

ปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง

เกตุแก้ว เป็นจันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัย วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET)
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง

เกตุแก้ว แป้นจันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัย วัฒนและสถิติการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

A CAUSAL RELATIONSHIP MODEL AND GUIDELINE FOR ENHANCING English O-NET
SCORE AMONG GRADE 6 STUDENTS IN RAYONG PROVINCE

GATEGAEW PAENCHAN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF SCIENCE
IN EDUCATIONAL RESEARCH, MEASUREMENT AND STATISTICS

FACULTY OF EDUCATION

BURAPHA UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ เกตุแก้ว แป้นจันทร์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา
ได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพร อนุศาสนนันท์)

.....
(ดร.สรพงษ์ เจริญฤทธยาวุฒิ)

ประธาน

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพร อนุศาสนนันท์)

.....
(ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์)

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

.....
(ดร.ญาณิกา ลุนราศรี)

.....
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สญาอุ ชีระวณิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

63920260: สาขาวิชา: วิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา; วท.ม. (วิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา)
 คำสำคัญ: ปัจจัยเชิงสาเหตุ/ แนวทางการพัฒนาผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดั้งพื้นฐาน
 (O-NET) ภาษาอังกฤษ/ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/ จังหวัดระยอง

เหตุแก้ว เป็นจันทร์ : ปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดั้งพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง. (A CAUSAL RELATIONSHIP MODEL AND GUIDELINE FOR ENHANCING English O-NET SCORE AMONG GRADE 6 STUDENTS IN RAYONG PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุวีพร อนุศาสนนันท์, ค.ศ., ฌรัฐกฤตางามมีฤทธิ์, ป.ร.ด. ปี พ.ศ. 2568.

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดั้งพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง 2) พัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดั้งพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียน 3) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดั้งพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเชิงปริมาณ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง จำนวน 17 โรงเรียน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 500 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 37 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาโดยใช้โปรแกรม SPSS และการวิเคราะห์เส้นทางโดยใช้โปรแกรม LISREL และกลุ่มตัวอย่างการศึกษาเชิงคุณภาพเลือกครูผู้สอนนักเรียน และผู้ปกครอง จำนวน 15 คน จากโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดั้งพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ คะแนนเต็ม 100 จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดั้งพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ มีค่าอยู่ในระดับมาก บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน ความตั้งใจเรียน และการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง

2. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดั้งพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยองที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืน ($\chi^2 = 18.38$, $df = 7$, $\chi^2/df = 2.63$, $p = .01$, $CFI = 1.00$, $GFI = .99$, $AGFI = .95$, $RMSEA = .05$) ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ตัวแปรตาม (R^2) มีค่าเท่ากับ .42 แสดงว่า ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดั้งพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ได้ร้อยละ 42

3. แนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET)

ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง พบว่า 1) ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะที่เน้นการพัฒนาคำศัพท์พื้นฐานและการเรียนรู้เชิงโครงสร้างของภาษา ฝึกทำข้อสอบตามแบบแผนของ O-NET จะช่วยเสริมสร้างพื้นฐานความรู้เดิม 2) ส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้นักเรียนตั้งเป้าหมายของตน สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนุกและท้าทาย เสริมสร้างการให้กำลังใจและคำชมเชยเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในความสามารถของตน 3) สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายและสนุกสนาน ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย จัดกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน กระตุ้นให้เกิดทัศนคติที่ดีและความกระตือรือร้นเพื่อสร้างเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ 4) เสริมสร้างความตั้งใจเรียนผ่านการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้มีส่วนร่วม สื่อสารแบบมีปฏิสัมพันธ์ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเองและสนุกสนาน ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านเกม กิจกรรมกลุ่มและสถานการณ์จำลอง จะช่วยให้นักเรียนมีความตั้งใจและพัฒนาทักษะภาษาได้อย่างเต็มที่ 5) เน้นการสร้างความตระหนักรู้แก่ผู้ปกครองถึงบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตรหลาน จัดกิจกรรมอบรมหรือสร้างทักษะการสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในครอบครัว และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเรียนจะช่วยให้ นักเรียนพัฒนาความรู้และทักษะได้ 6) เน้นการใช้สื่อที่ทันสมัยและสื่อที่นักเรียนเข้าถึงได้ง่าย เช่น การสร้างแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนภาษาอังกฤษที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน ส่งเสริมบทบาทของชุมชนและโรงเรียนในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 7) ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่ให้มีส่วนร่วมระหว่างเพื่อนและแบบกลุ่ม เช่น การจัดกลุ่มการเรียนรู้ที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร มอบหมายงานกลุ่มที่กระตุ้นให้เกิดการสนทนาและการฝึกฝนภาษาอังกฤษร่วมกัน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role-play) เกมภาษา และโครงการที่ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสร้างแรงจูงใจในกลุ่มเพื่อน

63920260: MAJOR: EDUCATIONAL RESEARCH, MEASUREMENT AND STATISTICS; M.Sc. (EDUCATIONAL RESEARCH, MEASUREMENT AND STATISTICS)

KEYWORDS: A CAUSAL RELATIONSHIP MODEL/ GUIDELINE FOR ENHANCING ENGLISH O-NET SCORE/ GRADE 6 STUDENTS/ RAYONG PROVINCE

GATEGAEW PAENCHAN : A CAUSAL RELATIONSHIP MODEL AND GUIDELINE FOR ENHANCING ENGLISH O-NET SCORE AMONG GRADE 6 STUDENTS IN RAYONG PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: SUREEPORN ANUSASANANAN, Ph.D. NATKRITA NGAMMEERITH, Ph.D. 2025.

The objectives of this mixed method research were to investigate factors affecting the O-NET English score among grade 6 students in Rayong province, to develop a causal relationship model of the O-NET English score among grade 6 students in Rayong province, and 3) to study guidelines for enhancing O-NET English score among grade 6 students in Rayong province. The research was divided into two phases: a quantitative research followed by a qualitative research. In Phase I, the quantitative research aimed to study the factors and develop a causal relationship model of the O-NET English score among grade 6 students. The sample, selected by the multi-stage random sampling method, consisted of 500 grade 6 students in Rayong province. The research tool used in this study was a five-level Likert scale with 37 items. Data were analyzed by using mean, standard deviation, skewness, kurtosis and a structural equation model (SEM). Findings indicated that 1) factors affecting the O-NET English score among grade 6 students include achievement motivation, attitude towards English and friendship conformity all at a high level; social and mass media, learning attention and parents support were at a moderate level; 2) the developed causal relationship model of factors affecting the O-NET English score among grade 6 students was consistent with the empirical data. ($\chi^2 = 18.38$, $df = 7$, $\chi^2/df = 2.63$, $p = .01$, $CFI = 1.00$, $GFI = .99$, $AGFI = .95$, $RMSEA = .05$)

In Phase II, the qualitative research aimed to explore the guidelines for enhancing the O-NET English score among grade 6 students in Rayong province. The 15 participants included teachers, students, and parents of students who have shown effective performance in the O-NET test. Participants were selected through purposive sampling. Data was collected using

structured interviews, and figured out by data analysis. The guideline for enhancing English O-NET score among grade 6 students in Rayong province were; 1) organize supplementary activities focusing on basic vocabulary and language structure development. Practicing O-NET-style test items can strengthen students' foundational knowledge. 2) foster achievement motivation by encouraging students to set clear, attainable goals, providing engaging and challenging activities, and offering praise to build confidence. 3) create meaningful and enjoyable learning experiences using varied instructional media and student-centered activities to promote positive attitudes toward English. 4) increase learning engagement through participatory, interactive activities and a relaxed classroom atmosphere. Techniques like games, group work, and simulations can boost focus and language development. 5) enhance parental involvement by raising awareness of their supportive role, offering training to develop home-based English learning skills, and encouraging use of educational media and participation in the learning process. 6) promote the use of accessible, modern media, such as mobile apps and social media, linked to daily life. Schools and communities should also help foster real-life English usage opportunities. 7) support collaborative learning environments by forming English-speaking groups, assigning group tasks that encourage interaction, and using diverse activities—such as role-play, language games, and project-based learning—to strengthen peer engagement.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถและความเอื้ออาทรจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริพร อนุศาสนนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้ให้คำแนะนำอันทรงคุณค่า ทั้งในด้านวิชาการและกระบวนการวิจัย ตลอดจนร่วมตรวจสอบ แก้ไข และเสนอแนะแนวทางอย่างรอบคอบและต่อเนื่องด้วยความใส่ใจอย่างยิ่ง ผู้วิจัยสำนึกในพระคุณเป็นอย่างสูงและขอแสดงความขอบพระคุณอย่างสุดซึ้งไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ดร.สรพงษ์ เจริญกฤตยาวุฒิ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และ ดร.ณัฐกฤตา ลุนราศรี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และข้อชี้แนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์และมี คุณภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอแสดงความขอบพระคุณต่อคณะผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความ กรุณาในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยอย่างรอบด้าน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างจริงใจต่อท่านผู้อำนวยการ โรงเรียน ครูผู้ร่วมวิจัย และนักเรียนใน กลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาการเก็บข้อมูลและประเมินคุณภาพ เครื่องมือ ซึ่งล้วนเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้งานวิจัยฉบับนี้ประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่เป็นกำลังใจและเป็น แรงสนับสนุนในทุกด้านมาโดยตลอด รวมถึง พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่มอบคำแนะนำและแรงใจ อย่างไม่ขาดสาย ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นการแสดงความกตัญญูทดแทนที่ แต่ บุพการี ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ทั้งที่ยังมีชีวิตอยู่และที่ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งล้วนเป็นผู้มีส่วนหล่อหลอมให้ผู้วิจัยเป็นผู้มีความรู้และสามารถยืนหยัดในเส้นทางแห่งการศึกษาได้จนถึงวันนี้

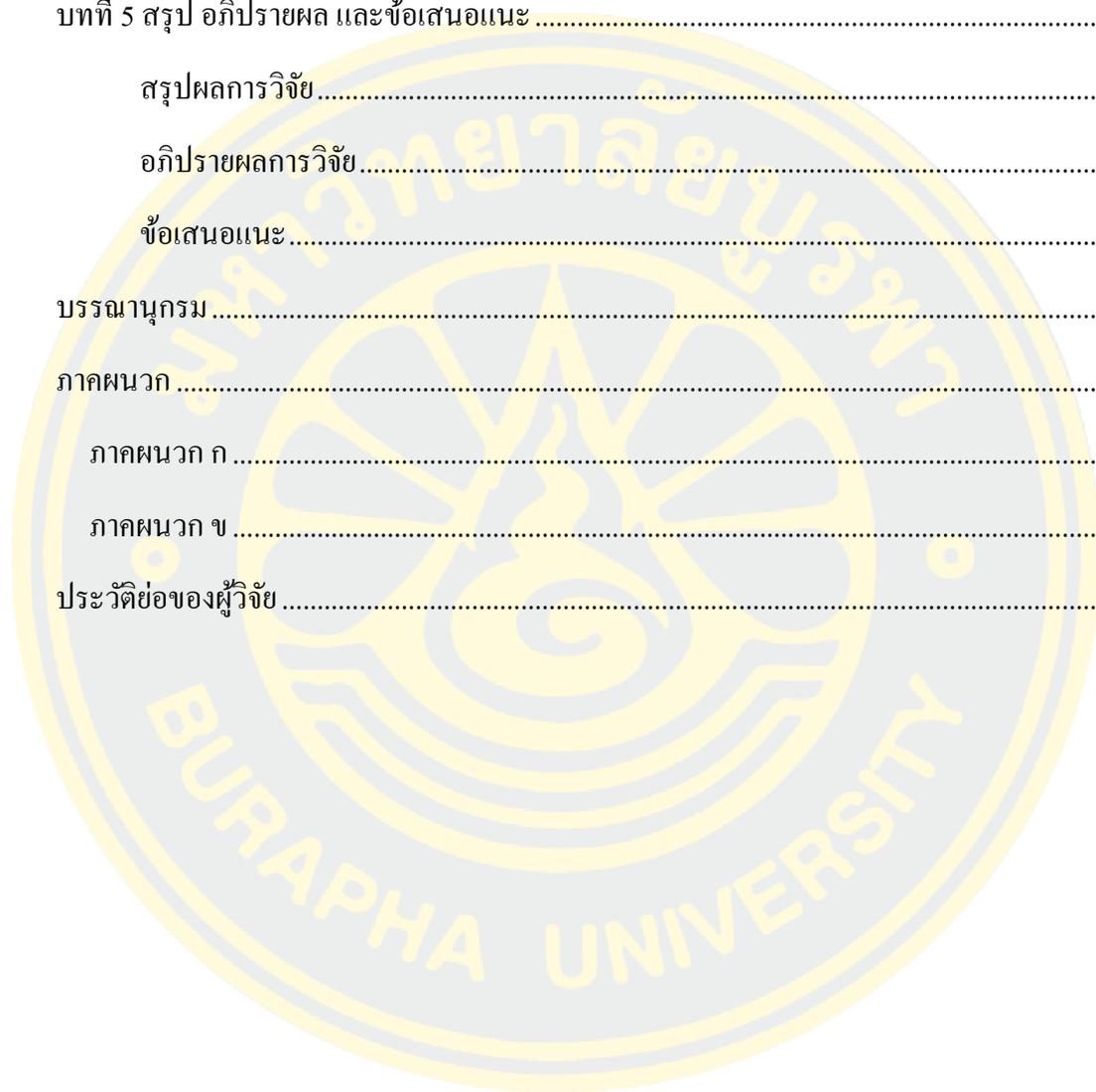
เกตุแก้ว แป้นจันทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	๗
บทที่ 1 บทนำ	12
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	12
คำถามการวิจัย	16
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	17
สมมติฐานของการวิจัย	17
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	18
ขอบเขตของการวิจัย	18
กรอบแนวคิดในการวิจัย	19
นิยามศัพท์เฉพาะ	21
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	24
การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา	27
การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET)	30
ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	33
วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน	53

โมเดลสมการโครงสร้าง	67
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	74
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง (ด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ) ..	80
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	84
การวิเคราะห์ข้อมูล	88
แนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง (ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ)	90
ผู้ให้ข้อมูลหลัก	91
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	91
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	92
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
การวิเคราะห์ข้อมูล	92
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล	95
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	96
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน	96
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	106
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง	107

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง.....	113
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	126
สรุปผลการวิจัย.....	127
อภิปรายผลการวิจัย.....	131
ข้อเสนอแนะ.....	134
บรรณานุกรม.....	137
ภาคผนวก	139
ภาคผนวก ก.....	140
ภาคผนวก ข.....	147
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	150

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	สรุปการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลที่ส่งผลต่อตัวแปร	19
ตารางที่ 2	สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน	38
ตารางที่ 3	สัญลักษณ์และความหมายในโมเดลสมการ โครงสร้าง	70
ตารางที่ 4	ประชากรนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดระยอง	82
ตารางที่ 5	จำนวนโรงเรียนตัวแทนและจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขนาด โรงเรียน.....	83
ตารางที่ 6	ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ	87
ตารางที่ 7	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์	89
ตารางที่ 8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ	96
ตารางที่ 9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรคะแนนผลการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ (คะแนนเต็ม 100)	98
ตารางที่ 10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ของ ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	98
ตารางที่ 11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ของ ตัวแปรเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ	100
ตารางที่ 12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ของ ตัวแปรความตั้งใจเรียน	101
ตารางที่ 13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ของ ตัวแปรการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง	102
ตารางที่ 14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ของ ตัวแปรบทบาทของสังคมและสื่อมวลชน	104

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ของ ตัวแปรการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน	105
ตารางที่ 16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุผล การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6.....	106
ตารางที่ 17 ค่าสถิติต่าง ๆ ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิง ประจักษ์	107
ตารางที่ 18 ค่าสถิติต่าง ๆ ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิง ประจักษ์ตามโมเดลประหยัด	110
ตารางที่ 19 ข้อค้นพบเชิงปริมาณ และข้อค้นพบเชิงคุณภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทาง การศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัด ระยอง.....	123

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	21
ภาพที่ 2 โมเดลการวิเคราะห์ห่อทธิพลเชิงสาเหตุ (Path analysis)	68
ภาพที่ 3 โมเดลความสัมพันธ์ระหว่าง Exogenous variable กับ Endogenous variable	68
ภาพที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ	94
ภาพที่ 5 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ พื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง โมเดลสมมติฐาน.....	108
ภาพที่ 6 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ พื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ตามโมเดลประหยัด.....	111

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ทักษะทางภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากล มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับพลเมืองไทยในการดำรงชีวิต การศึกษา การทำงาน และการแข่งขันในระดับนานาชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนในทุกระดับการศึกษา เพื่อเตรียมทรัพยากรมนุษย์ให้พร้อมเข้าสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based economy) และเป็นแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ดังปรากฏในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้กำหนดแนวทางให้สถานศึกษาผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยี และการสื่อสารภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

ส่วนแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาไทยในระยะยาว โดยมีเป้าหมายหลักในการ “พัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในระดับนานาชาติ” ผ่านการยกระดับทักษะพื้นฐานและการเรียนรู้ตลอดชีวิต หนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญคือ ยุทธศาสตร์ที่ 2: การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของผู้เรียน ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ การคิดวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยี และการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษาได้กำหนดยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน วัดและประเมินผล กำหนดให้นักเรียนมีผลลัพธ์ทางการเรียนสูงชัน สามารถจดจำนำไปฝึกคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และรู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น และได้กำหนด 8 ตัวชี้วัดระดับกระทรวง โดยเฉพาะข้อที่ 1 และ 2 ที่ว่าด้วยการพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันด้าน Education ของประเทศไทยตามการจัดอันดับ IMD และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก O-NET และ N-NET ส่งผลให้กระทรวงศึกษาธิการประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 จุดเน้นข้อที่ 1.2 จัดการเรียนรู้

ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย เน้นส่งเสริมและยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ (English for All) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

นอกจากนี้การที่ได้ประกาศพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 (Eastern Economic Corridor Act : EEC Act) ให้จังหวัดระยองเป็นหนึ่งในเขตพัฒนาพิเศษของภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) อีกทั้งยังได้กำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมเพื่อให้เกิดการลงทุนอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการจัดระบบการสะสมเทคโนโลยีให้มีความทันสมัยระดับนานาชาติ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ซึ่งปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งของเป้าหมายดังกล่าว คือ การพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ความสามารถเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของอุตสาหกรรม ดังนั้นหน่วยงานทางการศึกษาจึงต้องตระหนักและตอบสนองนโยบายดังกล่าวโดยสร้างกำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ดังกล่าวอย่างเร่งด่วนเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการประกอบอาชีพ 10 อุตสาหกรรม (จอมจักษ์ นากระรัต, 2561) โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษที่จะช่วยเพิ่มศักยภาพของกำลังคน

จากยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ตามที่กล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ให้มีการเรียนภาษาอังกฤษในทุกช่วงชั้น มีสาระสำคัญประกอบด้วย สาระภาษาเพื่อการสื่อสาร สาระภาษาและวัฒนธรรม สาระภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และสาระภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชน โลก ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถตามความถนัดและความสนใจของตน โดยเฉพาะความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้เพื่อประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น รวมทั้งเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถเผยแพร่แนวคิดและปะเพณีไทยสู่สังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานยังมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณภาพตามมาตรฐาน ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญ 5 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการสื่อสารที่เป็นสมรรถนะสำคัญและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสมรรถนะสำคัญอื่น ๆ โดยสมศรี สุขศิริ (2565) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 พบว่า การพัฒนา

ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างมีระบบ แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้โดยมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากทักษะในการรับและส่งสาร มีวิธีการใช้ภาษาในการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติของตนเพื่อเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรอง เพื่อให้ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ หมดไป การรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลและเหมาะสม ตลอดจนเลือกใช้วิธีสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและส่วนรวม สอดคล้องกับทฤษฎีเพื่อการสื่อสาร (Communicative approach) ซึ่งเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นความรู้สมรรถนะในการสื่อสารของมนุษย์ในบริบทต่าง ๆ โดยเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นรูปแบบเฉพาะที่ติดตัวมา เป็นวิธีการที่เกิดขึ้นในสมอง และเชื่อว่าภาษาเป็นเรื่องของกฎ บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะทางภาษาก่อนที่จะแสดงการกระทำทางภาษา ซึ่งผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสารต้องมีความสามารถในการคิด และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเป็นองค์ประกอบร่วมด้วยเพื่อการเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลง ความบันเทิง หรือจิตบำบัด นอกจากนี้ยังจะเป็นประโยชน์ต่อการสื่อสารเพื่อการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมจากความสำคัญดังกล่าวทำให้สถานศึกษาทุกแห่งเร่งพัฒนาและส่งเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียน แต่การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรจะเห็นได้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) รายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.11 ซึ่งต่ำกว่าระดับชาติซึ่งมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 43.55 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1, 2564) นอกจากนี้ในปีการศึกษา 2565-2567 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 41.99, 40.81 และ 36.20 ตามลำดับ ซึ่งมีแนวโน้มลดลง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1, 2568)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทาง การพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ปัจจัยที่เป็นสาเหตุหรือตัวแปรที่มีอิทธิพลได้แก่คุณลักษณะภายในนักเรียน จากการศึกษาของสิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556) พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสมศักดิ์ วัน โย (2558) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เพราะเป็นแรงขับที่อยู่ภายในตัวแต่ละคน เพื่อให้สำเร็จอย่างที่ตั้งใจไว้ เป็นตามแนวคิดของ McClelland (1961) ได้เสนอว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Need for Achievement) เป็นหนึ่งในแรงจูงใจพื้นฐานที่มีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์โดยเฉพาะในบริบทของการศึกษา นักเรียนที่มี

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะพยายามทำผลงานให้ดีที่สุดเท่าที่ตนจะทำได้ และมักเลือกงานที่ท้าทายซึ่งมีโอกาสสำเร็จในระดับปานกลาง ซึ่งเหมาะกับการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยความพยายามและการฝึกฝน เช่น วิชาภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ความตั้งใจเรียนยังเป็นปัจจัยหลัก ซึ่งวิลลาสินี วรรณรักษ์ (2562) พบว่า นักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนสูงมีผลการทดสอบ O-NET ภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Fishbein & Ajzen (2010) ใน Theory of Planned Behavior ระบุว่า ความตั้งใจเป็นตัวแปรตัวกลางสำคัญที่คาดการณ์พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยผู้ที่มีความตั้งใจเรียนสูงมักมีแนวโน้มที่จะลงมือศึกษาอย่างมีเป้าหมาย และนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น อีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งพัชรา ศิริชัยญากุล (2563) กล่าวว่า เจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับประถมศึกษา เป็นไปตามการศึกษาของ Gardner (1985) ในทฤษฎี Socio-Educational Model ระบุว่า เจตคติของผู้เรียนต่อภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจะส่งผลต่อแรงจูงใจ และส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญ พื้นความรู้เดิมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มีมาก่อนนั้นมีความสำคัญมากต่อผู้เรียนในการที่จะเรียนรู้ภาษาในระยยะต่อไปในขั้นที่สูงขึ้น สอดคล้องกับ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539) อ้างถึงใน วนิตา ดีแป้น, 2539, หน้า 20) ที่กล่าวว่า ปัจจัยเกี่ยวกับผู้เรียนนั้นนักจิตวิทยากลุ่มความคิดความเข้าใจ (Cognitive psychologists) เชื่อว่าผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ความรู้และสติปัญญา ตลอดจนกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อผลสัมฤทธิ์ อีกตัวแปรที่มีความสำคัญ คือ บริบทครอบครัวที่มีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับภักดีวิภา สมเพ็ง (2558) กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งนี้เพราะการที่ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจ ชื่นชม ติดตาม ดูแล เอาใจใส่การเรียนของผู้เรียนอยู่เสมอ จะทำให้นักเรียนมีกำลังใจ มีความพยายามที่จะเรียนรู้ เพื่อให้ได้รับการเรียนที่ดีและทำให้ผู้ปกครองชื่นชมและดีใจ นอกจากนี้ตัวแปรปัจจัยด้านบทบาทของสังคมและสื่อมวลชนยังส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการศึกษาของสุนทรี เข้มทอง (2560) พบว่าการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากสื่อ เช่น หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ การดูรายการ โทรทัศน์ภาษาอังกฤษ การฝึกพูดภาษาอังกฤษจากเทป วีซีดีหรือซีดีรอม การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากเกมเพลงจะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจฝึกฝนภาษาอังกฤษมากขึ้นอันจะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในช่วงวัยประถมศึกษา ตามทฤษฎีของ Vygotsky (1978) ที่กล่าวถึงอิทธิพลของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและบริบทต่อพัฒนาการการเรียนรู้

การที่นักเรียนมีเพื่อนที่สนับสนุนการเรียนรู้หรือมีพฤติกรรมด้านลบสามารถส่งผลโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อผลการเรียนได้ ผลการศึกษาของชิรพงษ์ ขวัญกิจ (2564) ระบุว่า นักเรียนที่คล้อยตามเพื่อนที่ขยันและตั้งใจเรียน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ในขณะที่นักเรียนที่คล้อยตามเพื่อนที่มีพฤติกรรมลบ เช่น ไม่สนใจเรียน หรือเล่นเกมระหว่างเรียน มักมีผลการเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การนำปัจจัยหรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น มีความจำเป็นจะต้องมีข้อมูลที่สนับสนุนว่าปัจจัยเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันในรูปแบบของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลการเรียนหรือไม่ เพียงใด และอย่างไร ซึ่งวิธีการที่นิยมใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบวิธีการหนึ่งคือ การวิเคราะห์สาเหตุหรือการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ซึ่งเป็นแนวทางที่นักวิชาการนิยมใช้ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรที่มีผลต่อผลลัพธ์ทางการเรียน เนื่องจากสามารถนำมาชี้แจงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลที่ตัวแปรสาเหตุมีต่อตัวแปรผล (สุภมาส อังสุโชติสมถวิล วิจิตร วรธนา, และรัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์, 2554) ซึ่งการวิเคราะห์ลักษณะนี้จะช่วยรับรองว่ารูปแบบเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากปรากฏการณ์จริง มีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกับความสัมพันธ์ของรูปแบบตามทฤษฎีหรือสมมติฐานที่เกิดจากการศึกษา ซึ่งผลจากการวิเคราะห์นี้เป็นประโยชน์สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษสูงขึ้น และสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง มีปัจจัยอะไรบ้าง
2. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง มีลักษณะอย่างไร
3. มีแนวทางการส่งเสริมผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง อย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง
2. เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง

สมมติฐานของการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานความรู้เดิมมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ และมีอิทธิพลอ้อมผ่านปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยความตั้งใจเรียน และปัจจัยเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ
2. ปัจจัยการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองมีอิทธิพลอ้อมผ่านปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยความตั้งใจเรียน และปัจจัยเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ
3. ปัจจัยบทบาทของสังคมและสื่อมวลชนมีอิทธิพลอ้อมผ่านปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยความตั้งใจเรียน และปัจจัยเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ
4. ปัจจัยการคล้อยตามกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลอ้อมผ่านปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยความตั้งใจเรียน และปัจจัยเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ
5. ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ และมีอิทธิพลอ้อมผ่านปัจจัยความตั้งใจเรียน และปัจจัยเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ
6. ปัจจัยเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ และมีอิทธิพลอ้อมผ่านปัจจัยความตั้งใจเรียน
7. ปัจจัยความตั้งใจเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและศึกษาแนวทางการส่งเสริมผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คาดว่าผลจากการวิจัยจะมีประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยและระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความตั้งใจเรียน เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ พื้นความรู้เดิม การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน
2. ได้รูปแบบและแนวทางของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลและศึกษาแนวทางการส่งเสริมผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ในการส่งเสริมผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ขอบเขตดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และ เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 7,624 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565 จำนวน 500 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
 - 3.1 ตัวแปรสาเหตุ 7 ตัวแปร
 - 3.1.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 3.1.2 ความตั้งใจเรียน

3.1.3 เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ

3.1.4 พื้นความรู้เดิม

3.1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง

3.1.6 บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน

3.1.7 การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET)

ภาษาอังกฤษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสร้างโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ปรากฏดังตารางที่ 1 และภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

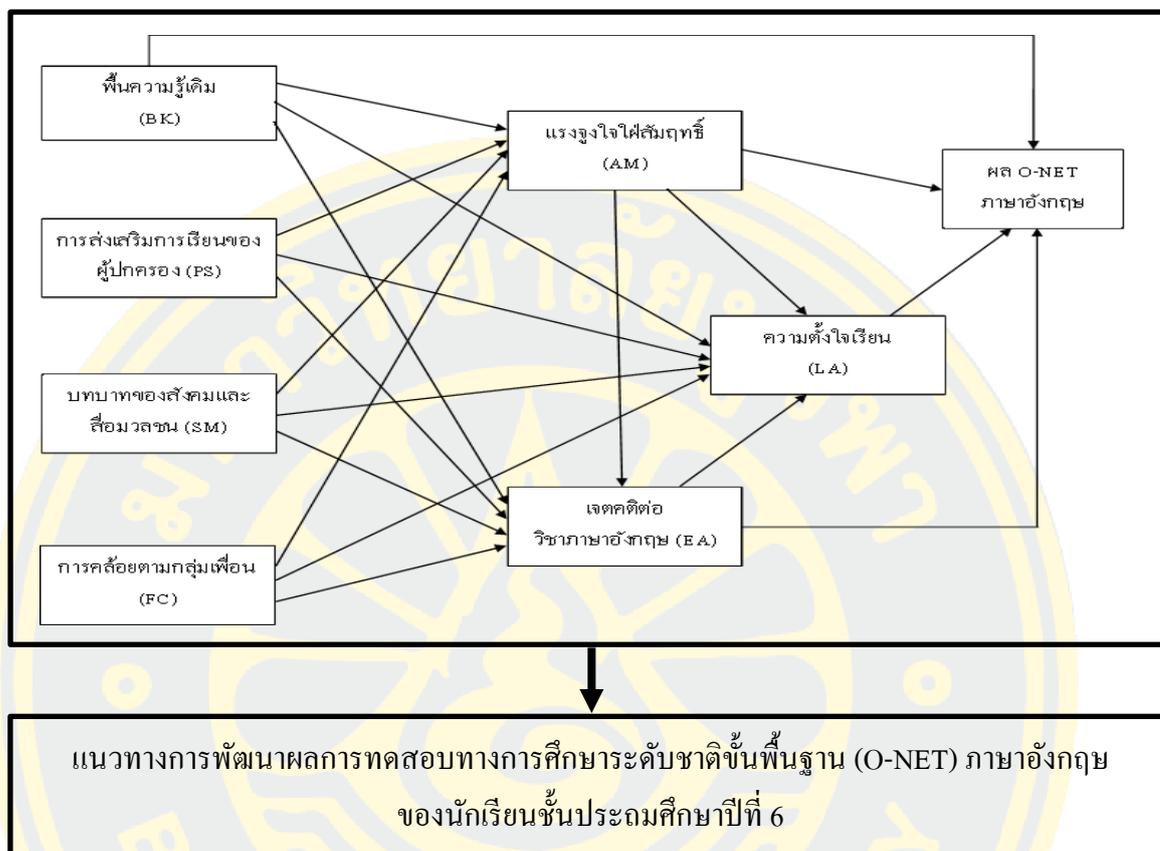
ตารางที่ 1 สรุปการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลที่ส่งผลต่อตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
พื้นความรู้เดิมมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	แสงเดือน บุญเยี่ยม (2560)
พื้นความรู้เดิมมีอิทธิพลต่อความตั้งใจเรียน	Sasithon Khakhai (2018)
พื้นความรู้เดิมมีอิทธิพลต่อเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ	พูนสุข อรุณศิริกุล (2561)
การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558) จิตรา บุญล้อม (2562) Ginsburg-Block, Manz, และ McWayne (2010)
การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อความตั้งใจเรียน	จินตนา เจียรนัยกุล (2563) ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558)
การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ	พิชญา ชีระพงษ์ (2562) ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558)
บทบาทของสังคมและสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ชนพร สารพิมพ์ (2563) ศิริพร รัตนกุล (2565)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
บทบาทของสังคมและสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อความตั้งใจเรียน	พงศ์เทพ สถิตย์เรืองศักดิ์ (2561)
บทบาทของสังคมและสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ	สุพัตรา วิรัตน์ชัย (2563)
การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สิริกาญจน์ ธรรมคุณ (2562) Chiu, Chow, McBride, and Mol (2016)
การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อความตั้งใจเรียน	บุษกร ทองผาภูมิ (2563) Ryan (2001)
การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ	จุฑามาศ พงษ์พิทักษ์ (2562) Ryan (2001)
พื้นฐานความรู้เดิมมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	สิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556) ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558) สุนทรี เข้มทอง (2560) แสงเดือน บุญเยี่ยม (2560)
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	สิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556) อินทอร์ สาราโรจ (2556) สมศักดิ์ วันโย (2558) ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558) วราภรณ์ ลวงสวาส (2561)
ความตั้งใจเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	สิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556) อินทอร์ สาราโรจ (2556) บุศรา เต็มลักขมี (2558) สุนทรี เข้มทอง (2560)
เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	สิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556) อินทอร์ สาราโรจ (2556) สมศักดิ์ วันโย (2558) วราภรณ์ ลวงสวาส (2561)

จึงนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยของตัวแปรเชิงสาเหตุ ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลการทดสอบระดับชาตินั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET)

วิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง ผลการทดสอบเพื่อวัดความรู้ และความคิดของนักเรียนในระดับชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จำนวน 3 สาระ 6 มาตรฐาน ดำเนินการทดสอบโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ปีการศึกษา 2565

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เป็นกระบวนการทางจิตที่ผลักดันให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งต่อวิชาภาษาอังกฤษ เช่น ความพึงพอใจหรือเต็มใจที่จะใช้ความมานะพยายาม ตระหนักถึงความสำคัญและใช้เวลาของตนในการเรียนภาษาอังกฤษตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้

ความตั้งใจเรียน หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงความสนใจ และเอาใจใส่ต่อการเรียน ได้แก่ การเข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียนขณะที่ครูสอน ตอบคำถาม และกล้าแสดงความคิดเห็น มีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในขณะที่มีการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ส่งการบ้าน หรือส่งรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด มีการทบทวนบทเรียนอยู่เสมอ

เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง ท่าที ความคิดเห็น ความรู้สึกทางจิตใจของนักเรียน ที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษในรูปของความพึงพอใจ เห็นด้วย หรือสนับสนุน หรือไม่เห็นด้วย หรือไม่ชอบวิชาภาษาอังกฤษ

พื้นฐานความรู้เดิม หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นต่อการเรียนเรื่องนั้น ๆ การมีพื้นฐานความรู้เดิมมากจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากและเร็วขึ้น ซึ่งวัดได้จากระดับผลการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนในปีการศึกษา 2565

การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง หมายถึง พ่อแม่ ผู้ปกครองเห็นความสำคัญต่อการพัฒนา การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียน ผู้ที่ช่วยเหลือดูแลนักเรียนในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียน เป็นกำลังใจสำคัญ ที่จะมีส่วนต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความรู้ แสดงการยอมรับและชมเชย เอาใจใส่ตามบทบาทและหน้าที่ต่อการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษและพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน หมายถึง การเลือกรับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสาร ตามประสบการณ์ความต้องการ ความเชื่อ ทศนคติ ความรู้สึกนึกคิด จากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ภาพยนตร์ หรือ สื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนและการใช้ภาษาอังกฤษ

การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน หมายถึง การที่นักเรียนพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของตนเองให้เข้ากับมาตรฐาน หรือความเชื่อที่เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน โดยการแสดงความรู้สึก พฤติกรรมที่ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนของตนเอง

นักเรียน หมายถึง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และ เขต 2 ปีการศึกษา 2565

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา
3. การทดสอบระดับชาติด้านพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET)
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)

ภาษาอังกฤษ

5. วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน
 - 5.1 ความเป็นมาของการวิจัยเชิงผสมผสาน
 - 5.2 ความหมายของการวิจัยเชิงผสมผสาน
 - 5.3 จุดมุ่งหมายของการวิจัยเชิงผสมผสาน
 - 5.4 การกำหนดคีย์ลักษณะของวิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน
 - 5.5 แบบแผนการวิจัยเชิงผสมผสาน
 - 5.6 เกณฑ์การวัดคุณภาพของการวิจัยเชิงผสมผสาน
 - 5.7 ประโยชน์ของความเที่ยงตรงในการวิจัยเชิงผสมผสาน
 - 5.8 ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัยเชิงผสมผสาน
6. โมเดลสมการ โครงสร้าง
 - 6.1 ลักษณะของโมเดลสมการ โครงสร้าง
 - 6.2 โครงสร้างโมเดลของโมเดลสมการ
 - 6.3 สัญลักษณ์และความหมายในโมเดลสมการ โครงสร้าง
 - 6.4 ข้อตกลงเบื้องต้นของโมเดลสมการ โครงสร้าง
 - 6.5 ขั้นตอนการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จากการศึกษาวิจัยและการติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมา ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ซึ่งให้ความสำคัญกับแนวทางในการพัฒนาทุนมนุษย์ในสังคมไทย และนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการที่เน้นการส่งเสริมสมรรถนะเยาวชนให้พร้อมเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ทำให้เกิดการพิจารณาทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 อันเป็นจุดเริ่มต้นสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรฉบับใหม่มีจุดเด่นที่ชัดเจนในเรื่องเป้าหมายด้านการยกระดับคุณภาพผู้เรียน และแนวทางการขับเคลื่อนหลักสูตรให้เกิดผลในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ สมรรถนะหลักของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ซึ่งล้วนถูกกำหนดไว้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละระดับชั้นอย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ยังได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาสามารถเพิ่มเวลาเรียนได้ตามบริบทเฉพาะพื้นที่ ทั้งนี้ยังมีการปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ตลอดจนเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับชั้น พร้อมกับปรับรูปแบบเอกสารทางการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้ครูและสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเข้าใจและเป็นรูปธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงถูกออกแบบขึ้นเพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทั่วประเทศ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะชีวิต และความสามารถที่จำเป็นต่อการดำรงอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งถือเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศ ให้เติบโตเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่เอื้อต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการเรียนรู้

ตลอดชีวิต โดยเน้นการเรียนรู้ที่ยืดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่ามนุษย์ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

หลักการสำคัญ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานยึดถือหลักการสำคัญในการจัดการศึกษาดังต่อไปนี้:

1. เป็นหลักสูตรแห่งเอกภาพของชาติที่มีเป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่ไปกับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรที่รองรับการกระจายอำนาจทางการศึกษาสู่ท้องถิ่น เพื่อให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของชุมชน
4. เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นทั้งในด้านเนื้อหาวิชา เวลาเรียน และรูปแบบการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้
6. เป็นหลักสูตรที่สามารถใช้ได้ทั้งในการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการเรียนรู้ตามอัชฌาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย และสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ได้

จุดหมายของหลักสูตร

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม มีความรู้ มีความสุข และมีศักยภาพในการเรียนต่อหรือประกอบอาชีพ โดยมีจุดหมายเฉพาะที่คาดหวังให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้:

1. มีจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าในตนเอง มีวินัย และสามารถประพฤติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิตที่จำเป็น
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ มีพฤติกรรมสุขนิสัยที่ดี และเห็นความสำคัญของการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองที่ดีของไทยและของโลก และยึดมั่นในวิถีชีวิตประชาธิปไตย

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมีจิตสาธารณะ รู้จักทำคุณประโยชน์แก่สังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามกรอบของหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 การศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่:

1. ระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.6): เป็นช่วงชั้นที่เน้นการพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การสื่อสาร กระบวนการทางสังคม และความเป็นมนุษย์ โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่สมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และวัฒนธรรม ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3): มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความถนัดและความสนใจของตน ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ ทักษะชีวิต และความรู้รับผิดชอบต่อสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทั้งความรู้ ความดี และความภูมิใจในความเป็นไทย

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6): เป็นช่วงชั้นที่เน้นการเสริมสร้างองค์ความรู้ และทักษะเฉพาะทางให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นสายวิชาการหรือสายอาชีพ เน้นทักษะการประยุกต์ใช้วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะการคิดขั้นสูง รวมถึงการพัฒนาศักยภาพตนเองให้สามารถเป็นผู้นำและผู้มีบทบาทในชุมชน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ในยุคปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนับเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตในแต่ละวัน เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการสื่อสาร การศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ ตลอดจนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั้งยังเป็นกุญแจสำคัญในการทำความเข้าใจวัฒนธรรม วิถีชีวิต และแนวคิดของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก การมีทักษะทางภาษาจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ซึ่งนำไปสู่ความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นและความร่วมมือในระดับนานาชาติ

นอกจากนี้ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองและผู้อื่นได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เปิดมุมมองใหม่ ๆ ต่อความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นประเพณี ความเชื่อ ระบบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ หรือสังคม โดยทั้งหมดนี้จะช่วยปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษา ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร และเพิ่มพูนโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ในระดับสากล อันเป็นการหล่อหลอมวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตในโลกยุคใหม่

สำหรับภาษาอังกฤษ ถือเป็นภาษาต่างประเทศพื้นฐานที่ถูกกำหนดให้เป็นวิชาบังคับในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษาอื่น ๆ สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสม โดยขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของสถานศึกษา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2556)

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารในหลากหลายสถานการณ์ ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมที่หลากหลายของประชาคมโลก พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยสู่เวทีโลกอย่างสร้างสรรค์ โดยมีโครงสร้างสาระสำคัญ 4 สาระ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) ดังนี้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร เน้นการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึก ความคิดเห็น การตีความ การนำเสนอข้อมูล สรุปสาระสำคัญ ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้อย่างเหมาะสมกับบริบท

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศควบคู่กับความเข้าใจด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา รวมถึงการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย เพื่อนำไปปรับใช้ในสถานการณ์ที่เหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาตนเอง การค้นคว้าหาความรู้ และการเปิดมุมมองที่กว้างขึ้นต่อโลก

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในบริบทที่หลากหลาย ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน ภายในชุมชน และในระดับโลก เพื่อใช้เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

วิสัยทัศน์การเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนที่ได้เรียนรู้ภาษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มีเจตคติที่ดีต่อการ

เรียนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสามารถใช้ภาษาเพื่อการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม การประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของประชาคมโลก พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลกในเชิงสร้างสรรค์

คุณภาพของผู้เรียน

เมื่อสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนควรมีความรู้และความสามารถทางภาษาต่างประเทศในระดับพื้นฐาน ดังนี้

- สามารถปฏิบัติตามคำสั่ง คำร้องขอ และคำแนะนำที่ได้รับจากการฟังและการอ่าน ทั้งยังสามารถอ่านออกเสียงประโยค ข้อความ นิทาน และบทกลอนสั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการอ่านภาษา เลือกรหรือระบุประโยคและข้อความที่สอดคล้องกับความหมายของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่านได้ รวมทั้งสามารถจับใจความสำคัญและตอบคำถามจากบทสนทนา นิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่าที่ได้รับจากการฟังและการอ่าน
- สามารถพูดหรือเขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล เช่น การใช้คำสั่ง คำร้องขอ และการให้คำแนะนำ ตลอดจนสามารถพูดหรือเขียนบอกความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับ หรือปฏิเสธความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่าย ๆ ได้ นอกจากนี้ยังสามารถพูดหรือเขียนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องราวใกล้ตัว รวมถึงแสดงความรู้สึกร่วมให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบได้อย่างเหมาะสม
- สามารถพูดหรือเขียนเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดข้อมูลที่ได้รับจากการฟังและการอ่านผ่านภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตาราง รวมถึงสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวที่ใกล้ตัวได้อย่างมีเหตุผล
- สามารถใช้คำพูด น้ำเสียง และท่าทางอย่างสุภาพและเหมาะสมตามมารยาททางสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา พร้อมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ งานเฉลิมฉลอง และวิถีชีวิตของเจ้าของภาษา ตลอดจนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ
- สามารถอธิบายความเหมือนและความแตกต่างของการออกเสียงประโยคประเภทต่าง ๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเรียงลำดับคำในโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศเมื่อเทียบกับภาษาไทย อีกทั้งสามารถเปรียบเทียบเทศกาล งานฉลอง และประเพณีของเจ้าของภาษากับของไทยได้
- มีความสามารถในการค้นคว้าและรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ พร้อมทั้งสามารถนำเสนอข้อมูลที่ค้นพบได้ทั้งในรูปแบบการพูดและการเขียน

- สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ที่หลากหลายซึ่งเกิดขึ้นในห้องเรียนและภายในสถานศึกษา
- สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูล เพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาการและการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อสื่อสารในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและกิจกรรมนันทนาการ สุขภาพและการดูแลตนเอง การซื้อขาย และสภาพอากาศ โดยครอบคลุมคำศัพท์ประมาณ 1,050–1,200 คำ ซึ่งประกอบด้วยทั้งคำศัพท์รูปธรรมและนามธรรม
- สามารถใช้ประโยคพื้นฐานและประโยคความรวม (Compound Sentences) ในการถ่ายทอดความหมายและสื่อสารในสถานการณ์ที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสม

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจกระบวนการฟัง และอ่านสามารถตีความเรื่องที่ได้อ่านและฟังจากสื่อต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะสื่อสารทางภาษา และเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงข่าวสาร แสดงความคิดเห็น และความรู้สึก โดยนำเทคโนโลยีมาใช้และจัดการอย่างเหมาะสม เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ต 1.3 เข้าใจรูปแบบการพูด การเขียนและสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็นและความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนทนา และสร้างสรรค์

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมเจ้าของภาษา และนำไปใช้ให้เหมาะกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้ได้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตนเอง

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อการประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคมโลก (โรงเรียนวัดบ้านฉาง, 2564)

การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET)

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET) จัดดำเนินการโดย สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. ซึ่งเป็นหน่วยงานทดสอบระดับชาติภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ โดยได้รับการจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาเมื่อวันที่ 3 กันยายน พุทธศักราช 2548 โดยมีภารกิจหลักในการบริหารจัดการ การวิจัยและพัฒนาาระบบการประเมินผล รวมถึงให้บริการด้านการทดสอบทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งยังทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางความร่วมมือในระดับชาติและนานาชาติ ด้านการทดสอบทางการศึกษา

ความหมายของการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน

ัญญา เรื่องแก้ว (2550) ให้ความหมายว่า การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET คือการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชาติในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยนักเรียนทุกคนในทุกสังกัดต้องเข้ารับการทดสอบ ซึ่งดำเนินการโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นองค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการประเมินผลระดับชาติ

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2558) ได้ระบุว่า O-NET เป็นการวัดความรู้และกระบวนการคิดของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยยึดตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งครอบคลุม 51 มาตรฐาน ภายใต้ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2556) ให้คำอธิบายเพิ่มเติมว่า การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบรวมยอดที่ต้องการให้ได้ข้อมูลจากการจัดสอบในระดับชาติ โดยมี สทศ. เป็นผู้ออกข้อสอบและดำเนินการประเมินทั่วประเทศ ทั้งนี้ยังรวมถึงการจัดสอบในระบบการศึกษานอกโรงเรียน การศึกษาด้านอาชีวศึกษา การศึกษาในระดับอุดมศึกษา การศึกษาด้านพระพุทธศาสนา และการศึกษาด้านอิสลามศึกษา สำหรับการทดสอบระดับชาติขั้นสูงในอดีต ปัจจุบันได้ถูกแทนที่ด้วยแบบทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT) และแบบทดสอบความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ (PAT)

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2564) ได้ให้มุมมองเพิ่มเติมว่า การทดสอบ O-NET เป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดความรู้และการคิดวิเคราะห์ในช่วงปลายของแต่ละระดับการศึกษา อีกทั้งยังใช้เพื่อประเมินคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรหรือไม่ โดยสถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการทดสอบ ทั้งนี้ผลการทดสอบยังใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบคุณภาพการศึกษาระหว่างระดับชั้น ระหว่างโรงเรียน หรือระหว่างพื้นที่การศึกษา และยังมีบทบาทสำคัญในการวางแผนพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา รวมถึงสนับสนุนการตัดสินใจในเชิงนโยบายของประเทศในด้านการศึกษาก็ด้วย

วัตถุประสงค์ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2564) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดสอบ O-NET ไว้ ดังนี้

1. เพื่อประเมินระดับความรู้และแนวคิดรวบยอดของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 2. เพื่อประเมินองค์ความรู้และแนวคิดสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อ้างอิงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 3. เพื่อใช้ผลจากการประเมินเป็นข้อมูลในการยกระดับคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษา
 4. เพื่อใช้ผลการทดสอบเป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางและนโยบายด้านการศึกษาของประเทศ
 5. เพื่อให้ผลจากการสอบสามารถนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ตามความเหมาะสม
- ความสำคัญของการทดสอบระดับชาติด้านพื้นฐาน**

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 28) ได้ให้ความเห็นว่า การวัดผลจากการทดสอบระดับชาติ ถือเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญในการประเมินคุณภาพของผู้เรียน ว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าในด้านความรู้ ทักษะ ค่านิยมที่พึงประสงค์ และคุณธรรมจากกระบวนการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด ซึ่งการประเมินนี้จัดขึ้นในระดับชาติ โดยอิงตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาจะต้องจัดให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 เข้ารับการประเมินตามกำหนด ผลการประเมินสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบคุณภาพการศึกษาในแต่ละระดับ เพื่อสนับสนุนการวางแผนในการยกระดับการจัดการศึกษา รวมถึงใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายของประเทศ

ข้อมูลจากการประเมินในระดับต่าง ๆ ดังกล่าวยังเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสถานศึกษา ในการตรวจสอบ ทบทวน และพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบที่สำคัญของ สถานศึกษาในการจัดระบบการดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ บนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น กลุ่มผู้เรียน ทั่วไป ผู้มีความสามารถพิเศษ ผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผู้มีปัญหาด้านพฤติกรรมหรือวินัย ผู้ ปฏิเสธโรงเรียน ผู้ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม หรือผู้ที่มีความพิการทั้งทางกายและทาง สติปัญญา เป็นต้น

ผลการประเมินจึงเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาในการดำเนินงานด้านการช่วยเหลือ และส่งเสริมผู้เรียนอย่างทันท่วงที เปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จ ในการเรียนรู้ สถานศึกษาในฐานะผู้จัดการศึกษาจะต้องดำเนินการจัดทำระเบียบเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลให้สอดคล้องกับแนวทางตามหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถ นำไปใช้ร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2564) ได้อธิบายว่า การสร้างข้อสอบ O-NET มี ขั้นตอนที่เป็นระบบ โดยยึดหลักการทางวิชาการด้านการวัดและประเมินผล และไม่เกินขอบเขต ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ โดยมีการเชื่อมโยงระหว่างคุณลักษณะของผู้เรียน สาระการเรียนรู้ และ มาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งดำเนินการตาม ผังการสร้างแบบทดสอบ (Test Blueprint) โดยข้อสอบ จะต้องมียุทธศาสตร์ทางเทคนิคที่สำคัญ ได้แก่ ความเที่ยงตรง (Validity) ความเชื่อถือได้ (Reliability) ความเป็นกลาง (Objectivity) ความยากง่ายที่เหมาะสม (Difficulty) และความสามารถ ในการจำแนกผู้เรียน (Discrimination) เป็นต้น

ด้วยมาตรฐานที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน ข้อสอบ O-NET จึงถือว่ามีคุณภาพน่าเชื่อถือและเป็นธรรม โดยนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 จะใช้แบบทดสอบชุด เดียวกันทั่วประเทศ ส่งผลให้ผลการสอบสามารถนำมาใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาได้อย่างเป็นระบบ

การสอบ O-NET ครอบคลุม 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่

- สำหรับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 และ มัธยมศึกษาปีที่ 3 สอบ 4 รายวิชา ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ
- สำหรับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 สอบ 5 รายวิชา ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ

โครงสร้างและรูปแบบของแบบทดสอบวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบทดสอบฉบับนี้มุ่งเน้นการประเมินในด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ตามกรอบของมาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง โดยใช้รูปแบบข้อสอบ (Item Format) แบบปรนัยจำนวน 4 ตัวเลือก ซึ่งมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว รวมทั้งหมด 32 ข้อ คิดเป็นคะแนนเต็ม 100 คะแนน และใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 60 นาที สาระการเรียนรู้ มาตรฐาน ตัวชี้วัด และจำนวนข้อสอบ รวมถึงคะแนนที่ประเมินมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้:

สาระที่ 1: ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ต 1.1: มีความเข้าใจและสามารถตีความสาระจากการฟังและการอ่านจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล — จำนวน 7 ข้อ

ต 1.2: มีทักษะในการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงอารมณ์ ความรู้สึก และความคิดเห็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ — จำนวน 9 ข้อ

ต 1.3: สามารถนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร แนวคิดหลัก และความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ผ่านการพูดและการเขียน — จำนวน 6 ข้อ

สาระที่ 2: ภาษาและวัฒนธรรม

ต 2.1: ตระหนักและเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และสามารถประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมตามกาลเทศะ — จำนวน 2 ข้อ

ต 2.2: มีความเข้าใจในความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสม — จำนวน 4 ข้อ

สาระที่ 4: ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ต 4.1: สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารในหลากหลายสถานการณ์ ไม่ว่าจะ เป็นบริบทภายในโรงเรียน ชุมชน หรือสังคมในวงกว้าง — จำนวน 4 ข้อ

ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

องค์ประกอบที่ส่งอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหรือภาษาที่สอง มีหลากหลายมุมมองจากนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่าน ดังต่อไปนี้

Gardner และ Lambert (1973) ได้เสนอว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย:

1. เจตคติ (Attitude): ได้แก่ ทศนคติต่อเนื้อหาวิชา ซึ่งเจตคติเหล่านี้ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมในครอบครัว เช่น การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ความได้เปรียบทางเศรษฐกิจ

บรรยากาศในบ้าน กลุ่มเพื่อน ครูผู้สอน และวิธีการสอน ครูที่มีความสามารถในการสอนภาษาที่มีประสิทธิภาพ และใช้เทคนิคการสอนที่ดึงดูดใจ จะช่วยสร้างเจตคติในเชิงบวกต่อการเรียนภาษาให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนได้ (Gardner, 1973)

2. ความถนัดทางภาษา (Language aptitude): หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ภาษาที่คิดตัวมาแต่กำเนิด ซึ่งการฝึกฝนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความถนัดพื้นฐานนี้ได้ (Gardner, 1973)

3. การสนับสนุนจากผู้ปกครอง (Parents' support): แม้การส่งเสริมของพ่อแม่จะไม่ส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการเรียนในห้องเรียน แต่ถือเป็นแรงเสริมทางสังคมที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อแรงจูงใจและความตั้งใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ (Gardner, 1973)

4. สถานะทางเศรษฐกิจ (Economic status): ผู้เรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงมักมีเจตคติทางบวกต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ขณะที่นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานะทางเศรษฐกิจต่ำมักมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำกว่า (Gardner & Lambert, 1972)

5. ระดับสติปัญญา (Intellectual level): โดยทั่วไป ความฉลาดทางสติปัญญามีความเกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้ภาษาที่สอง โดยเฉพาะในด้านการฟังและการสื่อสาร (Gardner and Lambert, 1972)

6. ลักษณะนิสัยในการเรียน (Study habits): นิสัยในการเรียนที่ดีจะส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษา โดยทำงานร่วมกับปัจจัยทางจิตใจอื่น ๆ (Gardner & Lambert, 1972)

7. เพศ (Gender): จากการวิจัยในรัฐหลุยส์เซียนา เมน และคอนเนคติกัต พบว่า นักเรียนหญิงมีพัฒนาการด้านเจตคติและทักษะทางภาษาดีกว่านักเรียนชาย

8. พื้นความรู้เดิม (Prior knowledge): มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในปัจจุบัน นักเรียนที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษดีในอดีตมีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จในการเรียนมากกว่า (Gardner & Lambert, 1972)

9. คุณภาพการสอน (Teaching quality): การสอนที่มีคุณภาพ ไม่เพียงสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน แต่ยังช่วยกระตุ้นแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียน (Gardner & Lambert, 1972)

10. โอกาสในการเรียนรู้ (Learning opportunities): การได้ใช้ภาษาจริงหรือในบริบทจำลอง เช่น การเดินทางต่างประเทศ สนทนากับชาวต่างชาติ หรือเข้าร่วมกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น ค่ายภาษาอังกฤษ ช่วยเพิ่มโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนภาษา

Bloom (1976 อ้างถึงใน พัทธรินทร์ ทิตะยา, 2562) ได้ระบุถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ประกอบด้วยตัวแปรหลัก 3 ประการ ได้แก่

1. พฤติกรรมด้านสติปัญญา (Cognitive entry behavior): หมายถึงองค์ความรู้ ความคิด และความเข้าใจที่ผู้เรียนมีอยู่ก่อนเริ่มต้นการเรียนรู้เรื่องใหม่ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนในระดับถัดไป รวมถึงความถนัดเฉพาะตัวและความรู้เดิมที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียนรู้เพิ่มเติม

2. ลักษณะด้านอารมณ์ (Affective entry characteristics): หมายถึงปัจจัยทางด้านจิตใจ และทัศนคติของผู้เรียน เช่น แรงผลักดันภายในเพื่อบรรลุความสำเร็จ ความสนใจใฝ่รู้ ทัศนคติต่อวิชาเรียน สถานศึกษา ระบบการเรียนรู้ ตลอดจนมุมมองที่ผู้เรียนมีต่อตนเอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความกระตือรือร้นและความตั้งใจในการเรียนรู้

3. คุณภาพของการจัดการเรียนการสอน (Quality of Instruction): เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงประสิทธิภาพของกระบวนการสอน ประกอบด้วยการกำหนดเป้าหมายของบทเรียนอย่างชัดเจน การมอบหมายภาระงานที่เหมาะสม การเปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน การให้กำลังใจ การให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์ รวมถึงการชี้แนะแนวทางในการแก้ไขข้อผิดพลาด ซึ่งล้วนมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

Ellis (1985, หน้า 99-124; 1994, หน้า 471-560) ได้กล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ดังนี้

1. ปัจจัยด้านบุคคล (Individual factors): ประกอบด้วยลักษณะเฉพาะของผู้เรียน เช่น การมีปฏิกริยาตอบสนองต่อบรรยากาศความสัมพันธ์ในกลุ่มภายในชั้นเรียน ทัศนคติที่มีต่อผู้สอน รวมถึงทักษะที่มีต่อสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนกลวิธีในการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเลือกใช้ตามความเหมาะสมของตนเอง

2. ปัจจัยทั่วไป (General factors): ได้แก่ ลักษณะพื้นฐานของผู้เรียนที่อาจส่งผลต่อการเรียนภาษา เช่น อายุ ระดับสติปัญญา ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ทัศนคติ แรงจูงใจในการเรียน และบุคลิกภาพส่วนบุคคล ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบที่สามารถส่งเสริมหรือขัดขวางความก้าวหน้าในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539 อ้างถึงใน วนิดา ศิแป้น, 2539, หน้า 20) ได้รวบรวมและจัดประเภทตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้เป็น 4 ประเภทหลัก ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน แนวคิดของนักจิตวิทยาในกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behavioral psychologists) เชื่อว่ามนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ หากได้รับแรงกระตุ้นที่เหมาะสมและการเสริมแรงอย่างสม่ำเสมอ โดยมองว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางกลไกที่ถูกกำกับควบคุมจากสิ่งเร้าภายนอก ในขณะที่นักจิตวิทยากลุ่มพุทธิปัญญานิยม (Cognitive

psychologists) ให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ โดยเชื่อว่าผู้เรียนมีบทบาทหลักในการรับรู้ ทำความเข้าใจ และสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ดังนั้น ความสามารถในการเรียนรู้จึงขึ้นอยู่กับผู้เรียนเป็นสำคัญ ในขณะที่ครูมีหน้าที่เป็นผู้จัดการเรียนรู้ มิใช่ผู้รับผิดชอบผลสัมฤทธิ์เพียงฝ่ายเดียว

2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ซึ่งไม่ได้พึ่งพาเฉพาะตัวผู้เรียนหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยตรงเท่านั้น แต่รวมถึงบรรยากาศของห้องเรียน ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบสนับสนุนภายในโรงเรียนด้วย

3. สิ่งแวดล้อมทั่วไปและบริบทของครอบครัว ได้แก่ สภาพแวดล้อมในครอบครัวและชุมชน ตลอดจนปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้เรียน เช่น สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บรรยากาศในบ้าน และแรงสนับสนุนจากสมาชิกในครอบครัว

4. ปัจจัยด้านการเรียนการสอนและบริบทของกระบวนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงลักษณะของผู้สอน วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน ความชัดเจนของวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตลอดจนความเหมาะสมของกระบวนการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อศักยภาพและความแตกต่างระหว่างผู้เรียน

สิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556, หน้า 6) ระบุถึงองค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษว่า ประกอบด้วยปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ ปัจจัยในส่วนของผู้เรียน อันได้แก่ เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจในการบรรลุผลสำเร็จ นิสัยการเรียนรู้ และพื้นฐานความรู้ที่มีมาก่อน ส่วนปัจจัยในระดับสถานศึกษา ประกอบด้วยคุณภาพของการสอน โดยครูผู้สอน สื่อการเรียนรู้และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการ และในด้านครอบครัวนั้น รวมถึงความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและการส่งเสริมการเรียนรู้โดยผู้ปกครอง

อินทอร์ สาราโรจ (2556, หน้า 4) กล่าวว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อการเรียน กลวิธีในการเรียนรู้ที่หลากหลาย และประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอน

สมศักดิ์ วันโย (2558, หน้า 5) อธิบายว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ซึ่งได้แก่ เจตคติต่อภาษาอังกฤษและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านครูผู้สอน ได้แก่ บุคลิกภาพของครูและคุณภาพการสอน และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน คือ การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558, หน้า 3) ระบุว่าปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ เจตคติของผู้เรียน การสนับสนุนของผู้ปกครอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความรู้เดิม ความตั้งใจในการเรียน และความถนัดเฉพาะทางด้านภาษา

บุศรา เต็มลักษณ์ (2558, หน้า 6) ซึ่งให้เห็นว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษมีทั้งในด้านผู้เรียน เช่น นิสัยในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การเรียนเสริมพิเศษ และทัศนคติต่อวิชา ด้านครูผู้สอน ได้แก่ พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ การควบคุมชั้นเรียน บุคลิกภาพของครู และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ส่วนด้านครอบครัว ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว และการสนับสนุนด้านการเรียนจากผู้ปกครอง

สุนทรี เข้มทอง (2560, หน้า 7) กล่าวถึงองค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาภาษาอังกฤษ โดยจำแนกเป็น 3 มิติ ได้แก่ ด้านผู้เรียน เช่น เจตคติ แรงจูงใจ นิสัยการเรียน และพื้นฐานทางความรู้ ด้านโรงเรียน เช่น ความสามารถของครูผู้สอน สื่อการเรียนรู้ และบทบาทผู้นำของผู้บริหาร และด้านครอบครัว ได้แก่ อาชีพ รายได้ และการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง

แสงเดือน บุญเยี่ยม (2560, หน้า 4-5) สรุปว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ เจตคติเชิงบวกต่อวิชา ความรู้พื้นฐานที่มีอยู่เดิม แรงจูงใจในการเรียน การสอนที่มีคุณภาพ การดูแลของผู้ปกครอง ความถนัดในภาษาอังกฤษ ภาพลักษณ์ตนเอง (Self-concept) และความตั้งใจในการเรียน

อัญชลี สกุลอินทร์ (2561, หน้า 6) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยรวมถึง ด้านครู ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ด้านเพื่อนร่วมชั้น ด้านครอบครัว และการเรียนเสริมพิเศษ

วารภรณ์ ลวงสวาส (2561, หน้า 7) ได้เสนอแนะว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประกอบด้วย ด้านการบริหาร ได้แก่ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี สื่อ และนวัตกรรม ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านผู้เรียน ได้แก่ เจตคติและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านครู ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนด้านผู้ปกครอง ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้และความสัมพันธ์ในครอบครัว

สรุปจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีตัวแปรจำนวนมากที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหล่านี้บางส่วนเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุ โดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ ขณะที่บางตัวแปรมีอิทธิพลในเชิงอ้อมผ่านปัจจัยตัวกลาง และบางปัจจัยก็ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้แสดงจำนวนตัวแปร และความถี่ที่พบในงานวิจัยที่ได้ศึกษาดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาอังกฤษ	ชื่อแนวคิดหรืองานวิจัย / ปี												รวม ความถี่ (12)	คิดเป็นร้อยละ
	1. Gardner and Lambert	2. Bloom/ 1976	3. สุมิตรา อังวัตตนกุล/2539	4. สิทธิพันธ์ ชูชัน/2556	5. บุตรา เต็มลักษณ์/ 2558	6. ชนิดา ยอดสาลี/2559	7. สุนทรี เต็มทอง/2560	8. แสงเดือน บุญเยี่ยม/2560	9. รัตนา บำรุงจันทร์/2561	10. วราภรณ์ ลวงสวัสดิ์/2561	11. สุดตรา ตรีเกษมศรีกุล	12. อัจฉราพร แดมวัน/2563		
1. เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	83.33
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	83.33
3. นิสัยในการเรียน/ความตั้งใจเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	10	83.33
4. พื้นความรู้เดิม/ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓			✓	6	50.00
5. ความถนัดทางภาษาหรือสติปัญญา	✓	✓				✓		✓					4	33.33
6. อคติโนที่ศน์ต่อตนเอง		✓				✓		✓					3	25.00
8. การเรียนพิเศษ					✓	✓						✓	3	25.00
9. สื่อและอุปกรณ์ในการเรียน			✓	✓			✓			✓			4	33.33
10. การจัดหลักสูตร			✓				✓			✓			3	25.00
11. สิ่งแวดล้อมบรรยากาศ						✓			✓	✓	✓	✓	5	41.67
12. โอกาสในการเรียน	✓												1	8.33
13. ความเป็นผู้นำวิชาการผู้บริหาร				✓		✓	✓						3	25.00
14. อาชีพของผู้ปกครอง					✓		✓						2	16.67
15. รายได้ผู้ปกครอง/ฐานะทางเศรษฐกิจ	✓			✓		✓	✓	✓			✓		5	41.67
16. การส่งเสริมการเรียน	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9	75.00
17. สัมพันธภาพภายในครอบครัว	✓		✓						✓	✓	✓		5	41.67
18. คุณภาพการสอนของครู	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	12	100.00
19. บุคลิกภาพของครู			✓	✓							✓		3	25.00
20. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน				✓					✓	✓			3	25.00
21. ประสิทธิภาพการสอน											✓		1	8.33

จากตารางที่ 2 ผู้วิจัยได้คัดเลือกปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยเลือกสังเคราะห์ปัจจัยที่มีความถี่เกินร้อยละ 50.00 ขึ้นไปจากแนวคิดทั้งหมด 12 แนวคิด ซึ่งประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความตั้งใจเรียน พื้นความรู้เดิม การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง และคุณภาพการสอนของครูเนื่องจากผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาตัวแปรในระดับนักเรียน จึงคัดเลือกมาเพียง 5 ตัวแปร โดยยกเว้นตัวแปรคุณภาพการสอนของครู เนื่องจากเป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับครูผู้สอน จึงมิได้นำตัวแปรดังกล่าวมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จากตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก จะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดทางทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (1976 อ้างถึงใน จิตติพร เชื้อบัณฑิต, 2553) ซึ่งระบุว่า อิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแบ่งออกเป็นพฤติกรรมในด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ความสามารถทางภาษาที่ผู้เรียนมีอยู่แต่เดิม รวมถึงพื้นฐานความรู้ที่สะสมมา และในด้านจิตพิสัย ซึ่งได้แก่ เจตคติที่มีต่อการเรียน ความมุ่งมั่นตั้งใจ และแรงจูงใจในการประสบความสำเร็จทางการเรียน ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในสัดส่วนร้อยละ 65 ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในขณะที่คุณภาพของการจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอน มีผลต่อผลสัมฤทธิ์คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25 และอีกประมาณร้อยละ 10 มาจากปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งในที่นี้หมายถึง การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง

นอกจากนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนและความทันสมัยของข้อมูล ตลอดจนสอดคล้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติมกับนักเรียนจำนวน 10 คน ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 90 ขึ้นไป) เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการยืนยัน (Confirm) ตัวแปรที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 01 ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชาย เคยศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัด สพป. ระยอง เขต 1

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 02 ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชาย เคยศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัด สพป. ระยอง เขต 1

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 03 ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง เคยศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัด สพป. ระยอง เขต 1

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 04 ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง เคยศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัด สพป. ระยอง เขต 2

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 05 ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชาย เคยศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัด สพป. ระยอง เขต 2

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 06 ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชาย เคยศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สพป. ระยอง เขต 2

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 07 ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชาย เคยศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัด สพป. ระยอง เขต 1

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 08 ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง เคยศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัด สพป. ระยอง เขต 1

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 09 ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง เคยศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัด สพป. ระยอง เขต 2

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 10 ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง เคยศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัด สพป. ระยอง เขต 1

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

แรงจูงใจในการเรียนส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนที่สร้างขึ้นซึ่งมักทำให้เกิดพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตนเอง กระตือรือร้นที่จะกระทำอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย เช่น ความใฝ่ฝันที่จะไปศึกษาต่อ หรือการเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ การนำภาษาอังกฤษมาใช้ชีวิตประจำวัน เช่น การติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ การเล่นเกมส้อมพิวเตอร์ที่ใช้ภาษาอังกฤษ การตั้งความคาดหวังในอนาคตหากเรียนภาษาอังกฤษได้ดีจะได้เข้าศึกษาต่อในสถาบันศึกษาที่ดี และการทำงานตามที่ต้องการ ดังคำพูดของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“ต้องสร้างแรงจูงใจที่ทำให้เราอยากเรียน ซึ่งแรงจูงใจที่ว่าก็คือผมชอบเที่ยว ผมอยากไปเที่ยวต่างประเทศ” “และผมอยากไปเที่ยวต่างประเทศ หรือไปอยู่ต่างประเทศ ใ้ผมอยากไปอังกฤษเลยพยายามที่จะเรียนภาษาอังกฤษให้เก่งครับ” (ผู้ให้ข้อมูล 01)

“อีกอย่างครับ คือ ผมเล่นเกมส้อมันมีภาษาอังกฤษผมก็อยากอ่าน ได้ก็เลยพยายามหาคำแปล และทำให้เข้าใจมันครับ” (ผู้ให้ข้อมูล 02)

“และผมคิดว่าถ้าผมอยากไปเที่ยวต่างประเทศ ผมก็ต้องพูดภาษาอังกฤษได้ ไม่งั้นคงไปเที่ยวไม่ได้” (ผู้ให้ข้อมูล 02)

“ความชอบ คือ ชอบเรียนถนัดภาษาอังกฤษมันไม่ยากสำหรับหนูค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 03)

“อีกอย่าง คือ ผมชอบเล่นเกมส้อมพิวเตอร์เลยอยากเข้าใจภาษาอังกฤษในเกมส้อม ให้เล่นสนุกขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูล 07)

“เวลาโตค่ะ ไปทำงานคนที่ได้ภาษาอังกฤษก็จะได้งานดี ๆ” (ผู้ให้ข้อมูล 03)

“อีกอย่างหนูมีความฝันค่ะ หนูอยากไปเรียนต่อต่างประเทศ มันต้องใช้ภาษาอังกฤษ หนูเลยอยากเก่งอังกฤษ” (ผู้ให้ข้อมูล 04)

“หนูหวังว่าในอนาคตหนูอยากจะไปเรียนต่อที่ต่างประเทศ แต่ไม่รู้จะมีเงินไปไหมเร็ว ๆ นี้คงยังไม่พร้อมค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 03)

“ผมพยายามสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ก็อยากมีงานดี ๆ ทำในอนาคตครับ” (ผู้ให้ข้อมูล 05)

“ผมอยากไปเรียนต่อต่างประเทศด้วยครับ เลยคิดว่าถ้าเก่งภาษาอังกฤษจะทำให้มีโอกาสมากขึ้นครับ” (ผู้ให้ข้อมูล 06)

“และผมอยากไปเรียนหรือไปเที่ยวต่างประเทศ หรือไปอยู่ต่างประเทศครับ” (ผู้ให้ข้อมูล 07)

“และหนูก็มีความฝันอยากไปเรียนต่างประเทศ ทำให้หนูพยายามตั้งใจเรียนภาษาอังกฤษ” (ผู้ให้ข้อมูล 08)

“หนูอยากไปเรียนต่อต่างประเทศค่ะ เลยคิดว่าต้องใช้ภาษาอังกฤษมาก ๆ ” (ผู้ให้ข้อมูล 09)

“หนูอยากจะทำคะแนนสอบให้ได้ดี เพราะอยากไปเรียนต่อ ม.1 ในโรงเรียนที่ต้องการค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 10)

“หนูก็ได้ฝึกภาษาอังกฤษอีกทางคือการดูซีรีส์ต่างประเทศ ที่ไม่มีซับภาษาไทย แต่จะเป็นซับอังกฤษทำให้ได้อ่านภาษาอังกฤษมากขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูล 08)

“และหนูก็เล่นเกมที่ใช้ภาษาอังกฤษในการแชทกับคนที่เล่นเกม ซึ่งเป็นคนต่างประเทศค่ะ หนูก็เลยพยายามที่จะฝึกภาษาอังกฤษ” (ผู้ให้ข้อมูล 10)

2. ความตั้งใจเรียน

ความตั้งใจเรียนส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน โดยตรงทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนได้ดี โดยมีพฤติกรรมเหล่านี้เป็นตัวบ่งชี้ เช่น ตั้งใจฟังที่ครูสอน หากมีข้อสงสัยก็ซักถาม การทบทวนความรู้อยู่เสมอ ส่งงานตามกำหนดเวลา ตั้งใจทำกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน และหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ดังคำพูดของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“ผมคิดว่าผมเป็นคนตั้งใจเรียนครับ ผมชอบภาษาอังกฤษเวลาเรียนผมก็เลยตั้งใจเรียนตั้งใจฟังที่ครูสอน แล้วส่งงานตามเวลาทุกครั้งครับ” (ผู้ให้ข้อมูล 01)

“อย่างแรกคือต้องตั้งใจเรียนก่อนค่ะทำให้เราเข้าใจ ตั้งใจฟังครู พยายามหาความรู้และทบทวนบ่อย ๆ ค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 03)

“หนูว่าหนูสนใจ ตั้งใจเรียน ตั้งใจฟังที่ครูสอนค่ะ หนูส่งงาน ทำการบ้านภาษาอังกฤษ ก่อนวิชาอื่น ๆ ด้วยค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 04)

“ผมตั้งใจเรียน เพราะผมชอบภาษาอังกฤษ ต้องตั้งใจฟังที่ครูสอนครับ”
(ผู้ให้ข้อมูล 05)

“ผมพยายามตั้งใจเรียน ฟังและทบทวนบ่อย ๆ ครับ” (ผู้ให้ข้อมูล 06)

“ผมว่าผมตั้งใจเรียน พยายามตั้งใจฟังที่ครูสอน และทบทวนคำศัพท์ที่เรียนบ่อย ๆ ”
(ผู้ให้ข้อมูล 07)

“ความตั้งใจเรียนค่ะ พยายามทำกิจกรรมในห้องเรียนที่ครูสอน และทำการบ้านเพราะ หนูคิดว่าการทำงานบ้านทำให้เราได้ฝึกและทบทวนการเรียนนอกห้องเรียน” (ผู้ให้ข้อมูล 08)

“อีกอย่างหนูก็พยายามตั้งใจเรียนค่ะ ฟังที่ครูสอน ทำงานตามที่ครูให้ค่ะ”
(ผู้ให้ข้อมูล 09)

“และหนูคิดว่าหนูตั้งใจเรียนค่ะ ในชั่วโมงเรียนหนูตั้งใจครูสอน หากสงสัยอะไรก็ถาม ครู ฝึกตามที่ครูให้ทำค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 10)

“หนูก็หาความรู้เพิ่มเติม โดยการดู You tube ช่องที่สอนภาษาอังกฤษเพิ่มเติมทำให้หนู เข้าใจเพิ่มขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูล 10)

3. เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ

เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน โดยนักเรียนที่มีเจตคติเชิงบวกมีแนวโน้มที่จะตั้งใจเรียน ขยันฝึกฝน และกล้าสื่อสารมากกว่า ในขณะที่นักเรียนที่มีเจตคติเชิงลบมักรู้สึกไม่มั่นใจ หลีกเลียงกิจกรรมภาษาอังกฤษ และมีผลการเรียน ต่ำกว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษเชิงบวกอย่างชัดเจน ดังคำพูดของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“ผมชอบวิชาภาษาอังกฤษมาก เพราะคุณครูสอนสนุกและผมอยากพูดคุยกับชาวต่างชาติได้ ผมเลยชอบอ่านหนังสือภาษาอังกฤษกับคู่มือ YouTube ภาษาอังกฤษเป็นประจำ” (ผู้ให้ข้อมูล 02)

“หนูเคยกลัวภาษาอังกฤษนะค่ะ เพราะออกเสียงไม่ถูก แต่พอคุณครูให้กำลังใจ หนูก็เริ่ม ชอบมากขึ้น ตอนนี้อ่านแล้วค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 03)

“หนูเคยกลัวภาษาอังกฤษนะค่ะ เพราะออกเสียงไม่ถูก แต่พอคุณครูให้กำลังใจ หนูก็เริ่ม ชอบมากขึ้น ตอนนี้อ่านแล้วค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 04)

“ผมว่าภาษาอังกฤษสำคัญ ถ้าพูดได้ก็ทำงานง่ายขึ้น ผมเลยพยายามตั้งใจฟังในห้องแล้วก็ ลองพูดตามเวลาเรียนครับ” (ผู้ให้ข้อมูล 05)

“หนูรู้ว่าภาษาอังกฤษสำคัญ เลยพยายามฝึกบ่อย ๆ แต่บางครั้งก็ยังคงกลัวผิติดอยู่ แต่พอทำ ได้ก็รู้สึกภูมิใจค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 08)

4. พื้นความรู้เดิม

พื้นความรู้เดิมเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนที่มีประสบการณ์หรือความรู้พื้นฐานมาก่อนจะสามารถต่อยอดความรู้ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจบทเรียนได้เร็ว และมีความมั่นใจในการเรียน ขณะที่นักเรียนที่ไม่มีพื้นความรู้เดิมจะต้องใช้เวลาและความพยายามมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะรู้สึกท้อแท้หรือไม่เข้าใจบทเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง ดังคำพูดของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“พ่อชอบพูดภาษาอังกฤษกับผมที่บ้านครับ เวลาครูสอน ผมเลยรู้เรื่องมากกว่าคนอื่น”
(ผู้ให้ข้อมูล 02)

“หนูชอบอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเรียนค่ะ พอครูสอนหนูก็เข้าใจทันทีเลย มันเหมือนเคยเจอมาแล้ว” (ผู้ให้ข้อมูล 03)

“ผมเคยเรียนเรื่องนี้มาก่อนที่เรียนพิเศษ ตอนครูมาสอนอีกครั้งก็เลยเหมือนทบทวนเฉย ๆ ครับ” (ผู้ให้ข้อมูล 05)

“หนูเรียนเสริมช่วงปิดเทอมที่ผ่านมา แล้วผู้ปกครองก็ให้หนูอ่านและลองทำแบบฝึกหัดมาล่วงหน้า พอมาเรียนที่โรงเรียน หนูเลยรู้สึกว่ามันไม่ยากค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 08)

“ตอนที่หนูอยู่ ป.4-5 หนูชอบเรียนภาษาอังกฤษมาก และหนูก็ได้เกรด 4 มาโดยตลอด และได้เป็นตัวแทนไปแข่งตอบคำถามภาษาอังกฤษของโรงเรียนด้วย” (ผู้ให้ข้อมูล 10)

5. การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง

การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียน เพราะพฤติกรรมในการส่งเสริมของผู้ปกครองมีผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะสนใจและเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น เช่น การสนับสนุนการเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ การสอนและทบทวนการเรียนภาษาอังกฤษให้นักเรียน การฝึกสื่อสารภาษาอังกฤษให้นักเรียนที่บ้าน การสนับสนุนให้ร่วมกิจกรรมภาษาอังกฤษ และการเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาอังกฤษ ดังคำพูดของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“นอกจากนี้ครอบครัวก็ยังสนับสนุนทุกอย่างที่ผมอยากเรียน และพ่อผมก็พูดภาษาอังกฤษได้และพ่ออยากให้ลูกพูดภาษาอังกฤษได้ พ่อเลยชอบมาพูดภาษาอังกฤษกับเรา เราฟังก็เลยจำได้ พ่อมีส่วนช่วยให้ผมกล้าใช้ภาษาอังกฤษ” (ผู้ให้ข้อมูล 01)

“พ่อแม่ครับ พ่อแม่ก็สนับสนุนให้ผมไปเรียนพิเศษภาษาอังกฤษเพิ่ม แล้วก็ส่งเสริมให้ผมเลือกเรียนต่อ ม.1 ห้องเรียนพิเศษ MEP ซึ่งผมก็เรียนได้” (ผู้ให้ข้อมูล 02)

“แล้วพ่อแม่ก็ช่วยฝึกภาษาอังกฤษให้ที่บ้านด้วยค่ะ แล้วยังให้ไปเรียนพิเศษภาษาอังกฤษอีก” (ผู้ให้ข้อมูล 03)

“พ่อแม่ก็ยิ่งทำให้หนูเก่งอังกฤษ เพราะให้เรียนพิเศษอังกฤษ แล้วสนับสนุนให้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ เช่น ไปแข่งเล่านิทานค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 04)

“พ่อแม่ก็ช่วยสอนอังกฤษผมครับ ให้ไปเรียนพิเศษอังกฤษด้วย บอกว่าให้ผมเรียนภาษาอังกฤษให้เก่งจะได้ไปสอบเรียนต่อที่ดี ๆ ชอบให้ผมร่วมกิจกรรมอังกฤษด้วยครับ” (ผู้ให้ข้อมูล 05)

“แม่ก็ช่วยทบทวนและสอนอังกฤษผม” (ผู้ให้ข้อมูล 06)

“พ่อแม่ก็ support โดยให้เรียนพิเศษภาษาอังกฤษ และสนับสนุนให้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ และแม่ก็ให้หนูได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษ โดยให้คุยกับลูกค้า” (ผู้ให้ข้อมูล 08)

“พ่อก็ช่วยหนูฝึกอังกฤษ พ่อคุยกับหนูเป็นภาษาอังกฤษเป็นบางที แล้วก็ช่วยสอนการบ้านด้วยค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 09)

6. บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน

ในยุคปัจจุบันบทบาทของสังคมและสื่อมวลชนมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรม ทักษะ และแนวทางการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ซึ่งสามารถเป็นทั้งเครื่องมือเสริมสร้างการเรียนรู้ หรือเป็นปัจจัยเบี่ยงเบนความสนใจจากการเรียนนักเรียนที่ได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว ชุมชน และเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ แนวโน้มในการเรียนดีขึ้น ในขณะที่บางกลุ่มที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อในทางลบหรือไม่มีสภาพแวดล้อมสนับสนุน มักมีผลการเรียนต่ำลง ดังคำพูดของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“แถมหนูก็มีดารากาฬที่ชอบ ถ้าหนูได้เจอก็คงอยากพูดกับเค้า ต้องพูดภาษาอังกฤษใช้ใหม่ค่ะ แบบไปแฟนมีต๊ะครู บัตรแพงมาก” (ผู้ให้ข้อมูล 03)

“หนูเป็นดิงแจ๊คสันหวัง อยากไปเจอสักครั้ง หนูว่าต้องใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกับเค้า” (ผู้ให้ข้อมูล 04)

“ผมชอบนักร้องนักดนตรีต่างประเทศ อยากร้องเพลงอังกฤษได้แบบเค้าครับ เลยพยายามเรียนภาษาอังกฤษ” (ผู้ให้ข้อมูล 05)

“ผมชอบทอม ฮอลแลนด์ครับที่แสดงเป็นแมงมุมครับ อยากพูดอังกฤษเก่งแบบเค้าครับ” (ผู้ให้ข้อมูล 06)

“ดารานักร้องต่างประเทศเค้าพูดอังกฤษเก่ง อยากทำแบบเค้าได้ครับ เลยพยายามเรียนภาษาอังกฤษ” (ผู้ให้ข้อมูล 07)

“หนูก็ได้ฝึกภาษาอังกฤษอีกทางคือการดูซีรีส์ต่างประเทศ ที่ไม่มีซับภาษาไทย แต่จะเป็นซับอังกฤษทำให้ได้อ่านภาษาอังกฤษมากขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูล 09)

“และหนูก็เล่นเกมสไลซ์ภาษาอังกฤษในการแชทกับคนที่เล่นเกมสไลซ์ ซึ่งเป็นคนต่างประเทศ ค่ะ หนูก็เลยพยายามที่จะฝึกภาษาอังกฤษ” (ผู้ให้ข้อมูล 10)

7. การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน

การสนับสนุนของกลุ่มเพื่อนส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียน เพราะกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลทางความคิดของนักเรียน และให้คำปรึกษาเรื่องการเรียนซึ่งกันและกัน รวมถึงผลักดันความสามารถทางการเรียนซึ่งกันและกัน และมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงตามไปด้วย ดังคำพูดของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“เพื่อนในกลุ่มก็ชอบเรียนภาษาอังกฤษ พอเรียนแล้วก็นำมาพูดมาใช้กับสนุก ๆ ก็เลยช่วยผลักดันกัน” (ผู้ให้ข้อมูล 01)

“เพื่อนในห้องส่วนใหญ่ก็เรียนภาษาอังกฤษเก่ง แล้วก็อยากเก่งเหมือนเพื่อน แล้วเพื่อนก็เอามาฝึกกันด้วยครับ” (ผู้ให้ข้อมูล 02)

“เพื่อนในห้องก็ช่วยกันเรียน ชวนกันติวแล้วก็บอกรายงานกันค่ะ แล้วในห้องก็เก่งภาษาอังกฤษกันทุกคน” (ผู้ให้ข้อมูล 03)

“โรงเรียนกับครูก็มีส่วนเยอะเลยค่ะ ครูที่สอนสนุกทำให้เรารู้เรื่อง โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับ ภาษาอังกฤษ เช่นวันคริสต์มาส หรือแข่งขันต่าง ๆ เช่นเล่นนิทาน แข่งหาคำศัพท์ อะไรแบบนี้ทำให้อยากเข้าร่วมกิจกรรม อยากไปฝึกซ้อมค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 04)

“เพื่อนในห้องเรียนภาษาอังกฤษเก่งหลายคน แล้วก็มาใช้พูดในห้องแถมเพื่อนในกลุ่มก็อยากไปเรียนต่างประเทศด้วยค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 04)

“เพื่อนก็ช่วยสอนภาษาอังกฤษด้วยครับ เวลาบางทีผมไม่เข้าใจผมก็ถามเพื่อนที่เก่ง” (ผู้ให้ข้อมูล 05)

“เวลาวางเพื่อนในห้องก็พูดภาษาอังกฤษทำให้เหมือนเราได้ฝึกทบทวน” (ผู้ให้ข้อมูล 08)

การศึกษาปัจจัยส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยขอสรุปตัวแปรสาเหตุที่ได้จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์เพิ่มเติมกับนักเรียนเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ดังนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation: AM)

ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้หลายทัศนะ ดังนี้

Bloom (1976 อ้างถึงใน พัชรินทร์ ทิตะยา, 2562) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความกระตือรือร้นที่มีต่อเนื้อหาที่เรียน รวมถึงทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชา

สิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556, หน้า 33) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นกระบวนการทางจิตที่ผลักดันให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งต่อวิชาภาษาอังกฤษ เช่น ความพึงพอใจหรือเต็มใจที่จะใช้ความมานะพยายาม และใช้เวลาของตนในการเรียนภาษาอังกฤษตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ตลอด ก่อนนิสัยที่ดีในการเรียนด้วย

อินทอร์ สาราโรจ (2556, หน้า 30) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์เพื่อตอบสนองความของตนเอง ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จในตามที่คาดหวังไว้

สมศักดิ์ วันโย (2558, หน้า 21) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้ตั้งแต่เริ่มแรก เป็นแรงขับที่อยู่ภายในตัวแต่ละคนเพื่อให้สำเร็จอย่างตั้งใจไว้มีทั้งความสมหวังและผิดหวังขึ้นอยู่กับแรงจูงใจของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน และต้องการความเป็นอิสระในการทำงานใช้ความพยายามอย่างมุ่งมั่น หาวีธีการแก้ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไม่ย่อท้อ เพื่อให้ตนเองบรรลุมาตรฐานที่ตั้งเอาไว้

ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558, หน้า 44) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงผลักดันที่ทำให้บุคคลพยายามทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ให้ประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังให้เกิดความพึงพอใจแก่ตนเองและบุคคลอื่น จึงทำสิ่งนั้นด้วยความมุ่งมั่นและไม่ย่อท้อ

สุนทร เข็มทอง (2560, หน้า 28) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะกระทำสิ่งใด สิ่งหนึ่งให้สำเร็จไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ดังนั้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษจึงเป็นแรงผลักดันที่ให้นักเรียนมีความต้องการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก็เป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และช่วยให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนรู้ว่าภาษาอังกฤษที่เรียนนั้นสามารถใช้ประโยชน์อะไรได้

แสงเดือน บุญเยี่ยม (2560, หน้า 29-30) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาหรือความมุ่งมั่นของนักเรียนที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีตามที่ตั้งใจไว้ และมีความสามารถที่เอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ ตลอดจนจนพยายามที่จะทำให้ได้ดีกว่าบุคคลอื่น

วารภรณ์ ดวงสวาส (2561, หน้า 55) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่จะทำให้คนมุ่งประสิทธิภาพในการทำงานมีความกระตือรือร้นที่จะพยายามทำงานให้ได้ผลดีเยี่ยม พยายามที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่ล้มเลิกต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น พยายามหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อแก้ไข

ปัญหา มีความทะเยอทะยานสูง เพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ มีความต้องการอิสระในการทำงานและการแสดงออก ต้องการชัยชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานที่ตนตั้งใจอย่างสูงโดยไม่ท้อถอย อุปสรรคและพอใจกับผลที่ได้เมื่อได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เป็นกระบวนการทางจิตที่ผลักดันให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งต่อวิชาภาษาอังกฤษ เช่น ความพึงพอใจหรือเต็มใจที่จะใช้ความมานะพยายาม และใช้เวลาของตนในการเรียนภาษาอังกฤษตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้

2. ความตั้งใจเรียน (Learning Attention: LA)

ความหมายของความตั้งใจเรียน นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้หลายทัศนะ ดังนี้

สิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556, หน้า 36) กล่าวว่า ความตั้งใจเรียน หมายถึง พฤติกรรมทางด้านการเรียนที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำทั้งในและนอกเวลาเรียน โดยพฤติกรรมนั้นส่วนหนึ่งมาจากวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ประโยชน์ในการเรียน

อินทอร์ สาราโรจ (2556, หน้า 44) กล่าวว่า ความตั้งใจเรียน หมายถึง วิธีการ และเทคนิคต่าง ๆ ที่ผู้เรียนนำมาใช้กับการเรียนของตน โดยมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียน วางแผนการเรียน ทำความเข้าใจและจดจำบทเรียน และแก้ไขปัญหาในการเรียนรู้ภาษาของตน ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนที่มีประสิทธิภาพ

บุศรา เต็มลักษณ์ (2558, หน้า 30-31) กล่าวว่า ความตั้งใจเรียน หมายถึง พฤติกรรมทางด้านการเรียนที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำทั้งในและนอกเวลาเรียน โดยพฤติกรรมนั้นส่วนหนึ่งมาจากวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ประโยชน์ต่อการเรียนหากนักเรียนมีนิสัยการเรียนที่ดี จะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและสามารถสำเร็จการศึกษาได้

สุนทรี เข้มทอง (2560, หน้า 29) กล่าวว่า ความตั้งใจเรียน หมายถึง พฤติกรรมทางด้านการเรียนที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำทั้งในและนอกเวลาเรียน โดยพฤติกรรมนั้นส่วนหนึ่งมาจากวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ประโยชน์ในการเรียน

สรุปได้ว่า ความตั้งใจเรียน หมายถึง พฤติกรรมทางด้านการเรียนที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำทั้งในและนอกเวลาเรียน โดยพฤติกรรมนั้นส่วนหนึ่งมาจากวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ประโยชน์ในการเรียน

3. เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (English Attitude : EA)

เจตคติเป็นศัพท์บัญญัติทางการศึกษาแต่เดิมใช้คำว่า ทศนคติ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Attitude” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาละติน “Apt us” แปลว่า โน้มเอียง เหมาะสม ต่อมา ราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติศัพท์ “Attitude” เป็นภาษาไทยว่า เจตคติ ทศนคติ ท่าที (ราชบัณฑิตยสถาน, 2532, หน้า 9) และนักวิชาการได้ให้ความหมายของเจตคติไว้หลายทัศนะ

สิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556, หน้า 31) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ท่าที ความรู้สึก ความเชื่อที่มีอยู่ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือประสบการณ์ใดประสบการณ์หนึ่ง ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดปฏิบัติการตอบสนองของแต่ละบุคคลในการแสดงออกพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ดังนั้น เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษจึงหมายถึงความรู้สึกที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ เช่น การแสดงออกในรูปของความพึงพอใจ เห็นด้วย หรือสนับสนุนหรือไม่เห็นด้วย หรือไม่ชอบวิชาภาษาอังกฤษ

อินทอร์ สาราโรจ (2556, หน้า 36) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง อารมณ์ ความคิดเห็นของบุคคลหรือที่มีต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่งในทางบวกและทางลบ เช่น พอใจหรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งทำให้บุคคลตอบสนองต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันไป

สมศักดิ์ วันโย (2558, หน้า 20) กล่าวว่า ความรู้สึกนึกคิด ว่าชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย โดยแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง พฤติกรรมอื่น ๆ ที่เป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับสังคม สภาพแวดล้อม และสิ่งเร้าที่มากระตุ้นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558, หน้า 33) กล่าวว่า เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก และความพร้อม ของผู้เรียนที่มีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อการเรียนทั้งในทางบวกและทางลบ สนับสนุน หรือโต้แย้ง หากผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ผู้เรียนก็มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อการเรียน ออกมาด้วยเช่นกัน

สุนทรี เข็มทอง (2560, หน้า 25) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ท่าที ความรู้สึก ความเชื่อที่มีอยู่ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ ประสบการณ์ใดประสบการณ์หนึ่ง ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดปฏิบัติการตอบสนองของแต่ละบุคคล ในการแสดงออกพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ดังนั้น เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ จึงหมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อวิชาอังกฤษ เช่น การแสดงออกในรูปของความพึงพอใจ เห็นด้วย หรือสนับสนุนหรือไม่เป็นด้วย หรือไม่ชอบวิชาภาษาอังกฤษ

แสงเดือน บุญเยี่ยม (2560, หน้า 24) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง เจตคติต่อการเรียนหมายถึง ความคิดความรู้สึกความเชื่อที่มีต่อการเรียนในด้านความสำคัญคุณค่าและประโยชน์ของการเรียนซึ่งเป็นแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีต่อการเรียนของนักเรียน

วารภรณ์ ดวงสวาส (2561, หน้า 55) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อของนักเรียน ที่มีต่อประสบการณ์ ที่เกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ ความรู้สึก ความคิด หรือค่านิยมของบุคคลที่พร้อมจะตอบสนองต่อสิ่งเร้า สถานการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ สามารถสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ท่าที ความคิดเห็น ความรู้สึกทางจิตใจของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษในรูปของความพึงพอใจ เห็นด้วย หรือสนับสนุน หรือไม่เห็นด้วย หรือไม่ชอบวิชาภาษาอังกฤษ

4. พื้นความรู้เดิม (Background Knowledge: BK)

นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับพื้นความรู้เดิมในหลากหลายมุมมองดังต่อไปนี้

Bloom (1976, หน้า 30-34) อธิบายว่า พื้นความรู้เดิม หมายถึง ศักยภาพทางสติปัญญาที่จำเป็นต้องมีอยู่ก่อนหน้า ซึ่งนับเป็นตัวแปรสำคัญในด้านลักษณะเฉพาะของผู้เรียน โดย Bloom มีความเชื่อว่า การเรียนรู้เนื้อหาใหม่ (Learning task) จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากผู้เรียนขาดองค์ความรู้พื้นฐานที่ควรมีมาก่อนหน้านั้น ทั้งนี้ หากผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ได้ และมีความรู้เดิมที่หลากหลาย จะส่งผลให้ระดับของผลสัมฤทธิ์มีความแตกต่างกันมากระหว่างผู้เรียนแต่ละคน

สิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556, หน้า 37) กล่าวว่า พื้นความรู้เดิม หมายถึง ความรู้ทักษะและความถนัดที่จำเป็นต่อการเรียน การมีพื้นความรู้เดิมอยู่มาก จะเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากขึ้นและเร็วขึ้น

ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558, หน้า 46) กล่าวว่า พื้นความรู้เดิม หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านมาของผู้เรียน สามารถดูได้จากผลการทดสอบ ผลการเรียน หรือเกรดเฉลี่ยสะสมที่ผ่านมา เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ ทักษะและความสามารถในการเรียนหรือมีประสบการณ์มาแล้ว ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อไป ผู้ที่มีพื้นความรู้เดิมมากจะเรียนได้มาก เข้าใจเนื้อหา เรียนรู้ได้ดีและรวดเร็ว จึงทำให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน และประสบผลสำเร็จในการเรียน

สุนทรี เข้มทอง (2560, หน้า 30) กล่าวว่า พื้นความรู้เดิม หมายถึง ความรู้ทักษะและความถนัดที่จำเป็นต่อการเรียน การมีพื้นความรู้เดิมอยู่มากจะเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากขึ้นและเร็วขึ้น

แสงเดือน บุญเยี่ยม (2560, หน้า 21) กล่าวว่า พื้นความรู้เดิม หมายถึง ความรู้ที่เคยได้รับประสบการณ์มาแล้ว หรือความรู้ ความสามารถที่จำเป็นในการเรียน

สรุปว่า พื้นความรู้เดิม คือ ความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นต่อการเรียนเรื่องนั้น ๆ การมีพื้นฐานความรู้เดิมมากจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากและเร็วขึ้น รวมถึงมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

5. การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง (Parents Support: PS)

ความหมายของการส่งเสริมการเรียนรู้ นักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายทัศนะ ดังนี้ สิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556, หน้า 46) กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่ผู้ปกครองแสดงออก ซึ่งมีผลให้นักเรียนมีความสนใจและต้องการที่จะ เรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น เช่น การพูดถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ จัดหาอุปกรณ์ ตำรา หรือ เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558, หน้า 38) กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างเต็มที่ จัดสภาพแวดล้อมที่บ้าน ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการแนะแนวทางการเรียน กระตุ้นเสริมแรง ให้กำลังใจ และจูงใจให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

บุศรา เต็มลักษณะ (2558, หน้า 55-66) กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง หมายถึง กิจกรรมที่ผู้ปกครองกระทำสนับสนุนทางการศึกษา ซึ่งมีส่วนทำให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่เมื่อเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาแล้ว การเรียนรู้จะต้องเชื่อมต่อและ เชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษาและครอบครัว เพื่อให้การเรียนรู้ของเด็กนั้นต่อเนื่อง และทำให้การ เรียนรู้มีความหมายต่อเด็ก เพราะสามารถเชื่อมโยงสู่ชีวิตจริงที่บ้าน ผู้ปกครองต้องมีการส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก โดยการเอาใจใส่การเรียนและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กจะทำให้ เด็กมีความตั้งใจ เอาใจใส่ในการเรียนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กอีกด้วย

สุนทรี เข็มทอง (2560, หน้า 39) กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่ผู้ปกครองแสดงออก ซึ่งมีผลให้นักเรียนมีความสนใจและต้องการที่จะ เรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น เช่น การพูดถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ จัดหาอุปกรณ์ ตำรา หรือ เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

แสงเดือน บุญเยี่ยม (2560, หน้า 41-42) กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง หมายถึง ความเอาใจใส่ของผู้ปกครองในด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวด้านฐานะทาง เศรษฐกิจด้านสภาพที่อยู่อาศัยวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียน

อัญชลี สกฤตอินทร์ (2561, หน้า 51) กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง หมายถึง พ่อแม่ ผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้ที่ช่วยเหลือดูแลนักเรียนมี อิทธิพลต่อนักเรียนในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ส่งเสริมให้นักเรียนต้องการเรียนรู้ มีพฤติกรรม สนับสนุนการเรียน เป็นกำลังใจสำคัญ เกื้อหนุนในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียน มีผลต่อการ เปลี่ยนแปลงและพัฒนาความรู้ บุคลิกภาพ คุณธรรม เป็นผู้แสดงการยอมรับและชมเชย เอาใจใส่ ตามบทบาทและหน้าที่ต่อการเรียนรู้และพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

วารสารณั้ ลวงสวาส (2561, หน้า 70) กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง หมายถึง ภาระหน้าที่ในการเลี้ยงดู การให้การอบรมสั่งสอน และการให้การศึกษาน้ำที่อันสำคัญ จะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนก้าวไปสู่ความสำเร็จของชีวิตในภายภาคหน้า ผู้ปกครองจึงต้องใส่ใจ และจริงจังเป็นพิเศษ ส่งเสริมให้เรียนอย่างเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ มีการให้กำลังใจและ แสดงความเชื่อถือนในตัวนักเรียน ให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนได้โดยเปิด โอกาสให้นักเรียนมีความตัวของตัวเอง ให้ความอบอุ่นความรักเท่าที่มีโอกาสจะกระทำ ส่งเสริมใน ด้านต่าง ๆ เตือนให้รู้จักคิด และใช้สติและปัญญาเพื่อแก้ไขปัญหา ให้เวลาทำกรบ้านอย่างพอเพียง ไม่ให้รับผิชอบงานบ้านมากเกินไป จัดอุปกรณ์การเรียน สถานที่ เวลา และช่วยตรวจสอบกรบ้าน ให้เสร็จเรียบร้อย เพราะถ้าผู้ปกครองมีการแบ่งปันเวลาให้แก่่นักเรียน หาแนวทางช่วยเหลือดูแลเอา ใจใส่เพื่อช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านวิธีการและ แรงจูงใจที่หลากหลายและจริงจัง สามารถนำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ให้สูงขึ้นได้เช่นเดียวกัน

สรุปได้ว่า การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง หมายถึง พ่อแม่ ผู้ปกครองเห็น ความสำคัญต่อการพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้ที่ช่วยเหลือดูแลนักเรียนในการค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียน เป็นกำลังใจสำคัญ ที่จะมืผลต่อการเปลี่ยนแปลงและ พัฒนาความรู้ แสดงการยอมรับและชมเชย เอาใจใส่ตามบทบาทและหน้าที่ต่อการเรียนรู้และ พฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน

ความหมายของบทบาทของสังคมและสื่อมวลชนนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลาย ทศนะ ดังนี้

ชัยศ อัมสุวรรณ (2554, หน้า 38) กล่าวว่า สื่อสารมวลชนมีบทบาทสำคัญในการ ถ่ายทอดความรู้และรูปแบบพฤติกรรม หากจัดการเนื้อหาให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จะส่งผลต่อการพัฒนาทางการเรียนรู้ของเด็ก

อุษา โปธิ์ทอง (2558, หน้า 51) กล่าวว่า การเปิดรับสื่อในรูปแบบดิจิทัลอย่างมีเป้าหมาย เช่น รายการการศึกษา e-learning หรือคลิปสาระบน YouTube ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้อและเพิ่ม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

วันันต์ สร้อยพิสุทธิ (2558, หน้า 45) กล่าวว่า สื่อออนไลน์มีบทบาทเป็นทั้งเครื่องมือใน การเรียนรู้และแหล่งรบกวนสมาธิ หากขาดการกำกับดูแลจากครอบครัวหรือครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนในเชิงลบ

ณัฐพล ใจจริง (2560, หน้า 45) กล่าวว่า สื่อมวลชนในสังคมไทย โดยเฉพาะโซเชียลมีเดีย มีผลอย่างยิ่งต่อทัศนคติของนักเรียน ซึ่งหากเนื้อหาไม่เหมาะสมอาจบั่นทอนแรงจูงใจในการเรียนรู้

สุพจน์ ศรีนวล (2562, หน้า 115) กล่าวว่า ครอบครัวที่ส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนรู้ เช่น แอปพลิเคชันฝึกภาษา เว็บไซต์การศึกษา หรือ YouTube สาระวิชา มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสนับสนุน

สรุปว่า บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน หมายถึง การเลือกรับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสาร ตามประสบการณ์ความต้องการ ความเชื่อ ทัศนคติ ความรู้สึกลึกซึ้งจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ภาพยนตร์ หรือ สื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนและการใช้ภาษาอังกฤษ

การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน

ความหมายของการคล้อยตามกลุ่มเพื่อนนักวิชาการ ได้ให้ความหมายไว้หลายทัศนะ ดังนี้ สมพร หาญพานิช (2552, หน้า 23) กล่าวว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่ยอมรับความคิดเห็น คำนิยาม หรือพฤติกรรมของเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งอาจมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนทั้งในเชิงบวกและลบ

กุลชติ นาวานุเคราะห์ (2560, หน้า 50) กล่าวว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเรียนหรือไม่เรียนของนักเรียน โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นที่ยังขาดการกำกับตนเอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ขึ้นกับทิศทางของกลุ่มเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญ

ชลธิชา เกตุแก้ว (2561, หน้า 118) กล่าวว่า การคล้อยตามเพื่อนอาจเกิดจากความต้องการได้รับการยอมรับ หากนักเรียนอยู่ในกลุ่มที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ จะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างชัดเจน

นงลักษณ์ เทพนอก (2562, หน้า 56) กล่าวว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะเมื่อเพื่อนในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลวิชาการ ช่วยกันติว และมีเป้าหมายการเรียนร่วมกัน

บุญมี สุระโคตร (2563, หน้า 75) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนเป็นหนึ่งในปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลสูง โดยนักเรียนมีแนวโน้มคล้อยตามพฤติกรรมของเพื่อนในกลุ่ม ทั้งด้านวิชาการและพฤติกรรมในห้องเรียน ซึ่งอาจส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์โดยตรง

สรุปได้ว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน หมายถึง การที่นักเรียนพยายามเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนของตนเองให้เข้ากับมาตรฐาน หรือความเชื่อที่เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน โดยการแสดงความรู้สึก พฤติกรรมที่ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนของตนเอง

วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน

ความเป็นมาของการวิจัยเชิงผสมผสาน

การวิจัย หมายถึง การแสวงหาความรู้หรือข้อเท็จจริงอย่างเป็นระบบ โดยยึดหลักวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งสามารถแบ่งพัฒนาการของแนวคิดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยออกเป็น 3 ยุคสำคัญ ได้แก่

ยุคที่ 1 คือ ยุคของระเบียบวิธีเดียว หรือที่เรียกกันว่า ยุคนักวิจัยแบบบริสุทธิ์ (Mono Method หรือ Purist Era) ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่นักวิจัยมุ่งเน้นการใช้กระบวนการวิจัยเพียงประเภทใดประเภทหนึ่งอย่างชัดเจน กล่าวคือ เลือกใช้ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณแบบล้วน หรือการวิจัยเชิงคุณภาพแบบล้วน โดยไม่มีการผสมผสานระเบียบวิธีข้ามแนวคิด

ยุคที่ 2 คือ ยุคของการเกิดขึ้นของระเบียบวิธีแบบผสม (Emergence of Mixed Methods) เป็นผลสืบเนื่องจากข้อจำกัดของการใช้ระเบียบวิธีแบบเดียว จึงมีการริเริ่มนำเทคนิคการเก็บข้อมูลหลากหลายรูปแบบมาบูรณาการเข้าด้วยกัน เพื่อเพิ่มความลึกและความหลากหลายในการวิเคราะห์ข้อมูล

ยุคที่ 3 คือ ยุคของการวิจัยรูปแบบผสม (Emergence of Mixed Model Studies) โดยมีการจำแนกนักวิจัยออกเป็น 3 กลุ่มหลัก ได้แก่

1. กลุ่มนักวิจัยแบบบริสุทธิ์ (Purist) ซึ่งมีความเชื่อว่าการรวมระเบียบวิธีจากปรัชญาที่มีแนวคิดต่อความจริงต่างกัน เช่น ปรัชญาปฏิฐานนิยม (Positivism) กับปรัชญาปรากฏการณ์นิยม (interpretivism) นั้น ไม่เหมาะสม เนื่องจากแนวคิดพื้นฐานของแต่ละปรัชญามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ดังนั้นจึงควรใช้ระเบียบวิธีที่สอดคล้องกับปรัชญาที่ตนยึดถือ เช่น หากยึดปรัชญาปฏิฐานนิยมก็ควรใช้การวิจัยเชิงปริมาณ และหากยึดปรัชญาปรากฏการณ์นิยมก็ควรใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ
2. กลุ่มที่ยึดตามสถานการณ์ (Situationist) มองว่าภายใต้บางบริบท อาจสามารถใช้ระเบียบวิธีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพควบคู่กันได้ในลักษณะของการสนับสนุนซึ่งกันและกัน แต่ยังคงยึดแนวคิดว่าปรัชญาทั้งสองไม่ควรถูกรวมเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์
3. กลุ่มปฏิบัตินิยม (Pragmatist) มีแนวคิดที่สามารถผสมผสานทั้งแนวปรัชญาและระเบียบวิธีอย่างยืดหยุ่น โดยเลือกใช้แนวทางที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการตอบโจทย์งานวิจัย เน้นผลของการนำไปใช้จริง ยึดปัญหาเป็นศูนย์กลาง และเน้นการใช้พหุวิธีในสถานการณ์จริงตามบริบทงานวิจัยนั้น ๆ (รัตนะ บัวสนธ์, 2554)

จากการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของแนวคิดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยตั้งแต่ยุคแรกจนถึงปัจจุบัน ทำให้สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการวิจัยที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบันมีอยู่ 3

ประเภทหลัก ได้แก่ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ 3) การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods) โดยเฉพาะการวิจัยแบบผสมผสานนั้น ถือเป็นพัฒนาการในยุคที่ 3 ซึ่งเรียกได้ว่าเป็น “กระแสการเคลื่อนไหวทางวิธีวิทยาวิจัยครั้งที่สาม” (Third methodological movement) ที่เน้นการบูรณาการเพื่อให้เกิดความรอบคอบในการศึกษาปรากฏการณ์ต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งและครอบคลุมยิ่งขึ้น

ความหมายของการวิจัยเชิงผสมผสาน

Creswell และ Plano Clark (2011) ได้อธิบายว่า การศึกษาที่ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน (Mixed methods research) คือ การออกแบบงานวิจัยที่มีลักษณะของวิธีวิทยาการวิจัย (Methodology) ซึ่งเชื่อมโยงกับกรอบแนวคิดทางปรัชญาที่นักวิจัยยึดถือ โดยนักวิจัยจะดำเนินการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และบูรณาการข้อมูลทั้งในลักษณะเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพภายในการศึกษาครั้งเดียว (Single study) หรือภายใต้แผนการวิจัยที่มีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น (Multiphase program) ในส่วนของขั้นตอนการดำเนินการวิจัยนั้น จะเน้นหนักที่กระบวนการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ผล และการบูรณาการข้อมูลที่ได้จากทั้งสองระเบียบวิธี คือข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data) ซึ่งอาจเกิดขึ้นภายในการวิจัยครั้งเดียวหรือในลักษณะของโครงการวิจัยที่ประกอบด้วยหลายระยะอย่างเป็นระบบ

Johnson and Turner (2003) อธิบายว่า การศึกษาที่ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน หมายถึงการดำเนินการวิจัยที่อาศัยการรวบรวมข้อมูลผ่านกลยุทธ์ รูปแบบ และเทคนิควิธีที่หลากหลาย เพื่อดึงจุดแข็งของแต่ละแนวทางมาเสริมกัน และเพื่อลดข้อจำกัดหรือจุดอ่อนของวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หากนักวิจัยสามารถดำเนินการตามแนวทางการวิจัยแบบผสมผสานได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยที่ได้จะมีคุณภาพเหนือกว่าการใช้ระเบียบวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงลำพัง

รัตนะ บัวสนธ์ (2554) ให้ความหมายของการวิจัยแบบผสมผสานว่า เป็นการนำเอาเทคนิคและวิธีการทั้งในแนวทางเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Quantitative and qualitative methods as techniques) มาประยุกต์ใช้ร่วมกันในการแสวงหาคำตอบของปัญหาวิจัย ไม่ว่าจะเป็นในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการวิจัย หรือภายในขั้นตอนเดียวกันในประเด็นการศึกษาที่สอดคล้องกัน หรือในบางกรณีอาจดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการผสมผสานในหัวข้อเดียวกัน โดยแยกการดำเนินงานออกเป็นลำดับ แล้วจึงนำผลลัพธ์ของแต่ละแนวทางมาสังเคราะห์ร่วมกันในภายหลัง การผสมผสานดังกล่าวจึงเป็นการบูรณาการทางเทคนิควิธีที่เกี่ยวข้องกับการตั้งประเด็นปัญหาวิจัย การกำหนดวัตถุประสงค์ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ผล และการสรุปพร้อมตีความหมายผลการศึกษาให้เป็นหนึ่งเดียว

สัมฤทธิ์ กางเพ็ญ, สราวุธ ก้นหลง, และศุภวิวัฒน์ แก้วอินทร์ (2559, หน้า 237) อธิบายว่า การวิจัยแบบผสมวิธีถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการออกแบบงานวิจัยที่นักวิจัยนำแนวทางการดำเนินงานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาใช้ร่วมกันในประเด็นการศึกษาเดียวกัน โดยครอบคลุมถึงเทคนิค วิธีการ แนวคิด และกรอบแนวทางต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในประเด็นที่ศึกษาทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้าง ตลอดจนสามารถตอบคำถามวิจัยได้อย่างครอบคลุมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ภัทรชาติ มากมี (2559, หน้า 21) อธิบายว่า การวิจัยแบบผสมวิธี หมายถึง การนำกระบวนการ เทคนิค และวิธีการจากการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาประยุกต์ใช้ร่วมกันภายในงานศึกษาประเด็นเดียวกัน เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นกว่าการใช้แนวทางใดแนวทางหนึ่งเพียงลำพัง ทั้งนี้ แนวคิดดังกล่าวตั้งอยู่บนฐานของการบูรณาการปรัชญาจากสองกระแสหลัก คือ ปรัชญาปฏิฐานนิยม (Post positivism) และปรัชญาปรากฏการณ์นิยม (Phenomenology) ซึ่งการรวมแนวคิดทั้งสองแนวนี้ไว้อย่างสมดุลได้ก่อให้เกิดแนวคิดแบบปฏิบัตินิยม (Pragmatism) ที่มีความเชื่อว่าความจริงในธรรมชาตินั้นมีหลายแง่มุม ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทและกรอบคิดทางปรัชญาที่นักวิจัยเลือกใช้ในการศึกษา

วัลนิกา ฉลากบาง (2560, หน้า 126) กล่าวว่า การวิจัยเชิงผสมผสาน หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้หรือความจริงโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการใช้ในช่วงเวลาเดียวกัน หรือใช้แยกกันตามลำดับ จากนั้นจึงนำผลที่ได้จากทั้งสองแนวทางมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ร่วมกัน ซึ่งช่วยให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกและรอบด้านในประเด็นที่ศึกษา การผสมผสานในลักษณะนี้จึงเน้นเฉพาะการประยุกต์ใช้ด้านเทคนิควิธีวิทยา เช่น การตั้งคำถามวิจัย การกำหนดวัตถุประสงค์ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ และการตีความผลการศึกษา เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ปิยนุช มีสุข (2562, หน้า 51) กล่าวว่า การนำวิธีการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาผสมผสานกันในการดำเนินการศึกษาเรื่องเดียวกันเพื่อที่จะตอบคำถามการวิจัยได้ลึกซึ้งกว่าที่ผ่านมา ซึ่งมีแนวคิดจากการรวมปรัชญาของกลุ่มปฏิฐานนิยม และกลุ่มปรากฏการณ์นิยมเข้าด้วยกัน อาจเรียกว่าเป็นกลุ่มแนวคิดของกลุ่มปฏิบัตินิยม ซึ่งมีความเชื่อว่าข้อมูลเพียงวิธีการเดียว ไม่สามารถอธิบายรายละเอียดของสถานการณ์นั้นได้ การผสมผสานเทคนิคทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพจะก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลุ่มลึกในสิ่งที่ศึกษา และมีความสมบูรณ์ของข้อมูล

จากการศึกษาความหมายของการวิจัยเชิงผสมผสาน ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การวิจัยเชิงผสมผสาน หมายถึงการดำเนินการทำวิจัยเรื่องหนึ่งที่น่าเทคนิค วิธีการของการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาร่วมกันในการรวบรวม วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล เพื่อตอบคำถามการวิจัยทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และลึกซึ้งมากขึ้น

จุดมุ่งหมายของการวิจัยเชิงผสมผสาน

Creswell (2015) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยสามารถสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อแก้ไขข้อจำกัดและเพิ่มประสิทธิภาพของการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีเพียงแนวทางเดียว (Mono Method Research)
 2. เพื่อยกระดับความน่าเชื่อถือของผลการศึกษา โดยใช้แนวคิดการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบผลจากหลายแหล่งหรือหลายวิธี
 3. เพื่อเติมเต็มมิติที่แตกต่างกันของประเด็นในการวิจัยให้มีความครอบคลุมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
 4. เพื่อค้นหาข้อค้นพบใหม่ หรือเปิดเผยข้อมูลที่คิดแปลก แยกกัน หรือชี้ให้เห็นมุมมองที่แปลกใหม่
 5. เพื่อใช้ผลจากการศึกษาในช่วงหนึ่ง ไปพัฒนาหรือสนับสนุนกระบวนการวิจัยในช่วงต่อไป
 6. เพื่อขยายขอบเขตของการศึกษาให้ครอบคลุมกว้างขึ้น และลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นในประเด็นที่ศึกษา
 7. เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สะท้อนทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพอย่างครบถ้วน
- Greene และคณะ (1989) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญในเชิงวิชาการ ซึ่งนักวิจัยสามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจว่าจะเลือกใช้การวิจัยแบบผสมผสานหรือไม่ โดยแบ่งออกเป็น 5 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) การวิจัยแบบผสมวิธีสามารถใช้เพื่อเปรียบเทียบ ตรวจสอบ และยืนยันผลลัพธ์จากการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีต่างกัน เพื่อประเมินความสอดคล้อง ความเที่ยงตรง และความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้จากทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
2. การสนับสนุนข้อมูลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (Complementary) การวิจัยแบบผสมช่วยส่งเสริมการอธิบายผลการวิจัยจากแต่ละวิธีให้ครบถ้วนยิ่งขึ้น โดยผลจากวิธีหนึ่งสามารถเติมเต็มหรือขยายความเข้าใจที่ได้จากอีกวิธีหนึ่ง ส่งผลให้การตีความและการสื่อความหมายของข้อมูลมีความชัดเจน และลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น
3. การใช้เพื่อพัฒนาองค์ประกอบของการวิจัย (Development) การผสมผสานวิธีวิจัยช่วยให้นักวิจัยสามารถนำผลจากการศึกษาครั้งแรกมาใช้ในการปรับปรุง หรือวางแผนการวิจัยในลำดับ

ถัดไป เช่น การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือการพัฒนาเครื่องมือวัดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. การสร้างจุดเริ่มต้นแนวคิดใหม่ (Initiation) การวิจัยผสมผสานสามารถช่วยเปิดมุมมองใหม่ ๆ โดยการใช้ผลที่เกิดจากความขัดแย้ง หรือประเด็นที่ยังไม่ชัดเจนระหว่างผลจากสองแนวทาง มาเป็นแนวตั้งคำถามวิจัยหรือเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาครั้งต่อไป

5. การเพิ่มพูนข้อมูลในมิติต่าง ๆ (Expansion) การใช้วิธีวิจัยแบบผสมช่วยขยายขอบเขตการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งเชิงลึกและเชิงกว้าง ผ่านการผสมผสานระเบียบวิธีที่หลากหลาย ซึ่งเอื้อต่อการสำรวจประเด็นที่ซับซ้อนและหลากหลายได้ดียิ่งขึ้น

วัลนิกา ฉลากบาง (2560, หน้า 127) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยแบบผสมผสานไว้ดังนี้

1. เพื่อแก้ไขข้อจำกัดและเพิ่มพูนจุดเด่นของการวิจัยแบบวิธีเดียว (Mono method research)
2. เพื่อเพิ่มความเชื่อถือในผลลัพธ์ของการวิจัยผ่านการใช้นำแนวทางตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation)
3. เพื่อเติมเต็มมิติของข้อมูลหรือประเด็นที่แตกต่างกันในแง่มุมของปรากฏการณ์ที่ต้องศึกษา
4. เพื่อแสวงหาข้อค้นพบที่ไม่คาดคิด ความขัดแย้ง หรือมุมมองเชิงแนวคิดใหม่ ๆ
5. เพื่อประยุกต์ใช้ผลการศึกษาในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งให้เกิดประโยชน์ต่ออีกช่วงหนึ่งของกระบวนการวิจัย
6. เพื่อขยายขอบเขตของการศึกษาทั้งในด้านเชิงลึกและเชิงกว้างให้ครอบคลุมมากขึ้น
7. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายจากทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, สรายุทธ กันหลง, และศุภฎีวัฒน์ แก้วอินทร์ (2559, หน้า 237) ได้กล่าวถึงเป้าประสงค์ของการศึกษาแบบผสมวิธีไว้ ดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) การวิจัยแบบผสมวิธีเอื้อต่อการเปรียบเทียบและยืนยันความสอดคล้องของข้อมูลกับข้อเท็จจริง ผ่านการตรวจสอบระหว่างผลจากการใช้วิธีการทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งช่วยเพิ่มความถูกต้องและความเชื่อมั่นในผลการศึกษา โดยใช้แนวทางที่เรียกว่า “with-in method triangulation”

2. การเสริมความสมบูรณ์ของข้อมูล (Complementary) การผสานผลจากทั้งสองแนวทางวิจัย ช่วยเพิ่มความละเอียดรอบคอบในการวิเคราะห์และการตีความข้อมูล โดยผลจากการ

วิจัยเชิงคุณภาพจะช่วยอธิบายเนื้อหา ในขณะที่การวิจัยเชิงปริมาณแสดงผลผ่านข้อมูลเชิงตัวเลข การผนวกกันของข้อมูลทั้งสองแบบทำให้ได้ผลลัพธ์ที่ลึกซึ้งและครอบคลุมยิ่งขึ้น

3. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Development) การผสมผสานแนวทางวิจัยเปิดโอกาสให้นักวิจัยใช้ผลจากการศึกษาในระยะเริ่มต้นมาเป็นแนวทางปรับปรุงการศึกษาในระยะต่อไป ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดกรอบแนวคิด การตั้งประเด็นวิจัย การเลือกกลุ่มเป้าหมาย หรือการวางแผนการเก็บข้อมูล

4. การเริ่มต้นที่เชื่อมโยงกับปัญหาวิจัย (Initiation) นักวิจัยสามารถใช้ผลจากการค้นพบหรือประเด็นแนวคิดใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นจากการวิจัยช่วงต้นมาใช้ในการตั้งคำถามใหม่ หรือพัฒนารูปแบบการศึกษาต่อเนื่องได้อย่างสอดคล้องกับบริบทของปัญหาที่ศึกษา

5. การต่อขยายองค์ความรู้ (Expansion) การใช้วิธีวิจัยผสมผสานช่วยให้ขยายขอบเขตของการศึกษาได้ครอบคลุมทั้งเชิงลึกและเชิงกว้าง โดยอาศัยแนวทางและเทคนิคที่หลากหลาย ซึ่งนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ที่ลุ่มลึกและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

จากการพิจารณาเป้าหมายของการวิจัยแบบผสมผสาน ผู้วิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ว่า การศึกษาประเภทนี้มีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 5 ประการ ได้แก่ 1) การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) 2) การเพิ่มความสมบูรณ์หรือการเสริมข้อมูลให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น (Complement) 3) การริเริ่มแนวทางใหม่หรือการค้นพบที่แตกต่าง (Initiation) 4) การพัฒนาหรือยกระดับองค์ประกอบของการวิจัย (Development) 5) การขยายขอบเขตของการวิจัยให้กว้างและลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น (Expansion)

การกำหนดสัญลักษณ์ของวิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน

การกำหนดเครื่องหมายหรือการวาดแผนภาพช่วยอธิบายขั้นตอน กระบวนการ รวมถึงผลลัพธ์ของการวิจัยแบบผสมผสาน นอกจากนี้ยังส่งเสริมการสื่อสารและทำให้เข้าใจถึงกระบวนการที่มีความซับซ้อนในงานวิจัยได้ดียิ่งขึ้น Morse (1991, หน้า 14) และ Clark (2005, หน้า 15 อ้างถึงในนิทรา กิจธิระวุฒิกงษ์, 2555, หน้า 134) ได้ชี้แจงสัญลักษณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยแบบผสมผสาน ดังต่อไปนี้

1. QUAN วิธีการเชิงปริมาณเป็นวิธีการหลักหรือวิธีการเด่น
2. QUAL วิธีการเชิงคุณภาพเป็นวิธีการหลักหรือวิธีการเด่น
3. quan วิธีการเชิงปริมาณเป็นวิธีการรอง
4. qual วิธีการเชิงคุณภาพเป็นวิธีการรอง
5. ---> การดำเนินการวิจัยเป็นลำดับต่อเนื่อง
6. + การดำเนินการวิจัยเป็นไปพร้อมกัน

7. () วิธีการที่เขียนในวงเล็บ ตัวหนังสือที่อยู่ในวงเล็บเป็นอักษรตัวเล็กแสดงถึงวิธีการรองรับภายในที่เป็นรอง ตัวหนังสือที่อยู่นอกวงเล็บเป็นอักษรตัวใหญ่แสดงถึงวิธีการหลัก ตัวอย่างการเขียนและคำอธิบายสัญลักษณ์เป็นดังนี้

1. QUAL + quan ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพหาคำตอบไปพร้อมกับการวิจัยเชิงปริมาณ แต่วิธีการเชิงคุณภาพเป็นหลักในการหาคำตอบ
2. QUAL quan ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพหาคำตอบก่อนแล้วจึงใช้การวิจัยเชิงปริมาณ หาคำตอบต่อเนื่อง โดยมีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักและใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นรอง
3. QUAN + qual ใช้การวิจัยเชิงปริมาณหาคำตอบไปพร้อมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ แต่วิธีการเชิงปริมาณเป็นหลักในการหาคำตอบ
4. QUAN ---> qual ใช้การวิจัยเชิงปริมาณหาคำตอบก่อนแล้วจึงใช้การวิจัยเชิงคุณภาพหาคำตอบต่อเนื่อง โดยมีการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักและใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นรอง
5. QUAN + QUAL ใช้การวิจัยเชิงปริมาณหาคำตอบไปพร้อมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทั้งสองวิธีการมีน้ำหนักความสำคัญเท่ากัน
6. QUAN (Qual) ใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก วิธีการเชิงคุณภาพเป็นรอง (รองรับภายใน)
7. QUAL (Quan) ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก วิธีการเชิงปริมาณเป็นรอง (รองรับภายใน)

แบบแผนการวิจัยเชิงผสมผสาน

รัตนะ บัวสนธ์ (2555, หน้า 82-124) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการวิจัยว่า การออกแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน (Research Designs) ประกอบไปด้วย 4 รูปแบบหลักที่มีลักษณะแตกต่างกัน ดังนี้

1. แบบแผนสามเส้า (Triangulation design) เป็นรูปแบบการวิจัยที่มุ่งตอบปัญหาวิจัยประเด็นเดียวกัน โดยวิธีการวิจัยทั้งสองแบบถูกดำเนินงานแยกกันอย่างอิสระ แต่ให้น้ำหนักความสำคัญเท่าเทียมกัน และดำเนินการไปพร้อมกันภายในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ปัญหาหรือคำถามวิจัยมักออกแบบให้เหมาะกับการใช้เทคนิคทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพร่วมกัน เพื่อเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นเดียวกัน ผลการวิเคราะห์จะถูกนำมาเปรียบเทียบและตีความร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปในลักษณะที่เสริมเติมเต็มซึ่งกันและกัน แบบแผนสามเส้าย่อยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การแปลงข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ 2) การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลเชิงปริมาณ และ 3) แบบพหุระดับ ทั้งสามรูปแบบมีความแตกต่างในการผสมผสานเทคนิค แต่มีลักษณะร่วมกันคือการให้น้ำหนักวิธีการวิจัยทั้งสองแบบเท่าเทียมกัน

ดำเนินงานไปพร้อมกัน และสรุปผลร่วมกันอย่างบูรณาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องภายใต้ปัญหาวิจัยเดียวกัน

2. แบบแผนรองรับภายใน (Embedded design) เป็นการวิจัยที่ดำเนินงานในหนึ่งหรือสองช่วงระยะเวลาต่อเนื่องกัน โดยจะมีการจัดให้วิธีการวิจัยแบบหนึ่งเป็นวิธีหลักและอีกแบบหนึ่งเป็นวิธีรอง กล่าวคือ การให้น้ำหนักความสำคัญไม่เท่ากัน โดยทั้งสองวิธีจะใช้ตอบคำถามในปัญหาวิจัยเดียวกัน แต่ประเด็นย่อยของการวิจัยจะแตกต่างกันและใช้วิธีการที่ต่างกัน แบบแผนรองรับภายในนี้จึงต่างจากแบบแผนสามเสาในเรื่องของการให้น้ำหนักความสำคัญและการเลือกประเด็นที่จะวิจัยว่าจะใช้วิธีใดเป็นหลักหรือรอง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยเป็นหลัก แบบแผนรองรับภายในแบ่งเป็น 4 รูปแบบย่อย คือ 1) การทดลองระยะเดียวที่เน้นวิธีเชิงปริมาณ 2) การทดลองสองระยะที่เน้นวิธีเชิงคุณภาพ 3) การทดลองสองระยะที่เน้นวิธีเชิงปริมาณ และ 4) รูปแบบสหสัมพันธ์ แต่ละแบบมีความเหมาะสมแตกต่างกันตามลักษณะปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงมีขั้นตอนการดำเนินงานที่แตกต่างกัน

3. แบบแผนเชิงอธิบาย (Explanatory design) เป็นรูปแบบการวิจัยที่ดำเนินงานในสองช่วงระยะ เริ่มด้วยการใช้วิธีการเชิงปริมาณเป็นขั้นแรก แล้วนำผลที่ได้มาพิจารณาเพื่อเลือกประเด็นและกลุ่มตัวอย่างสำหรับดำเนินการวิจัยในช่วงที่สองด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ แบบแผนนี้แบ่งย่อยออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) แบบติดตามที่เริ่มด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ จากนั้นใช้ผลดังกล่าวคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายและประเด็นสำหรับวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่ออธิบายผลลัพธ์เชิงปริมาณเพิ่มเติม 2) แบบการเลือกผู้เข้าร่วมที่เน้นการวิจัยเชิงคุณภาพในระยะที่สอง โดยอาศัยผลวิจัยเชิงปริมาณในระยะแรกเป็นฐานข้อมูล

4. แบบแผนเชิงสำรวจบุกเบิก (Exploratory design) ดำเนินงานวิจัยสองช่วงระยะเช่นกัน แต่จะเริ่มต้นด้วยวิธีการเชิงคุณภาพก่อนเสมอ และให้น้ำหนักความสำคัญของวิธีการวิจัยทั้งสองไม่เท่ากัน แบบแผนนี้เหมาะสำหรับการค้นพบตัวแปรใหม่ ๆ การพัฒนาเครื่องมือวัด หรือการสร้างแนวคิด และทฤษฎีใหม่ ๆ แบบแผนเชิงสำรวจบุกเบิกแบ่งเป็น 2 ประเภทย่อย ได้แก่ 1) การพัฒนาเครื่องมือ 2) การพัฒนาสารบบ

Morse (2003); Johnson and Onwuegbuzie (2004); Brannen (2005); Creswell and Clark (2011) (อ้างถึงในวัลนิกา จลาทบาง, 2560, หน้า 127-128) ได้กล่าวถึงรูปแบบการวิจัยว่า สามารถสรุปแบบแผนของการวิจัยเชิงผสมผสานได้ทั้งหมด 12 แบบแผน ซึ่งแบ่งออกเป็นแบบแผนที่ดำเนินการวิจัยในช่วงระยะเวลาเดียว เรียกว่า แบบแผนคู่ขนาน (Concurrent or Simultaneous design) แบบแผนที่ทำกรวิจัยแบบสองช่วงระยะ เรียกว่า แบบแผนลำดับขั้น (Sequential design) และแบบแผนที่ดำเนินการวิจัยมากกว่าสองช่วงระยะ เรียกว่า แบบแผนหลายระยะ (Multiphase or

Multi-sequenced design) นอกจากนี้ยังมีแบบแผนที่ให้น้ำหนักความสำคัญกับวิธีการเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน (Equivalent status design) แบบแผนที่ใช้วิธีการหนึ่งเป็นวิธีหลัก และอีกวิธีการหนึ่งเป็นวิธีรอง (ไม่เท่าเทียมกัน) (Dominant-less dominant design) และแบบแผนรองรับภายใน (Embedded design) เพื่อช่วยให้เข้าใจในแต่ละแบบแผนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้มีการอธิบายความหมายของข้อความและสัญลักษณ์ที่ใช้ในแต่ละแบบแผนดังต่อไปนี้

QL หมายถึง วิธีเชิงคุณภาพเป็นวิธีหลัก

QN หมายถึง วิธีเชิงปริมาณเป็นวิธีหลัก

ql หมายถึง วิธีเชิงคุณภาพเป็นวิธีรอง

qn หมายถึง วิธีเชิงปริมาณเป็นวิธีรอง

คู่ขนาน หมายถึง การใช้วิธีเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพร้อม ๆ กัน เพื่อเสริมเติมเต็มซึ่งกันและกัน ดำเนินการวิจัยระยะเดียว

ลำดับชั้น หมายถึง การใช้วิธีเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแบบใดแบบหนึ่ง เป็นวิธีหลักและอีกแบบเป็นวิธีรองดำเนินการวิจัยเป็นสองระยะ

เท่าเทียม หมายถึง การใช้วิธีเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเป็นวิธีหลักอย่างเท่าเทียมกัน

ไม่เท่าเทียม หมายถึง การใช้วิธีเก็บข้อมูลแบบใดแบบหนึ่งเป็นวิธีหลักและอีกแบบเป็นวิธีรองไม่ว่าจะดำเนินการวิจัยระยะเดียวหรือสองระยะก็ตาม

รองรับภายใน หมายถึง การใช้วิธีเก็บข้อมูลแบบใดแบบหนึ่งเป็นวิธีหลักและอีกแบบเป็นวิธีรอง แต่ประเด็นที่วิจัยด้วยวิธีหลักและวิธีรองไม่ใช่ประเด็นเดียวกัน นิยมใช้แบบแผนนี้ในการวิจัยเชิงทดลองไม่ว่าจะดำเนินการวิจัยระยะเดียว (แบบตั้งเดิม) หรือสองระยะก็ตาม

มีผู้กล่าวถึงรูปแบบการวิจัยไว้ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การวิจัยแบบผสมผสานประกอบด้วย 4 รูปแบบหลัก 1) แบบแผนแบบสามเส้า (Triangulation) ใช้ช่วงระยะเวลาดำเนินการพร้อมกันทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Concurrent) และให้น้ำหนักความสำคัญของวิธีการทั้งสองเท่าเทียมกัน โดยใช้สัญลักษณ์ QUAN + QUAL 2) แบบแผนแบบรองรับภายใน (Embedded) ใช้ช่วงระยะเวลาการวิจัยระยะเดียวและสองระยะต่อเนื่องกัน (Concurrent or sequential) และน้ำหนักความสำคัญของวิธีการทั้งสองไม่เท่าเทียมกัน โดยใช้สัญลักษณ์ QUAN (Qual) หรือ QUAL (Quan) 3) แบบแผนเชิงอธิบาย (Explanatory) ใช้ช่วงระยะเวลาดำเนินงานวิจัยสองระยะ โดยเริ่มต้นด้วยการวิจัยเชิงปริมาณก่อนเสมอแล้วจึงวิจัยเชิงคุณภาพ (Squaretail: quantitative followed by qualitative) ส่วนใหญ่ให้น้ำหนักความสำคัญของวิธีการเชิงปริมาณเป็นหลัก โดยใช้สัญลักษณ์ → QUAN qual 4) แบบแผนเชิงสำรวจ (Exploratory) ใช้ช่วงระยะเวลา

ดำเนินงานวิจัยสองระยะ โดยเริ่มต้นด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพก่อนเสมอแล้วจึงวิจัยเชิงปริมาณ (Squairetail: Qualitative followed by quantitative) ส่วนใหญ่ให้น้ำหนักความสำคัญของวิธีการเชิงคุณภาพเป็นหลัก โดยใช้สัญลักษณ์ → QUAL quan

เกณฑ์การวัดคุณภาพของการวิจัยเชิงผสมผสาน

วัลนิกา ฉลาภบาง (2560, หน้า 130) ได้นำเสนอเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพของการวิจัยเชิงผสมผสานว่า เนื่องจากการวิจัยแบบผสมผสานใช้วิธีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหลากหลายรูปแบบร่วมกัน จึงเกิดคำถามว่าควรใช้เกณฑ์ใดในการวัดคุณภาพของงานวิจัยดังกล่าว โดยทั่วไปแล้ว หากเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ จะประเมินจากความเที่ยงตรงภายใน ความเที่ยงตรงภายนอก และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ขณะที่การวิจัยเชิงคุณภาพจะประเมินจากความน่าเชื่อถือ (Trustworthiness) การตรวจสอบได้ (Verifiability) และความสอดคล้องเหมาะสม (Compatibility)

ในมุมมองของ Bryman เสนอว่า ควรเลือกใช้เกณฑ์ประเมินที่สอดคล้องกับวิธีการเก็บข้อมูลหลักของงานวิจัย เช่น หากการวิจัยแบบผสมผสานนั้นใช้วิธีเชิงปริมาณเป็นหลัก ควรให้ความสำคัญกับความเที่ยงตรงภายใน ภายนอก และความน่าเชื่อถือ แต่ถ้าใช้วิธีเชิงคุณภาพเป็นหลัก ก็ควรพิจารณาในเรื่องความน่าเชื่อถือ การตรวจสอบได้ และความเหมาะสมเข้ากันได้เป็นอย่างดี ส่วนในกรณีที่การวิจัยแบบผสมผสานให้ความสำคัญกับทั้งสองวิธีอย่างเท่าเทียมกัน จำเป็นต้องใช้เกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับร่วมกัน (Convergent criteria)

ในขณะเดียวกัน Onwuegbuzie and Johnson (2006, อ้างถึงใน Ihantola & Kihn, 2011) ได้เสนอแนวคิดเรื่องเกณฑ์ความเที่ยงตรงแบบพหุ (Multiple Validities) ซึ่งหมายถึงการที่นักวิจัยสามารถจัดการและแก้ไขประเด็นเกี่ยวกับความเที่ยงตรงในทุกมิติ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้อย่างเหมาะสม เมื่อสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องความเที่ยงตรงนี้ได้ครบถ้วน นักวิจัยก็จะสามารถสรุปและอ้างอิงผลการวิจัยได้อย่างน่าเชื่อถือ

ดังนั้น แนวคิด Multiple Validities จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งและข้อถกเถียงที่อาจทำให้การประเมินผลวิจัยไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจน Tashakkori และ Teddlie (2008) จึงแนะนำให้สร้างคำจำกัดความใหม่เฉพาะเจาะจงขึ้นมาใช้แทนคำเดิมที่มักใช้ในแต่ละประเภทวิธีวิจัย เช่น การใช้คำว่า “Inference Quality” แทนคำว่า “Validity” ซึ่งหมายถึงความเที่ยงตรงในงานวิจัยเชิงปริมาณ หรือใช้คำว่า “Trustworthiness” ซึ่งหมายถึงความน่าเชื่อถือในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นต้น

จากการศึกษาข้อกำหนดและเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพของการวิจัยเชิงผสมผสาน ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า เกณฑ์ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับมาตรฐานของแต่ละวิธีวิจัย ทั้งในด้าน

ความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือ โดยเกณฑ์เหล่านี้ต้องปรากฏและถูกควบคุมอย่างเข้มงวดในทุกขั้นตอนของการวิจัย ตั้งแต่การออกแบบการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ไปจนถึงการตีความผลลัพธ์ เนื่องจากหากขั้นตอนใดขาดความเที่ยงตรง จะส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและความสมบูรณ์ของผลการวิจัยในขั้นตอนอื่น ๆ ตามมา

ประเภทของความเที่ยงตรงในการวิจัยเชิงผสมผสาน

วัตินิกา ฉลากบาง (2560, หน้า 130-131) ได้กล่าวว่า เนื่องจากการศึกษาแบบผสมผสานเป็นการรวมวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเข้าด้วยกัน ดังนั้นคุณภาพของผลการวิจัยจึงขึ้นอยู่กับทั้งความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือ โดยความเที่ยงตรงนั้นต้องมีมาก่อนเป็นอันดับแรก McKinnon (1988) และ Johnson (2014) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับความเที่ยงตรงในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

1. Inside-outside Validity หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการรักษาสมดุลระหว่างมุมมองของผู้ให้ข้อมูลในฐานะ “คนนอก” (Insider) กับมุมมองของนักวิจัยในฐานะ “คนนอก” (Outsider)
2. Paradigmatic/Philosophical Validity คือ ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการที่นักวิจัยมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในกระบวนทัศน์หรือปรัชญาพื้นฐานของวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และสามารถนำมาใช้ร่วมกันอย่างมีเหตุผลและสมเหตุสมผล
3. Commensurability Validity หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากนักวิจัยสามารถอธิบายเหตุการณ์วิจัยในภาพรวมแบบองค์รวม และบูรณาการวิธีคิดทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้อย่างสอดคล้อง
4. Weakness Minimization Validity คือ ความเที่ยงตรงที่เกิดขึ้นเมื่อผู้วิจัยวางแผนออกแบบ และเลือกใช้วิธีการวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์อย่างเหมาะสม เพื่อช่วยลดจุดอ่อนของแต่ละวิธีให้เหลือน้อยที่สุด
5. Sequential Validity หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดขึ้นจากการที่นักวิจัยสร้างองค์ความรู้ ข้อค้นพบ หรือความเข้าใจจากการใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในระยะเวลาที่ดำเนินการก่อนหน้านั้น
6. Conversion Validity คือ ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการแปลงข้อมูลและความหมายข้อมูลให้เหมาะสม เช่น การตั้งชื่อตัวแปรหรือการจัดประเภทของข้อมูลที่สอดคล้องกัน
7. Sample Integration Validity หมายถึง ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการสรุปผลโดยใช้หลักฐานและเหตุผลที่หลากหลายจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออ้างอิงไปยังประชากรได้อย่างเหมาะสม

8. Integrative Validity คือ ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการบูรณาการข้อมูล การวิเคราะห์ และการสรุปผลเข้าด้วยกันอย่างครบถ้วน เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สมบูรณ์ ซึ่งบางครั้งเรียกว่า Meta-inferences

9. Socio-political Validity คือ ความเที่ยงตรงที่เกิดจากการสะท้อนความสนใจ ค่านิยม และมุมมองที่หลากหลายของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัย ทำให้ผู้อ่านเห็นคุณค่าของข้อสรุปและการอนุมานในงานวิจัย

10. Multiple Validities คือ ความเที่ยงตรงในหลายมิติ ทั้งความเที่ยงตรงภายในและภายนอกสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ และความเที่ยงตรงเชิงบริบท (Contextual validity) ความสามารถในการสรุปผลอย่างทั่วไป (Generalizability) และความสามารถในการถ่ายโอนผลลัพธ์ไปใช้ในบริบทอื่น (Transferability) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนักวิจัยสามารถเชื่อมโยงองค์ประกอบเหล่านี้เข้าด้วยกันได้อย่างเหมาะสม

จากความเที่ยงตรงในหลากหลายมิติดังกล่าว จึงเห็นได้ว่า การใช้เกณฑ์ประเมินเพียงเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งไม่เพียงพอสำหรับการวิจัยแบบผสมผสาน

ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัยเชิงผสมผสาน

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542); รัตนะ บัวสนธ์ (2554) ได้กล่าวว่า การวิจัยแบบผสมผสานมีข้อดีที่สำคัญและมีประโยชน์หลายประการ ดังนี้

1. ช่วยให้เราสามารถตอบคำถามวิจัยประเภทที่วิธีการเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งไม่สามารถตอบได้อย่างครบถ้วน
 2. สร้างความรู้และความเข้าใจในประเด็นที่ศึกษาทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้าง
 3. ส่งเสริมให้นักวิจัยมีมุมมองทางวิชาการที่กว้างขวาง สอดคล้องกับความเป็นจริงของศาสตร์ทางสังคมและการวิจัย มากกว่าการยึดติดกับมุมมองเพียงโลกทัศน์เชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพเพียงด้านเดียว
 4. ช่วยให้นักวิจัยสามารถตั้งคำถามและกำหนดวัตถุประสงค์วิจัยได้หลากหลาย และใช้เทคนิควิธีการที่แตกต่างกันในการตอบคำถามและบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านั้น
- ส่วนข้อจำกัดที่พบมีดังนี้
1. การดำเนินงานวิจัยมีความซับซ้อนและยากลำบาก โดยเฉพาะกับนักวิจัยที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะในแนวทางใดแนวทางหนึ่งเท่านั้น
 2. ต้องใช้ทรัพยากรทั้งงบประมาณและเวลาในการดำเนินงานมากกว่าการวิจัยแบบเดี่ยว
 3. ยังไม่มีรูปแบบมาตรฐานที่ชัดเจนสำหรับการเขียนรายงานวิจัยแบบผสมผสาน

4. ผลลัพธ์หรือข้อค้นพบที่ขัดแย้งกันอาจสร้างความยุ่งยากในการตีความและการสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจ

ภัทราวดี มากมี (2559, หน้า 25-26) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัยแบบผสมผสานในลักษณะใกล้เคียงกัน โดยข้อดีประกอบด้วย

1. สามารถตอบคำถามวิจัยที่วิธีการเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพเดียว ๆ ไม่อาจตอบได้อย่างครบถ้วน

2. สร้างความรู้ความเข้าใจในประเด็นศึกษาทั้งลึกและกว้าง

3. ช่วยให้นักวิจัยมีมุมมองทางวิชาการที่กว้างขวางและสอดคล้องกับความเป็นจริงของศาสตร์ทางสังคม

4. สนับสนุนให้นักวิจัยตั้งคำถามและวัตถุประสงค์ได้หลากหลาย และสามารถใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลายเพื่อค้นหาคำตอบให้กับคำถามเหล่านั้น

ในส่วนของข้อจำกัด ได้แก่

1. ความซับซ้อนและความยากลำบากในการดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักวิจัยที่มีพื้นฐานในแนวทางวิจัยเดียวเท่านั้น

2. การใช้ทรัพยากรสูง ทั้งในด้านงบประมาณและระยะเวลา

3. ขาดมาตรฐานที่ชัดเจนสำหรับการเขียนรายงานวิจัยแบบผสมผสาน

4. ผลลัพธ์ที่ขัดแย้งกันยากต่อการนำไปใช้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่าน

วัลนิกา ฉลากบาง (2560, หน้า 131) ได้เสนอข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัยแบบผสมผสานไว้ดังนี้

ข้อดี

1. สามารถตอบคำถามวิจัยได้อย่างชัดเจนและครอบคลุม ซึ่งวิธีการเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพเพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำได้

2. ผลการวิจัยช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในประเด็นที่ศึกษาอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง

3. สนับสนุนให้นักวิจัยมีโลกทัศน์ทางวิชาการที่กว้างขวางและสอดคล้องกับบริบททางสังคมหรือประเด็นวิจัย มากกว่าการยึดมั่นในโลกทัศน์เชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพอย่างเดียว

4. ช่วยให้นักวิจัยตั้งคำถามและวัตถุประสงค์ได้หลากหลาย และใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลายในการค้นหาคำตอบ

5. การใช้วิธีการวิจัยที่หลากหลายช่วยเพิ่มความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) และถือเป็นการตรวจสอบสามเส้าทางวิธีวิทยา (Methodological triangulation)

ข้อจำกัด

1. การดำเนินการวิจัยซับซ้อน โดยเฉพาะในกรณีที่นักวิจัยมีทักษะเฉพาะด้านเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพเพียงด้านเดียว
2. ต้องใช้ทรัพยากร งบประมาณ และเวลามากขึ้นในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์

ข้อมูล

3. หากผลวิจัยขัดแย้งกัน อาจทำให้ยากต่อการสรุปและสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่าน รวมถึงการนำไปประยุกต์ใช้
4. นักวิจัยต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
5. อาจเกิดการใช้การวิจัยแบบผสมผสานในทางที่ผิดพลาดตามความนิยม เช่น การเก็บข้อมูลสัมภาษณ์แบบผิวเผิน หรือการสุ่มตัวอย่างโดยไม่คำนึงถึงหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม

จู่ไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์ (2556, หน้า 6) กล่าวถึงข้อจำกัดของการใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานว่า การดำเนินงานวิจัยในลักษณะนี้จำเป็นต้องคำนึงถึงข้อพึงระวังและข้อจำกัดบางประการ กล่าวคือ การวิจัยเชิงปริมาณเป็นวิธีที่มีลักษณะเข้มงวด เป็นระบบ และมีกระบวนการที่เป็นแบบแผน ในขณะที่การวิจัยเชิงคุณภาพมีความละเอียดอ่อน ลุ่มลึก และยืดหยุ่นมากกว่า ดังนั้นเมื่อมีการนำทั้งสองแนวทางมาผสมผสานในการศึกษาวิจัยเรื่องเดียวกัน จำเป็นต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของการศึกษา โดยต้องไม่ปล่อยให้กรอบคิดแบบคุณภาพส่งผลให้ลดทอนความเคร่งครัดของระเบียบวิธีเชิงปริมาณ และในทางกลับกัน ก็ไม่ควรให้กรอบแนวคิดเชิงปริมาณมากำกับวิธีการเชิงคุณภาพจนทำให้กลายเป็นการรวบรวมข้อมูลเพียงผิวเผิน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพโดยรวมของงานวิจัย นอกจากนี้ ยังพบว่า การวิจัยแบบผสมผสานมีข้อจำกัดที่ควรพิจารณา ดังต่อไปนี้

1. นักวิจัย โดยเฉพาะหัวหน้าโครงการ ต้องมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการใช้ทั้งระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มิฉะนั้น งานวิจัยที่ได้ อาจขาดความน่าเชื่อถือและความแข็งแกร่ง
2. การดำเนินการวิจัยแบบผสมผสานมักต้องใช้เวลา ทรัพยากรบุคคล และงบประมาณมากกว่าการวิจัยแบบใดแบบหนึ่งโดยลำพัง ดังนั้น โครงการที่มีข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณ อาจไม่เหมาะกับการใช้กลยุทธ์การวิจัยลักษณะนี้ ยกเว้นกรณีที่ใช้ข้อมูลเชิงผสมในบางส่วนเพื่อเสริมความสมบูรณ์
3. มีแนวโน้มที่นักวิจัยบางรายจะใช้การวิจัยแบบผสมผสานตามกระแสนิยม โดยปราศจากความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เช่น นักวิจัยสายปริมาณเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์อย่าง

ผิวเผิน หรือ นักวิจัยสายคุณภาพใช้วิธีสุ่มตัวอย่างตามหลักสถิติโดยไม่พิจารณาความเหมาะสมเชิงบริบท

จากการศึกษาถึงข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัยแบบผสมผสาน ผู้วิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ว่า ข้อดีของการใช้ระเบียบวิธีเชิงผสมผสาน ได้แก่

1. ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถตอบคำถามการวิจัยได้อย่างชัดเจนและครอบคลุมในมิติต่าง ๆ ซึ่งการใช้วิธีใดวิธีหนึ่งเพียงลำพังอาจไม่สามารถตอบได้

2. ผลการวิจัยที่ได้สามารถสะท้อนความเข้าใจที่ลึกซึ้งและหลากหลายต่อประเด็นที่ศึกษา

3. ส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีมุมมองทางวิชาการที่หลากหลาย และสามารถเข้าใจปรากฏการณ์ที่ซับซ้อนในบริบทสังคมได้มากกว่าการยึดแนวคิดแบบใดแบบหนึ่ง

4. เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยตั้งคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์การศึกษาได้ในหลายมิติ พร้อมทั้งสามารถเลือกใช้เครื่องมือและเทคนิคที่หลากหลายในการหาคำตอบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละคำถามวิจัย

สำหรับข้อจำกัดของการวิจัยแบบผสมผสานนั้น ได้แก่

1. ความซับซ้อนในการดำเนินการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักวิจัยที่มีพื้นฐานในระเบียบวิธีแนวทางเดียว

2. ความสิ้นเปลืองทั้งในด้านทรัพยากร งบประมาณ และระยะเวลาในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

3. หากผลลัพธ์จากระเบียบวิธีทั้งสองมีความขัดแย้งกัน อาจทำให้ยากต่อการสรุปผลที่น่าเชื่อถือ

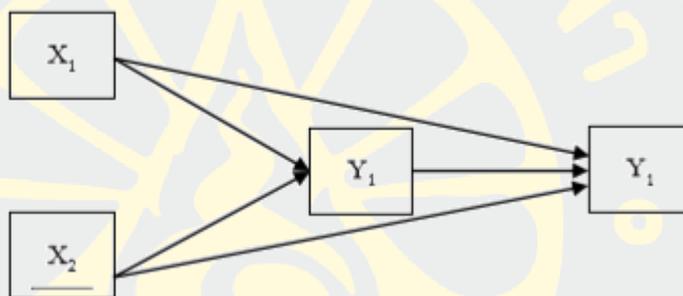
4. ผู้วิจัยจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่รอบด้านในทั้งสองแนวทาง เพื่อให้การบูรณาการเป็นไปอย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

โมเดลสมการโครงสร้าง

โมเดลสมการโครงสร้าง คำว่า LISREL ย่อมาจาก Linear structure relationship เป็นชื่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่พัฒนาโดย Kari G. Jorekog และ Dag Sorbom เพื่อวิเคราะห์โมเดลโครงสร้างเชิงเส้นตรง (Structural Equation Model ใช้ตัวย่อ SEM) (ไพรัตน์ วงษ์นาม, 2545, หน้า 1)

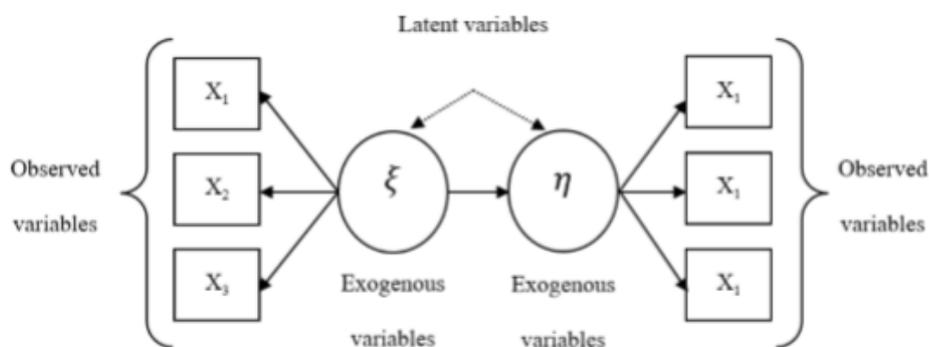
ลักษณะของโมเดลสมการโครงสร้าง

สมการโครงสร้างเป็นโมเดลจำลองที่นักวิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎีแทนปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้นจริงในธรรมชาติ เนื่องจากองค์ประกอบต่าง ๆ ที่วิจัยในสภาพจริงมีความซับซ้อน ซึรยูทธ ภูเขา (2550, หน้า 25) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัว และตัวแปรตามหลายตัวในคราวเดียวกัน (ยูทธ ไกยวรรณ, 2556, หน้า 227) โมเดลสมการโครงสร้างเป็นการวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาโมเดลการวิเคราะห์กับโมเดล การวิจัยที่ไม่เป็นโมเดลเดียวกัน ซึ่งเดิมการวิเคราะห์จะแยกเป็นส่วน ๆ หรือแยกทดสอบสมมติฐานทีละข้อ ทำให้การวิเคราะห์ไม่เป็นสมการเดียวกัน ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 โมเดลการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุ (Path analysis)

ในกรณีการวิเคราะห์เชิงสาเหตุที่โมเดลการวิจัยเป็นตัวแปรที่ไม่สามารถวัดค่าได้โดยตรง จึงต้องวัดค่าจากตัวแปรสังเกตได้ (Observed variables) ดังนั้นจึงมีการพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้างขึ้น ดังภาพที่ 3 (ยูทธ ไกยวรรณ, 2556, หน้า 203-205)

ภาพที่ 3 โมเดลความสัมพันธ์ระหว่าง Exogenous variable กับ Endogenous variable

จากการดำเนินงานวิจัย ผู้วิจัยได้เลือกใช้โปรแกรม LISREL ในการวิเคราะห์โมเดล สมการ โครงสร้าง เนื่องจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถถ่ายทอดออกมาได้ทั้งในรูปแบบข้อความ และภาพแผนภูมิ ซึ่งช่วยให้การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองเป็นไปอย่างสะดวก นอกจากนี้ โปรแกรมยังมีดัชนีหลายตัวที่ใช้ประเมินความสอดคล้องของโมเดล และสามารถ ตรวจสอบความเหมาะสมของโมเดลกับข้อมูลที่ได้จากภาคสนามได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถรองรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความซับซ้อนสูง ได้ดี เนื่องจากโปรแกรมนี้อนุญาตให้ตัวแปร สังกัดได้แต่ละตัวมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

โครงสร้างโมเดลของโมเดลสมการ

สุวิมล ตรีภานันท์ (2555, หน้า 209) โครงสร้างโมเดลของโมเดลสมการ ประกอบด้วย โมเดลย่อย 2 โมเดล มีรายละเอียดดังนี้

1. โมเดลการวัด (Measurement model) เป็นโมเดลที่ระบุความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่าง ตัวแปรแฝง (Latent variable) กับตัวแปรสังเกตได้ (Observed variable) ประกอบด้วย

- 1.1 โมเดลการวัดสำหรับตัวแปรแฝงภายนอก หรือโมเดลการวัดสำหรับตัวแปรอิสระ
- 1.2 โมเดลการวัดสำหรับตัวแปรแฝงภายใน โมเดลการวัดสำหรับตัวแปรตาม

2. โมเดลโครงสร้าง (Structural model) เป็นโมเดลที่ระบุความสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงที่เป็นตัวแปรอิสระ (Exogenous variable) กับตัวแปรแฝงที่เป็นตัวแปรตาม (Endogenous variable) ทั้งนี้การวิเคราะห์โมเดลนี้เป็นเพียงการยืนยันว่าความสัมพันธ์ที่พบจากข้อมูลเชิงประจักษ์จะ สอดคล้องกับโมเดลที่สร้างขึ้นหรือไม่ โมเดลสมการโครงสร้างสามารถทำการวิเคราะห์ได้ 2 ลักษณะ คือ

2.1. การวิเคราะห์เฉพาะส่วนของโมเดลการวัด (Measurement model) เรียกว่า การวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis: CFA)

2.2. การวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง (Structural model) พร้อมกัน หรือการ วิเคราะห์ทั้งโมเดลการวัด (Measurement model) และ โมเดลโครงสร้าง (Structural model) ในคราว เดียวกัน

สัญลักษณ์และความหมายในโมเดลสมการโครงสร้าง

โมเดลสมการ โครงสร้างมีการใช้สัญลักษณ์จำนวนมาก เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูล ได้อย่างเข้าใจ ผู้วิจัยจึงได้สรุปสัญลักษณ์และความหมายในโมเดลสมการ โครงสร้างไว้ (ไพรัตน์ วงษ์นาม, 2545, หน้า 3) รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สัญลักษณ์และความหมายในโมเดลสมการโครงสร้าง

สัญลักษณ์	คำอ่าน	อักษร	แทน
ξ	Ksi	K	เวกเตอร์ของตัวแปรแฝงต้น K มีขนาด $NK \times 1$
η	Eta	E	เวกเตอร์ของตัวแปรแฝงตาม E มีขนาด $NE \times 1$
X	Eks	X	เวกเตอร์ของตัวแปรสังเกตต้น X มีขนาด $NX \times 1$
Y	Wi	Y	เวกเตอร์ของตัวแปรสังเกตตาม Y มีขนาด $NY \times 1$
δ	Delta	D	เวกเตอร์ความคลาดเคลื่อน d ในการวัดตัวแปร x มีขนาด $NX \times 1$
ϵ	Epsilon	E	เวกเตอร์ความคลาดเคลื่อน e ในการวัดตัวแปร y มีขนาด $NY \times 1$
ζ	Zeta	Z	เวกเตอร์ความคลาดเคลื่อน z ในการวัดตัวแปร η มีขนาด $NE \times 1$
λ_x	Lamda-x	LX	เมทริกซ์สัมประสิทธิ์การถดถอยของ x จาก ξ มีขนาด $NX \times NK$
λ_y	Lamda-y	LY	เมทริกซ์สัมประสิทธิ์การถดถอยของ y จาก η มีขนาด $NY \times NE$
γ	Gamma	GA	เมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุต่อ η จากตัวแปร ξ มีขนาด $NE \times NK$
β	Beta	BE	เมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร η มีขนาด $NE \times NE$
φ	Phi	PH	เมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรแฝงต้นมีขนาด $NK \times NK$
ψ	Psi	PS	เมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมระหว่างความคลาดเคลื่อน z มีขนาด $NE \times NE$
$\theta\delta$	Theta-delta	TD	เมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมระหว่างความคลาดเคลื่อน d มีขนาด $NX \times NX$
$\theta\epsilon$	Theta-epsiton	TE	เมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมระหว่างความคลาดเคลื่อน e มีขนาด $NY \times NY$

ข้อตกลงเบื้องต้นของโมเดลสมการโครงสร้าง

ไพรัตน์ วงษ์นาม (2545, หน้า 4) ในการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างมีข้อตกลงเบื้องต้น 4 ข้อ ดังนี้

1. รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในโมเดลเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงจากการรวมตัวในเชิงบวกและเป็นความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุ
2. การแจกแจงของตัวแปรทั้งตัวแปรภายนอก (ตัวแปรต้น) และตัวแปรภายใน (ตัวแปรตาม) และความคลาดเคลื่อนมีการแจกแจงเป็น โกลังปกติ และความคลาดเคลื่อนของตัวแปรสังเกตภายใน (e) ตัวแปรสังเกตภายนอก (d) และตัวแปรแฝงภายใน (z) มีค่าเฉลี่ยเป็นศูนย์
3. มีความเป็นอิสระต่อกันระหว่างตัวแปรกับความคลาดเคลื่อน มีข้อตกลง ดังนี้
 - 3.1 ค่าความคลาดเคลื่อน e (ตัวแปรสังเกตภายใน) และค่าตัวแปรแฝง E (ตัวแปรแฝงภายใน) เป็นอิสระต่อกัน
 - 3.2 ค่าความคลาดเคลื่อน d (ตัวแปรสังเกตภายนอก) และค่าตัวแปรแฝง K (ตัวแปรแฝงภายนอก) เป็นอิสระต่อกัน
 - 3.3 ค่าความคลาดเคลื่อน z (ตัวแปรแฝงภายใน) และค่าตัวแปรแฝง K (ตัวแปรแฝงภายนอก) เป็นอิสระต่อกัน
 - 3.4 ค่าความคลาดเคลื่อน e (ตัวแปรสังเกตภายใน) d (ตัวแปรสังเกตภายนอก) และ z (ตัวแปรแฝงภายใน) เป็นอิสระต่อกันกรณีการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลา (Time series data) ที่มีการวัดข้อมูลที่มีการวัดค่าตัวแปรซ้ำมากกว่า 2 ครั้ง ค่าตัวแปรต้องไม่ได้รับอิทธิพลจากช่วงเวลา (Time lag) ระหว่างการวัด

ขั้นตอนการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

Diamantopoulos and Sigauw (2000 อ้างอิงในไพรัตน์ วงษ์นาม, 2545, หน้า 5-14) สรุปขั้นตอนการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดกรอบแนวคิดของโมเดล (Model conceptualization) เป็นการวิจัยทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกรอบของตัวแปร แล้วกำหนดความสัมพันธ์ตัวแปรแฝงกับตัวแปรแฝงในเชิงทฤษฎี (THEORY-BASED HYPOTHESIS) และพิจารณาเกี่ยวกับตัวแปรสังเกตที่ใช้ในการวัดตัวแปรแฝง โดยเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง โดยใช้ทฤษฎีและงานวิจัยที่มีอยู่ก่อนเป็นฐาน
2. เขียนแผนภาพสายสัมพันธ์ (Path diagram construction) เป็นการวาดโครงสร้างของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเป็นภาพโดยเชื่อมโยงด้วยลูกศร จากนั้นนักวิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่เป็นมาตรฐานตามภาษาของโมเดลสมการ โครงสร้าง ซึ่งการเขียนสัญลักษณ์มาตรฐานจะทำให้ให้นักวิจัย

สามารถสื่อสารโมเดลกับนักวิจัยอื่นได้ตรง และยังสามารถแปลงเป็นภาษาคณิตศาสตร์ในการวิเคราะห์ได้ด้วย

3. กำหนดความจำเพาะของโมเดล (Model specification) เป็นการแปลงแผนภาพสายสัมพันธ์ให้เป็นระบบของสมการเชิงเส้นตรง (System of linear equations)

4. ระบุคำตอบเป็นหนึ่งเดียวของโมเดล (Model identification) โมเดลสมการโครงสร้างทุกชนิดต้องสามารถหาคำตอบได้ จะต้องจัดอยู่ในประเภทสามารถกำหนดคำตอบเป็นหนึ่งเดียวได้ เนื่องจากคำตอบของโมเดลจะเป็นการประมาณค่าพารามิเตอร์ ซึ่งได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Path coefficient) ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน เป็นต้น ทำให้เกิดปัญหาว่าระหว่างสิ่งที่ป้อนเข้าไปเพียงพอที่จะประมาณค่าพารามิเตอร์หรือไม่ ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่อไปนี้

$$t \leq \frac{s}{2}$$

เมื่อ t แทน จำนวนค่าพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า
 s แทน จำนวนความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรสังเกต

ถ้า $t > \frac{s}{2}$ เป็นโมเดลระบุไม่พอดี (Under-identified model) หมายความว่า พารามิเตอร์หนึ่งตัวไม่เพียงพอที่จะประมาณค่า

ถ้า $t = \frac{s}{2}$ เป็นโมเดลระบุพอดี (Just-identified model) หมายความว่า พารามิเตอร์หนึ่งตัวสามารถประมาณค่าได้เพียงค่าเดียว

ถ้า $t < \frac{s}{2}$ เป็นโมเดลระบุเกินพอดี (Over-identified model) หมายความว่า พารามิเตอร์หนึ่งตัวสามารถประมาณค่าได้มากกว่า 1 ค่า

5. ประมาณค่าพารามิเตอร์ (Parameter estimation) มีวิธีประมาณค่าพารามิเตอร์อยู่ 7 วิธี ได้แก่ วิธี Instrumental variables (IV) วิธี Two-stage least squares (TSLS) วิธี Unweighted least squares (ULS) วิธี General least squares (GLS) วิธี Maximum likelihood (ML) วิธี Generally weighted least squares (WLS) และวิธี Diagonally weighted least squares (DWLS)

6. ประเมินความเหมาะสมของโมเดล (Assessment of model fit) เป็นการทดสอบความกลมกลืนของโมเดล ซึ่งมีหลักการพิจารณาดังนี้

6.1 การประเมินความเหมาะสมของโมเดลโดยรวม (Overall fit assessment) มีสถิติที่ใช้ประเมินความเหมาะสมกลมกลืนระหว่างข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกับข้อมูลเชิงทฤษฎีอยู่หลายตัว จะขอเสนอแต่ที่มีการใช้มากที่สุด ดังนี้

6.1.1 ทดสอบด้วย χ^2 ถ้าผลการทดสอบไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสม คือ ความแปรปรวนร่วมในประชากรตามรูปแบบใน โมเดลกับความแปรปรวนร่วมจากกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกัน แสดงว่าโมเดลเหมาะสมกับข้อมูล

6.1.2 Root Mean Squares Error of Approximation (RMSEA) ตัวดัชนีที่พิจารณาความคลาดเคลื่อน ซึ่งเป็นผลต่างระหว่างความแปรปรวนร่วมของกลุ่มตัวอย่างกับความแปรปรวนร่วมตามโมเดล ถ้าค่า RMSEA มีค่าน้อยกว่า 0.05 ถือว่า โมเดลมีความเหมาะสมมาก ถ้ามากกว่า 0.05 แต่น้อยกว่า 0.08 ถือว่า โมเดลมีความเหมาะสม ถ้ามีค่าระหว่าง 0.08 ถึง 0.10 มีความเหมาะสมพอใช้ ถ้ามีค่ามากกว่า 0.10 ถือว่าโมเดลไม่เหมาะสม

6.1.3 Goodness of fit index (GFI) เป็นอัตราส่วนผลต่างระหว่างค่าความเหมาะสมก่อนปรับและหลังปรับ โมเดล เป็นค่าที่ไม่ขึ้นกับขนาดกลุ่มตัวอย่างเหมือนกับค่าไค-สแควร์ ถ้าค่า GFI มีค่าตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป ถือว่า โมเดลมีความเหมาะสม

6.1.4 Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) เป็นดัชนีปรับแก้ GFI โดยคำนึงถึง df จำนวนตัวแปร และขนาดตัวอย่าง ถ้าค่า AGFI มีค่าตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป ถือว่า โมเดลมีความเหมาะสม

6.1.5 Parsimony goodness of fit index (PGFI) เป็นวิธีการปรับปรุงดัชนี GFI ซึ่งเป็นดัชนีที่แสดงถึงความง่ายและประหยัดของ โมเดล สามารถอธิบายโมเดลที่ซับซ้อนแต่ใช้ค่าพารามิเตอร์น้อย มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้าค่าใกล้ 1 แสดงว่า โมเดลมีความง่ายและประหยัด

6.2 การประเมินความเหมาะสมของโมเดลการวัด (Assessment of measurement model) เพื่อทดสอบว่าคุณภาพของตัวแปรสังเกตที่นำมาวัดตัวแปรแฝงนั้น มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นเพียงใด หลักการของความเที่ยงตรง คือ ถ้าตัวแปรสังเกต X วัดตัวแปรแฝง ξ ได้จริง ค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง X กับ ξ จะต้องมีค่าสูงแตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ซึ่งผลการวิเคราะห์เราใช้สัญลักษณ์ λ แทนค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัว เรียกว่า ค่าน้ำหนัก (Loading)

6.3 การประเมินโมเดลโครงสร้าง (Assessment of structural model) เป็นการทดสอบโมเดลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงต้นกับตัวแปรแฝงตาม ผลการประเมินทำให้เราทราบว่าโมเดลที่กำหนดตามทฤษฎีมีความเหมาะสมกลมกลืนกับข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ดังนี้

6.3.1 ตรวจสอบเครื่องหมาย + หรือ - ของสัมประสิทธิ์ประจำลูกศรของความสัมพันธ์ว่าเป็นไปตามทฤษฎีหรือไม่

6.3.2 ตรวจสอบความเข้มของสัมประสิทธิ์ประจำลูกศรว่ามีนัยสำคัญหรือไม่ และค่า t-test จากผลการวิเคราะห์

6.3.3 ตรวจสอบค่า R² ของโมเดลสมการโครงสร้าง ซึ่งจะเป็นตัวบอกปริมาณความแปรปรวนในตัวแปรแฝงตามมาจากตัวแปรแฝงต้นมากน้อยเพียงใด คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ และอธิบายได้อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่

7. การปรับแก้โมเดล (Model modification) เมื่อโมเดลถูกตัดสินว่าไม่มีความเหมาะสมกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงจำเป็นต้องปรับแก้ให้โมเดลมีความเหมาะสมโดยยึดหลักทฤษฎีเป็นหลัก ซึ่งอาจจำเป็นต้องตัดสายสัมพันธ์ (Path) บางเส้นออกไป หรือเพิ่มสายสัมพันธ์ระหว่างบางตัวแปรที่ไม่มีในโมเดลเข้าไป เรียกว่า Modification indices และ Residual statistics

8. วิจัยความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดล (Model cross-validation) เป็นขั้นตรวจสอบความเที่ยงตรงภายนอกของโมเดลว่าเมื่อโมเดลมีความเหมาะสมกับข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างหนึ่งแล้ว เมื่อนำไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างอื่นยังคงเหมาะสมอยู่หรือไม่

จากการวิจัยผู้วิจัยประมาณค่าพารามิเตอร์ (Parameter estimation) ด้วยวิธี Maximum likelihood (ML) และประเมินความเหมาะสมของโมเดลโดยรวม (Overall fit assessment) ด้วยการทดสอบ 2 ค่า P-value ค่า 2/df ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556) วิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนฝ่ายการศึกษานานาชาติขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 145 คน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านตัวผู้เรียน ด้านโรงเรียนและ ด้านครอบครัวของนักเรียน จากการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านตัวผู้เรียนทั้งโดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพื้นฐานความรู้เดิม มีความสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และนิสัยการเรียน ปัจจัยด้านโรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคุณภาพการสอนของครูมีระดับความสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สื่อและอุปกรณ์

อินทอร์ สาราโรจ (2556) ได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวนทั้งสิ้น 1,020 คน โดยปัจจัยที่นำมาศึกษาประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ กลวิธีในการเรียนรู้ และประสิทธิภาพการสอนของครู จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ เจตคติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลวิธีในการเรียน และประสิทธิภาพการสอนของครู ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน สำหรับผลการพัฒนาและตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดล พบว่า โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยสามารถพิจารณาได้จาก ($\chi^2 = 310.832$, $df = 116$, $\chi^2 / df = 2.67$, $p\text{-value} = .000$, $CFI = .990$, $TLI = .983$, $RMSEA = .041$, $SRMR = .017$) ตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุทั้งหมดสามารถร่วมอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ร้อยละ 85.00

สมศักดิ์ วันโย (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวนทั้งสิ้น 371 คน โดยพิจารณาจากปัจจัยด้านนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่ บุคลิกภาพของครู และคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ เช่น การสร้างบรรยากาศในห้องเรียน จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ คุณภาพการสอนของครู (QI) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AM) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .638 และค่ากำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R^2) เท่ากับ .407 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรทั้งสองสามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างได้คิดเป็นร้อยละ 40.7

ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558) ได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 351 คน โดยพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ การสนับสนุนด้านการเรียนรู้จากผู้ปกครอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความรู้พื้นฐานที่มีอยู่เดิม ความตั้งใจในการเรียน และความสามารถเฉพาะทางด้านภาษา ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง แรงจูงใจในการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐานที่มีมาก่อน ความตั้งใจในการเรียน และความถนัดทางด้านภาษา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ มีความ

สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรเชิงสาเหตุทั้ง 6 ตัวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาดังกล่าวได้คิดเป็นร้อยละ 67

สำหรับตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ความถนัดทางภาษารองลงมาคือ ความรู้พื้นฐานเดิม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามลำดับ

บุศรา เต็มลักษณ์ (2558) ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 350 คน การศึกษาครั้งนี้พิจารณาปัจจัยสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยทางด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยทางด้านครอบครัว ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านผู้เรียนและปัจจัยของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมและในแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก ขณะที่ปัจจัยทางด้านครอบครัวทั้งในภาพรวมและแต่ละด้าน อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ยังพบว่าทั้งสามปัจจัย ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน และด้านครอบครัว มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ ตัวแปรที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พฤติกรรมการสอนของครู การควบคุมชั้นเรียน บุคลิกภาพของครู ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และรายได้ของผู้ปกครอง ซึ่งปัจจัยทั้งหมดนี้มีอำนาจในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ได้ในสัดส่วนร้อยละ 18.20

สุนทรี เข้มทอง (2560) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 357 คน โดยพิจารณาจากปัจจัยหลัก 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยทางครอบครัว ผลการวิจัยระบุว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ ความรู้พื้นฐานที่มีอยู่เดิม ทั้งนี้ ความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียนสามารถใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ โดยมีค่าความสามารถในการพยากรณ์อยู่ที่ร้อยละ 94.20

แสงเดือน บุญเยี่ยม (2560) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 387 คน ประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ เช่น เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ความรู้พื้นฐานเดิม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คุณภาพการสอนของครู การเอาใจใส่จากผู้ปกครอง ความ

ถนัดด้านภาษาอังกฤษ อัตมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง และความตั้งใจในการเรียน ผลการวิจัยชี้ว่า ปัจจัยทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยความเอาใจใส่จากผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 3.34 รองลงมาคือ อัตมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง (3.32), แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (3.19), ความตั้งใจเรียน (3.18) และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (3.04) ตามลำดับ ในขณะที่ความถนัดทางภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 16.03) และความรู้พื้นฐานเดิมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (23.01) ส่วนคุณภาพการสอนของครูมีค่าเฉลี่ย 3.57 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 24.32

อัญชลี สกฤตอินทร์ (2561) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 327 คน โดยพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านครู ผู้บริหาร หลักสูตร ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน เพื่อน ครอบครัว และการเรียนพิเศษ ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามผลสอบระดับชาติ (O-NET) ปี 2555 โดยรวมอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน โดยกลุ่มสาระที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สุขศึกษาและพลศึกษา ภาษาไทย และการงานอาชีพ สำหรับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านเพื่อน นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยด้านครู ผู้บริหาร หลักสูตร และครอบครัว มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ ปัจจัยรวมสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ โดยค่าความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยด้านหลักสูตรกับเกณฑ์อยู่ที่ .05 และค่าความคลาดเคลื่อนจากการพยากรณ์อยู่ที่ .110

วารภรณ์ ลวงสวาส (2561) ได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 317 คน พิจารณาจากปัจจัยด้านผู้บริหาร นักเรียน ครู และผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทั้งในภาพรวมและรายด้านมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร ปัจจัยที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับร้อยละ 69.40 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ในสัดส่วนร้อยละ 48.10

งานวิจัยต่างประเทศ

Chou. (2007) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพทางภาษาของผู้เรียนภาษาอังกฤษที่สถาบันภาษาในสหรัฐอเมริกา เพื่อทดสอบทัศนคติของผู้เรียนภาษาอังกฤษ (English

Language Learners : ELLs) เกี่ยวกับความสำคัญของ 5 ปัจจัยในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ กลวิธีการเรียนรู้ แรงจูงใจ ความเชื่อ และความแตกต่างทางด้านภาษา และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทั้ง 5 ปัจจัยกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและความเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 606 คน จากสถาบันที่มีการสอนภาษาอังกฤษในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่าความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางด้านภาษา เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษา ตามมาด้วยสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ กลวิธีการเรียนรู้ แรงจูงใจ และความต่างทางด้านภาษา นอกจากนี้ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างทั้ง 5 ปัจจัยกับความเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาของผู้เรียนพบว่า กลวิธีการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาของผู้เรียนตามมาด้วยความต่างทางด้านภาษา และแรงจูงใจ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้ครูมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้มีการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ที่มีครูสภาพแวดล้อมในและนอกห้องเรียนมีความสัมพันธ์กันจะส่งผลดีต่อการเรียนรู้ทางภาษาของผู้เรียน

Rachmajani (2008) ทำการวิจัยถึงผลกระทบของการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนภาษาอังกฤษที่โรงเรียนมัธยมตอนต้นซึ่งในการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2) วัดความสามารถทางการเรียนของนักเรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมก่อนเข้าเรียนชั้นมัธยมตอนต้น โดยปัจจัยที่ทำการวิจัย คือ เวลาในการเรียนรู้ ลักษณะครูผู้สอน วิธีการเรียนการสอน และการเรียนรู้ด้านกระบวนการทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีหลากหลายกลุ่ม ได้แก่ นักเรียนเกรด 3 และ 4 ของโรงเรียนประถม จำนวน 172 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 172 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษใน 5 หัวเมืองย่อยของ Pemerintah Kota Malang เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบคือ แบบทดสอบภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียน แบบสัมภาษณ์สำหรับครูผู้สอน และแบบสอบถามเกี่ยวกับวัดความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนสำหรับผู้ปกครอง ผลการทดสอบพบว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมตั้งแต่เกรด 4 มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนภาษาอังกฤษปีแรก ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

Morrow (2012) ได้วิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนและการเรียนการสอนและรูปแบบการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียนมัธยม มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การวิจัย พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ของครูกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน และรูปแบบการสอนของครูกับรูปแบบการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

และรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนกับรูปแบบการสอนและการเรียนรู้ของครูไม่มีความสัมพันธ์
อย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นวิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed method research) แบบแผนเชิงอธิบาย เพื่อวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ โดยผ่านโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและศึกษาแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน O-NET) ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง (การวิจัยเชิงปริมาณ)
 - 1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
 - 1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
2. แนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง (การวิจัยเชิงคุณภาพ)
 - 2.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก
 - 2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง (ด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ)

การวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสำรวจตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยซึ่งส่งผลต่อผลการทดสอบ O-NET วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. ตั้งกระทู้ตัวแปรจากทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำคำนิยามศัพท์เฉพาะให้มีความชัดเจนในการศึกษา
3. กำหนดกรอบแนวคิดของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อผลการทดสอบ O-NET วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. พัฒนาแบบสอบถามและดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อวิเคราะห์ห่อ้งค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) และวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship Model) โดยใช้โปรแกรม LISREL เป็นเครื่องมือในการประมวลผลข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระยอง ที่อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งครอบคลุมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และ เขต 2 ในปีการศึกษา 2565 รวมทั้งสิ้น 7,424 คน
2. สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ภายใต้เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และ เขต 2 ในปีการศึกษา 2565 โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหลักเกณฑ์ของการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างด้วยโปรแกรม LISREL โดยอ้างอิงหลักการของ Schumacker และ Lomax (อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ที่แนะนำว่าควรมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 10-20 คนต่อตัวแปรหนึ่งตัว และตามแนวทางของ Bentler และ Chou (1987) ซึ่งแนะนำว่าควรมีอย่างน้อย 5 หน่วยต่อหนึ่งตัวแปร นอกจากนี้ Comrey และ Lee (1992 อ้างถึงใน Robert, 1999) ยังได้เสนอว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 500 คนขึ้นไปถือว่าเพียงพอ ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพื่อรองรับกรณีแบบสอบถามไม่สมบูรณ์หรือสูญหาย โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างไว้ที่ 600 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการจัดชั้น และใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสำหรับการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการสุ่มโรงเรียนจำนวน 17 โรงเรียน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งใช้ในการประเมินศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา กรณีการย้ายประจำปี พ.ศ. 2565 ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวน

นักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป) โรงเรียนขนาดใหญ่ (720–1,679 คน) โรงเรียนขนาดกลาง (120–719 คน) และโรงเรียนขนาดเล็ก (ไม่เกิน 119 คน)

ในปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดระยองมีจำนวนทั้งสิ้น 200 โรงเรียน โดยมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมจำนวนทั้งสิ้น 7,424 คน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ประชากรนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดระยอง

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนห้องเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)
ใหญ่พิเศษ	4	31	1,241
ใหญ่	16	58	2,010
กลาง	122	152	3,669
เล็ก	58	58	501
รวม	200	299	7,424

ขั้นตอนที่ 2 ทำการสุ่มห้องเรียนจากโรงเรียนตัวอย่างทั้ง 17 แห่ง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ซึ่งสุ่มห้องเรียนทั้งหมดให้อยู่ในกลุ่มตัวอย่างทั้งชั้นเรียน จากผลการสุ่มดังกล่าวทำให้ได้รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่ถูกคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง หลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการคัดกรองแบบสอบถาม โดยเลือกเฉพาะฉบับที่ตอบครบถ้วนทุกข้อและมีความสมบูรณ์ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนโรงเรียนตัวแทนและจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียนตัวแทน	จำนวน ห้องเรียน	กลุ่ม ตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง ที่เก็บได้
ใหญ่พิเศษ	วัดบ้านฉาง	4	150	139
ใหญ่	วัดตะพงนอก	2	75	67
	วัดมาบข่า	2	75	70
กลาง	วัดโขดหินมิตรภาพที่ 42	1	40	37
	ชุมชนวัดสุวรรณรังสรรค์	1	40	38
	บ้านชุมแสง	1	40	39
	บ้านชำฝ้อ	1	30	27
เล็ก	บ้านชะวิก	1	17	12
	วัดช้างชนศิริราษฎร์บำรุง	1	17	9
	วัดธงหงส์	1	12	9
	วัดนาตาขวัญ	1	14	9
	วัดหนองตะแบก	1	10	8
	วัดถนนกะเพรา	1	20	8
	บ้านเนินสุขสำรอง	1	20	5
	วัดสมอโพรง	1	15	7
	บ้านเขาดลาด	1	15	7
	วัดชากมะกรูด	1	10	9
รวม	17 โรงเรียน	22	600	500
คิดเป็นร้อยละ				83.33

หมายเหตุ ในปีการศึกษา 2565 สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) มีนโยบายให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ตามความสมัครใจ จึงทำให้เก็บข้อมูลได้ 500 ตัวอย่าง แต่เป็นที่ยอมรับได้ตามแนวการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Comrey and Lee (1992 cited in Robert, 1999)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามซึ่งจัดอยู่ในรูปแบบของมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ซึ่งได้รับการสร้างขึ้นและพัฒนาโดยผู้วิจัย โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบแบบสำรวจ (Check list) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุข้อมูล เช่น เพศ ผลการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษ ชื่อสถานศึกษา (เพื่อใช้ในการจัดจำแนกตามขนาดของโรงเรียน) รวมถึงคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ในรายวิชาภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษ โดยเป็นข้อความในเชิงบวก ซึ่งวัดผ่านมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด รวมทั้งหมด 40 ข้อ แบ่งออกเป็น 6 กลุ่มปัจจัย ดังนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 6 ข้อ
2. เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 8 ข้อ
3. ความตั้งใจเรียน จำนวน 8 ข้อ
4. การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง จำนวน 8 ข้อ
5. บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน จำนวน 5 ข้อ
6. การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน จำนวน 5 ข้อ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

กระบวนการในการพัฒนาแบบสอบถามและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้ ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการระบุและกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษตามผลการสอบ O-NET ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ดำเนินการสังเคราะห์ตัวแปรที่สำคัญจากองค์ความรู้ทั้งในด้านทฤษฎี แนวคิดหลัก และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. นำตัวแปรที่ได้จากการสังเคราะห์มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักเรียนที่มีคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษสูง (ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป) จำนวน 10 คน ในปีการศึกษา 2564 เพื่อยืนยันความสอดคล้องของตัวแปรกับสถานการณ์จริงในปัจจุบัน

4. จัดทำกรอบแนวคิดของปัจจัยเชิงสาเหตุที่คาดว่าจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาภาษาอังกฤษ จากการบูรณาการข้อมูลจากทฤษฎี แนวคิด และผลการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อใช้ในการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ

5. ดำเนินการสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมถึงตัวแปรที่ต้องการศึกษา

6. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อรับการตรวจสอบ ความครบถ้วนและความถูกต้องของเนื้อหา

7. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา

8. ส่งแบบสอบถามฉบับแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิง เนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญต้องมีคุณสมบัติดังนี้

8.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเอกในสาขาการสอนภาษาต่างประเทศ หรือสาขาการวิจัยทางการศึกษา

8.2 มีประสบการณ์ในการสอนหรือทำงานเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาอย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1. ดร.สรพงษ์ เจริญฤทธิยา – อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. ดร.ณัฏฐา ลุนราศรี – อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. นางสาวนุสสร สอนใหม่ – ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านฉาง

4. นายนาวิ เวทวงศ์ – ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1

5. นางทิพย์พรรณ สำราญจิตร – ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณรังสรรค์ ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การวัด โดยใช้

ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ตามสูตร:

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

การให้คะแนนมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์
ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การยอมรับค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามไว้ที่ 0.50 ขึ้นไป หากต่ำกว่าเกณฑ์จะพิจารณาตัดออกหรือนำไปปรับปรุงใหม่ (สุริพร อนุศาสนนันท์, 2558, หน้า 176) จากแบบสอบถามทั้งหมด 40 ข้อ พบว่ามีเพียง 1 ข้อในกลุ่มบทบาทของสังคมและสื่อมวลชน ที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.40 จึงถูกตัดออก ทำให้เหลือข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 39 ข้อ ซึ่งมีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.60–1.00 โดยแบ่งตามกลุ่มปัจจัย ดังนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	จำนวน 6 ข้อ
2. เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ	จำนวน 8 ข้อ
3. ความตั้งใจเรียน	จำนวน 8 ข้อ
4. การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง	จำนวน 8 ข้อ
5. บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน	จำนวน 4 ข้อ
6. การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน	จำนวน 5 ข้อ
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเสนอต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	
8. นำแบบสอบถามที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมมาใช้ในการทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเนินพระ จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยยอมรับค่าไม่ต่ำกว่า 0.70 โดยพิจารณาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปจึงถือว่าแบบวัดนั้นมีคุณภาพใช้ได้ และการหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน โดยหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (Item total correlation) จึงเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (R) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 208) ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม 39 ข้อ พบว่ามีข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 2 ข้อ จึงคงไว้เพียง 37 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.23–0.72 และค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือดังกล่าวมีคุณภาพและเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ในการวิจัยดังตารางที่ 6	

ตารางที่ 6 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ

ปัจจัย	จำนวนข้อ	อำนาจจำแนก (R)	ความเชื่อมั่น (α)
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	6	.23 - .69	.70
เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ	8	.30 - .53	.72
ความตั้งใจเรียน	7	.28 - .66	.80
การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง	8	.41 - .72	.80
บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน	4	.42 - .63	.73
การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน	4	.45 - .69	.78
รวม	37	.23 - .72	.87

9. การนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

1. ประสานงานโดยจัดส่งหนังสือราชการจากภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างภายใต้การกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และ เขต 2 เพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บข้อมูล

2. ดำเนินการจัดเตรียมแบบสอบถามให้มีจำนวนเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้การเก็บข้อมูลสามารถดำเนินการได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการแจกและเก็บคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อให้มั่นใจในความถูกต้องของการดำเนินงาน

4. เมื่อสิ้นสุดการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ จากนั้นทำการลงรหัสข้อมูล (Coding) เพื่อเตรียมข้อมูลให้พร้อมสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยอาศัยกระบวนการทางสถิติหลากหลายรูปแบบ เพื่อใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาดขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระยอง โดยแบ่งกระบวนการออกเป็นลำดับขั้น ดังนี้

1. ดำเนินการโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิจัย โดยแสดงผลในรูปแบบของค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง ทั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยในช่วงคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 100-103) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.2 ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) จะพิจารณาโดยอ้างอิงจากแนวทางของ Curran, West, & Finch (1997, อ้างถึงใน กัลยา วานิชย์บัญชา, 2556, หน้า 98) ซึ่งระบุว่า หากค่าความเบ้ (Sk) มากกว่า 3 แสดงถึงข้อมูลที่มีการเบ้ในระดับสูงไม่สมมาตร และหากค่าความโด่ง (Ku) เกิน 10 หมายถึงข้อมูลเบี่ยงเบนจากการแจกแจงปกติ และในกรณีที่ค่าความโด่งมากกว่า 20 จะถือว่ามีปัญหาในระดับรุนแรง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดเงื่อนไขว่าข้อมูลที่เหมาะสมต่อการวิเคราะห์จะต้องมีค่าความเบ้ไม่เกิน 3 และค่าความโด่งไม่เกิน 10 เพื่อให้สามารถนำไปวิเคราะห์โมเดลเส้นทางได้อย่างถูกต้องตามเกณฑ์การแจกแจงแบบปกติ

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ดำเนินการโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient: r) เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ภายในโมเดล โดยเฉพาะกรณีที่ค่าสัมประสิทธิ์มีค่ามากกว่า 0.90 ซึ่งอาจสะท้อนถึงปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ หรือที่เรียกว่า Multicollinearity (Aroian & Norris, 2001, p. 331) การวิเคราะห์ดังกล่าวจะนำไปสู่การจัดทำเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรแฝง ด้วยโปรแกรม SPSS ซึ่งใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวิเคราะห์โมเดล LISREL เกณฑ์ใน

การวินิจฉัยระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรจะพิจารณาจากค่าความสัมพันธ์ที่ได้ ตามแนวทางของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) ซึ่งได้กำหนดระดับความสัมพันธ์ไว้ในรายละเอียดตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R)	ระดับความสัมพันธ์
$r > 0.80$	สูง
$0.60 \leq r < 0.80$	ค่อนข้างสูง
$0.40 \leq r < 0.60$	ปานกลาง
$0.20 \leq r < 0.40$	ค่อนข้างต่ำ
$r < 0.20$	ต่ำ

3. การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างระหว่างทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์เพื่อประเมินความเหมาะสมของโมเดลเชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรม LISREL ในการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลตามทฤษฎีกับข้อมูลจริง โดยพิจารณาผลการวิเคราะห์จากตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

3.1 การประเมินค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐานและความสัมพันธ์ระหว่างค่าพารามิเตอร์ ผลจากการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม LISREL ให้ข้อมูลเกี่ยวกับค่าประมาณของพารามิเตอร์ ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐาน สถิติที และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างค่าพารามิเตอร์ที่ได้ การที่ค่าพารามิเตอร์มีนัยสำคัญ พร้อมกับค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐานที่อยู่ในระดับต่ำ และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างค่าประมาณไม่สูงมาก แสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสมในการใช้อธิบายข้อมูล (Schumacker & Lomax, 2010, p. 81)

3.2 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ค่านี้อ้างอิงถึงระดับความสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlations) และค่าสัมประสิทธิ์การอธิบาย (Coefficient of Determination) สำหรับตัวแปรแฝงแต่ละตัว รวมถึงตัวแปรทั้งหมดโดยรวม ซึ่งใช้ในการตรวจสอบระดับความสามารถของโมเดลในการพยากรณ์ค่า ความเหมาะสมของโมเดลจะปรากฏเมื่อค่าที่ได้ นั้นไม่เกิน 1.00 และค่าที่สูงสะท้อนถึงความตรงของโมเดล (Schumacker & Lomax, 2010, p. 81)

3.3 ค่าสถิติเพื่อประเมินระดับความสอดคล้องของโมเดล (Goodness-of-Fit Indices) ค่าดัชนีในกลุ่มนี้ใช้เพื่อประเมินความเหมาะสมของโมเดลในภาพรวม โดยสามารถแจกแจงออกเป็น 6 ประเภทหลัก ได้แก่:

3.3.1 ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square): ใช้ทดสอบสมมติฐานว่าฟังก์ชันความกลมกลืนมีค่าเป็นศูนย์ หากค่านี้อยู่ในระดับต่ำ ใกล้ศูนย์ และใกล้เคียงกับจำนวนองศาแห่งความอิสระ (df) จะสะท้อนว่าโมเดลทางทฤษฎีมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Schumacker & Lomax, 2010, p. 81)

3.3.2 ดัชนี GFI (Goodness of Fit Index): ค่ามากกว่า 0.90 ยืนยันว่าโมเดลสามารถอธิบายข้อมูลเชิงประจักษ์ได้อย่างดี (Schumacker & Lomax, 2010, p. 81)

3.3.3 ดัชนี AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index): เป็นการปรับค่า GFI เมื่อนำดัชนี GFI มาปรับแก้โดยคำนึงถึงขนาดของอิสระ (df) ซึ่งรวมทั้งจำนวน ตัวแปรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยค่า AGFI ที่มากกว่า 0.90 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลจริง (Schumacker & Lomax, 2010, p. 81)

3.3.4 ดัชนี CFI (Comparative Fit Index): ค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.90 บ่งชี้ถึงความกลมกลืนระหว่างโมเดลทางทฤษฎีกับข้อมูลที่รวบรวมมา (Schumacker & Lomax, 2010, p. 81)

3.3.5 ค่าความคลาดเคลื่อนเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณพารามิเตอร์ (RMSEA): ค่าต่ำกว่า 0.05 แสดงถึงระดับความเหมาะสมของโมเดลในระดับสูง (Schumacker & Lomax, 2010, p. 81)

3.3.6 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square): ค่าที่ต่ำกว่า 3.00 แสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสมกับข้อมูลในระดับดี (Schumacker & Lomax, 2010, p. 81)

3.4 ดัชนีการปรับโมเดล (Model Modification Indices: MI) ดัชนีนี้เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการปรับปรุงโมเดล โดยระบุค่าที่สามารถลดค่าไค-สแควร์ได้ หากพารามิเตอร์ที่เกี่ยวข้องถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มอิสระหรือมีการผ่อนคลายข้อจำกัดเดิม การใช้ดัชนี MI ช่วยให้สามารถปรับแต่งโมเดล LISREL ให้มีความสอดคล้องกับข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น (Schumacker & Lomax, 2010, p. 81)

แนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)

ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง (ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ)

การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาแนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระยอง มีลำดับขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก กำหนดกลุ่มเป้าหมายหลักของการให้ข้อมูลเชิงลึก แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ (2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ (3) ผู้ปกครองของนักเรียน เพื่อรวบรวมมุมมองและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องจากแต่ละกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ดำเนินการถอดบทสัมภาษณ์และวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เพื่อสังเคราะห์เป็นข้อเสนอเชิงรูปธรรมในการส่งเสริมและยกระดับผลการทดสอบ O-NET ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.6 ในจังหวัดระยอง

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ค้นพบปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน O-NET ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยจึงใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นพื้นฐานในการตั้งสมมติฐานวิจัย เพื่อหาแนวทางพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติตรงตามกรอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ นักเรียน และผู้ปกครองจากโรงเรียนที่มีผลสอบ O-NET ภาษาอังกฤษในระดับคะแนนเต็ม 100 หรือสูงสุดของจังหวัดระยอง โดยกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 15 คน แบ่งเป็น ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 5 คน นักเรียน 5 คน และผู้ปกครองอีก 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อค้นหาแนวทางที่เหมาะสมในการยกระดับผลการทดสอบ O-NET วิชาภาษาอังกฤษ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่:

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน โดยถามในประเด็นต่อไปนี้ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน/เรียนภาษาอังกฤษ ขนาดโรงเรียน ระดับการศึกษา และวิชาเอก

ตอนที่ 2 เป็นชุดคำถามสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่มุ่งวิเคราะห์องค์ประกอบที่อาจมีผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) พื้นความรู้เดิม 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ 4) ความตั้งใจเรียน 5) การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง 6) บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน 7) การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน รวมทั้งหมด 7 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ โดยอิงตามแนวทางของ Lincoln & Guba (1985) ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Credibility)

1.1 ดำเนินการสอบถามกลับ (Member checking) โดยให้ผู้ให้ข้อมูลและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในทุกขั้นตอน

1.2 สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถสะท้อนความคิดเห็นได้อย่างเป็นธรรมชาติ (Phenomenological validity)

2. ความคงเส้นคงวาในการวิจัย (Dependability) ได้แก่

2.1 การนำเสนอผลการศึกษาย่างละเอียดครบถ้วน และครอบคลุม (Dense description data) ตรงตามข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้

2.2 แสดงการถอดรหัสและการตรวจซ้ำ (Code-recode procedure) อย่างเป็นระบบ

2.3 ยืนยันผลการศึกษาที่ได้จากข้อมูลและการตรวจซ้ำโดยผู้ให้ข้อมูล (Conformability) โดยการตรวจสอบตลอดทุกขั้นตอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและการสังเกตในงานวิจัยเชิงคุณภาพ ตามแนวทางของนิศา ชูโต (2551) และ พิเศษฐ์ วงศ์เกียรติจักร (2559)

2. เลือกใช้คำถามสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างอย่างเป็นระบบตามกรอบแนวคิดของการวิจัย เพื่อให้สามารถอธิบายปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลสอบ O-NET ได้อย่างชัดเจน

3. ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกผ่านการสัมภาษณ์ การจดบันทึก และการบันทึกเสียง จากนั้นถอดเทปทุกบทสนทนาเพื่อนำมาวิเคราะห์ทั้งเชิงคำพูดและภาษากาย พร้อมตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ต่อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

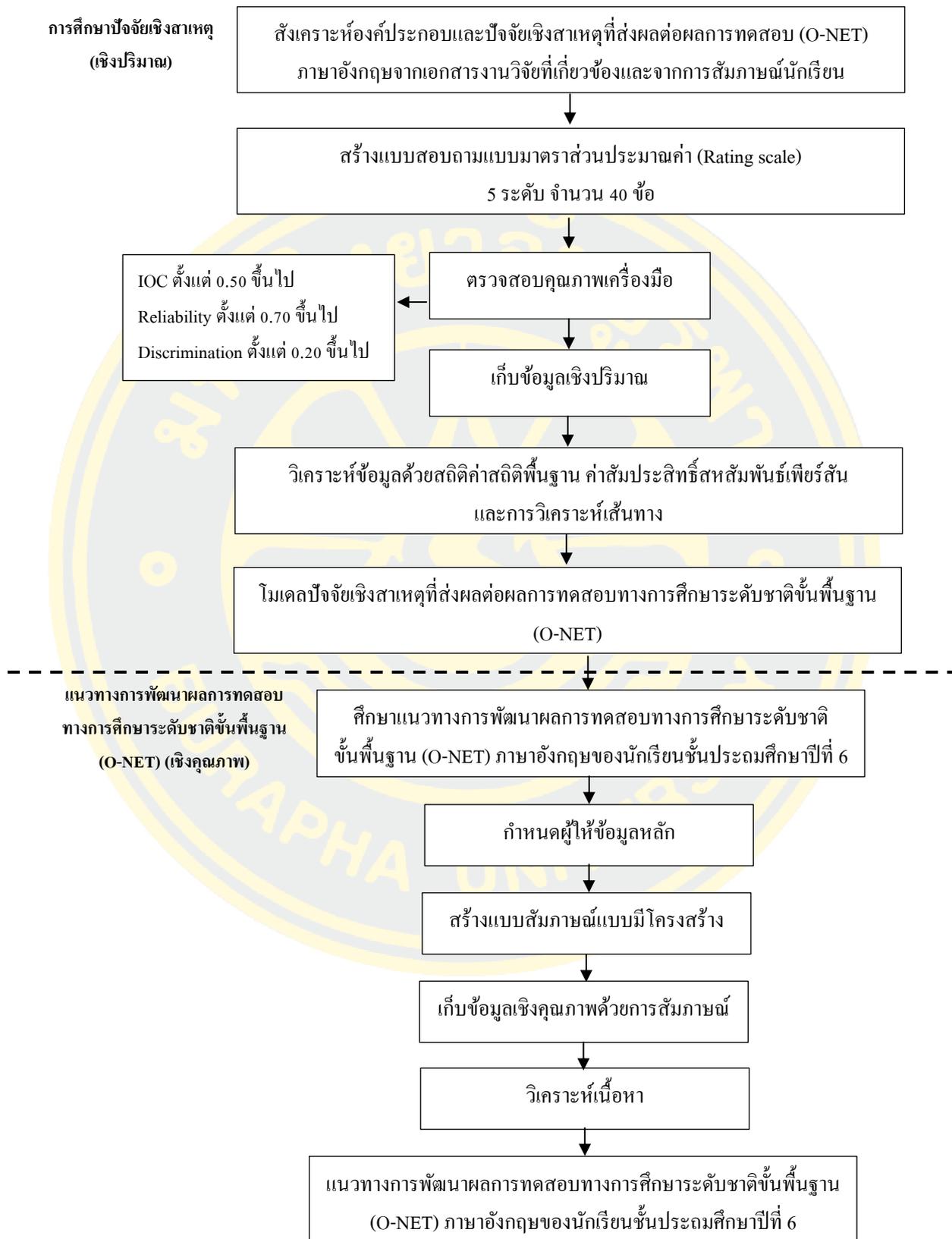
1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ถอดข้อมูลจากสนามวิจัยในรูปแบบคำพูด ข้อความ วลี หรือประโยค ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และทำการเข้ารหัสข้อมูล (Coding) จากนั้นจัดหมวดหมู่ (Category) โดยพิจารณาจากความหมายที่ใกล้เคียงกัน

2. การเลือกหมวดหลัก (Core category) คัดเลือกหมวดที่สะท้อนปรากฏการณ์หลักตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยอิงจากกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3. การสรุปผลด้วยวิธีอุปนัย (Inductive reasoning) สืบเคราะห์ข้อมูลจากทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะทางที่ตอบโจทย์วัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. การตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์ ดำเนินการตรวจสอบความสมเหตุสมผลของผลลัพธ์ และนำเสนอผลการศึกษาในลักษณะพรรณนา ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมาย ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

\bar{X} หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean)

SD หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

Sk หมายถึง ค่าความเบ้ (Skewness)

Ku หมายถึง ค่าความโด่ง (Kurtosis)

χ^2 หมายถึง ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-square statistics)

R^2 หมายถึง สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R-square)

R หมายถึง สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

Df หมายถึง องศาอิสระ (Degree of freedom)

n หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

GFI หมายถึง ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit index)

AGFI หมายถึง ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว

(Adjusted goodness of fit index)

CFI หมายถึง ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative fit index)

RMSEA หมายถึง ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า

(Root mean square of error approximation)

TE หมายถึง อิทธิพลรวม (Total effect)

DE หมายถึง อิทธิพลทางตรง (Direct effect)

IE หมายถึง อิทธิพลทางอ้อม (Indirect effect)

* $p < .05$ หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** $p < .01$ หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร

ONET	หมายถึง ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ
BK	หมายถึง พื้นความรู้เดิม (Background Knowledge)
AM	หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)
EA	หมายถึง เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (English Attitude)
LA	หมายถึง ความตั้งใจเรียน (Learning Attention)
PS	หมายถึง การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง (Parents Support)
SM	หมายถึง บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน (Social and mass media)
FC	หมายถึง การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน (Friendship Conformity)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 1 นี้ นำเสนอจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย เลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และความโด่งของตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ

คุณลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (500 คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	238	47.60
หญิง	262	52.40
รวม	500	100.00

ตารางที่ 8 (ต่อ)

คุณลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (500 คน)	ร้อยละ
2. ระดับผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ		
ระดับ 1	2	0.40
ระดับ 1.5	5	1.00
ระดับ 2	5	1.00
ระดับ 2.5	59	11.80
ระดับ 3	78	15.60
ระดับ 3.5	138	27.60
ระดับ 4	213	42.60
รวม	500	100.00
3. ขนาดโรงเรียน		
เล็ก	83	16.60
กลาง	141	28.20
ใหญ่	137	27.40
ใหญ่พิเศษ	139	27.80
รวม	500	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 และเพศชาย จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 เมื่อจำแนกตามระดับผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า นักเรียนใหญ่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับ 4 จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 รองลงมาคือ ระดับ 3.5 จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 ระดับ 3 จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60 ระดับ 2.5 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 ระดับ 2 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ระดับ 1.5 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 และน้อยที่สุดคือระดับ 1 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ศึกษา นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 รองลงมาคือโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 และขนาดโรงเรียนที่นักเรียนศึกษาที่น้อยที่สุดคือ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 16.60

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ (คะแนนเต็ม 100)

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	นักเรียน	\bar{X}	SD
เล็ก	10	83	35.28	14.34
กลาง	4	141	34.20	12.96
ใหญ่	2	137	33.20	13.08
ใหญ่พิเศษ	1	139	62.19	24.49
รวม/เฉลี่ย	17	500	41.89	21.28

จากตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 62.19$, $SD = 24.49$) รองลงมาคือโรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 35.28$, $SD = 14.34$) และโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 34.20$, $SD = 12.96$) และน้อยที่สุดคือโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 33.20$, $SD = 13.08$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตัวแปรสังเกตได้	\bar{X}	SD	Sk	Ku	แปลผล
1. นักเรียนต้องการเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้น	3.82	.87	-.05	-.96	มาก
2. นักเรียนต้องการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษให้มากขึ้น	3.97	.86	-.40	-.54	มาก
3. นักเรียนต้องการสอบให้ได้คะแนนสูงในวิชาภาษาอังกฤษ	3.99	.84	-.32	-.69	มาก
4. ถ้านักเรียนมีความรู้ภาษาอังกฤษดีจะได้ทำงานที่ดีในอนาคต	3.96	.89	-.45	-.58	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ตัวแปรสังเกตได้	\bar{X}	SD	Sk	Ku	แปลผล
5. นักเรียนต้องการเก่งภาษาอังกฤษเพื่อนำไปทำกิจกรรมที่ชอบ(เช่น ฟังเพลง ดูซีรีส์ ต่างประเทศ แห่ในการเล่นเกมน เป็นต้น)	3.98	.99	-.55	-.69	มาก
6. นักเรียนอยากเก่งภาษาอังกฤษเพื่อนักเรียนจะมีโอกาสไปศึกษาต่อต่างประเทศ	3.59	1.14	-.37	-.63	มาก
รวม	3.88	.61	-.15	-.48	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าความเบ้ (Sk) และค่าความโด่ง (Ku) ของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, SD = .61) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ นักเรียนต้องการสอบให้ได้คะแนนสูงในวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, SD = .84) รองลงมา คือ นักเรียนต้องการเก่งภาษาอังกฤษเพื่อนำไปทำกิจกรรมที่ชอบ (เช่น ฟังเพลง ดูซีรีส์ ต่างประเทศ แห่ในการเล่นเกมน เป็นต้น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, SD = .99) และนักเรียนต้องการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษให้มากขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, SD = .86) ตามลำดับ ส่วนตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักเรียนอยากเก่งภาษาอังกฤษเพื่อนักเรียนจะมีโอกาสไปศึกษาต่อต่างประเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, SD = 1.14)

เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) และค่าความโด่ง (Ku) ของแต่ละตัวแปรสังเกตได้ พบว่ามีค่าความเบ้ (Sk) อยู่ระหว่าง -.55 ถึง -.05 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 3 และค่าความโด่ง (Ku) อยู่ระหว่าง -.96 ถึง -.54 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติตามเกณฑ์ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์เส้นทางได้

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ของ
ตัวแปรเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ

ตัวแปรสังเกตได้	\bar{X}	SD	Sk	Ku	แปลผล
1. นักเรียนมีความสุขเมื่อเรียนวิชา ภาษาอังกฤษ	3.42	.95	-.16	.09	ปาน กลาง
2. นักเรียนรู้สึกภูมิใจที่คะแนนสอบวิชา ภาษาอังกฤษพัฒนาได้สูงขึ้น	3.89	.89	-.55	.13	มาก
3. การได้เรียนภาษาอังกฤษทำให้นักเรียน รู้สึกว่าเป็นคนทันสมัย	3.18	.92	.17	-.10	ปาน กลาง
4. นักเรียนทบทวนบทเรียนและศึกษา เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษล่วงหน้าก่อนเรียน	2.74	1.04	.24	-.31	ปาน กลาง
5. นักเรียนต้องการใช้เวลาเรียนวิชา ภาษาอังกฤษให้มากขึ้น	3.33	1.07	-.11	-.45	ปาน กลาง
6. ภาษาอังกฤษช่วยให้นักเรียนติดต่อสื่อสาร กับชาวต่างชาติได้	4.08	.98	-.86	.14	มาก
7. ภาษาอังกฤษช่วยให้นักเรียนสืบค้นข้อมูล ทางอินเทอร์เน็ตได้ดียิ่งขึ้น	3.92	.88	-.50	-.09	มาก
8. นักเรียนเชื่อว่าภาษาอังกฤษมีความจำ เป็นมากต่ออนาคตของนักเรียน	4.09	.96	-.75	-.29	มาก
รวม	3.58	.60	-.21	-.27	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าความเบ้ (Sk) และ
ค่า ความโด่ง (Ku) ของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง
มีเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, SD = .60) ตัวแปรสังเกตได้ที่มี
ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนเชื่อว่าภาษาอังกฤษมีความจำเป็นมากต่ออนาคตของนักเรียน อยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, SD = .96) รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษช่วยให้นักเรียนติดต่อสื่อสารกับ
ชาวต่างชาติได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, SD = .98) และภาษาอังกฤษช่วยให้นักเรียนสืบค้น
ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ดียิ่งขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, SD = .88) ตามลำดับ ส่วนตัวแปร

สังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนทบทวนบทเรียนและศึกษาเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ
ล่วงหน้าก่อนเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$, $SD = 1.04$)

เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) และค่าความโด่ง (Ku) ของแต่ละตัวแปรสังเกตได้พบว่า มี
ค่าความเบ้ (Sk) อยู่ระหว่าง -.86 ถึง .24 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 3 และค่าความโด่ง (Ku) อยู่ระหว่าง -.45
ถึง .14 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติตามเกณฑ์ สามารถนำไปใช้
วิเคราะห์เส้นทางได้

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ของ
ตัวแปรความตั้งใจเรียน

ตัวแปรสังเกตได้	\bar{X}	SD	Sk	Ku	แปลผล
1. นักเรียนตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	3.44	.93	-.12	-.08	ปาน กลาง
2. นักเรียนฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษตามที่ครู สอนและแนะนำ	3.46	.91	-.04	-.47	ปาน กลาง
3. นักเรียนชอบตอบคำถามเวลาที่ครูถาม	2.79	1.14	.25	-.60	ปาน กลาง
4. เมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาที่ครูสอน นักเรียน ซักถามครูเสมอ	2.99	1.14	.19	-.71	ปาน กลาง
5. นักเรียนค้นคว้าทันที เมื่อไม่รู้ความหมาย ของคำศัพท์	3.53	1.05	-.29	-.43	มาก
6. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหรืองานวิชาภาษา อังกฤษที่ครูมอบหมายเสร็จภายในเวลาที่ กำหนด	3.24	1.00	.01	-.30	ปาน กลาง
7. นักเรียนเตรียมตัวก่อนเรียนวิชา ภาษาอังกฤษล่วงหน้าเสมอ	2.85	.97	-.05	-.34	ปาน กลาง
รวม	3.18	.69	.06	-.20	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าความเบ้ (Sk) และค่าความโด่ง (Ku) ของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความตั้งใจเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$, $SD = .69$) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนค้นคว้าทันที เมื่อไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, $SD = 1.05$) รองลงมา คือ นักเรียนฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษตามที่ครูสอนและแนะนำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, $SD = .91$) และนักเรียนตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, $SD = .93$) ตามลำดับ ส่วนตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนชอบตอบคำถามเวลาที่ครูถาม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$, $SD = 1.14$)

เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) และค่าความโด่ง (Ku) ของแต่ละตัวแปรสังเกตได้ พบว่ามีค่าความเบ้ (Sk) อยู่ระหว่าง -.29 ถึง .25 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 3 และค่าความโด่ง (Ku) อยู่ระหว่าง -.71 ถึง -.08 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติตามเกณฑ์ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์เส้นทางได้

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง

ตัวแปรสังเกตได้	\bar{X}	SD	Sk	Ku	แปลผล
1. ผู้ปกครองจัดหาสื่ออุปกรณ์ หนังสือเสริม หรือสิ่งสนับสนุนเพื่อการเรียนภาษาอังกฤษ	2.80	1.17	0.13	-0.81	ปานกลาง
2. ผู้ปกครองซักถามถึงการเรียนและการบ้าน วิชาภาษาอังกฤษ	2.94		-0.03	-0.98	ปานกลาง
3. ผู้ปกครองช่วยสอนภาษาอังกฤษให้นักเรียน	2.64		0.25	-0.85	ปานกลาง
4. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมเสริมเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ (เช่น เล่นเกม ดูภาพยนตร์ ทดสอบ หรือแข่งขัน เป็นต้น)	3.03		-0.07	-0.99	ปานกลาง
5. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนดูรายการโทรทัศน์/รายการออนไลน์ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษ	2.90		0.09	-0.90	ปานกลาง

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ตัวแปรสังเกตได้	\bar{X}	SD	Sk	Ku	แปลผล
6. ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ	2.94		1.37	-0.02	ปานกลาง
7. ผู้ปกครองให้รางวัลหรือชื่นชมเมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนภาษาอังกฤษดีขึ้น	3.10	1.31	-0.10	-0.98	ปานกลาง
8. ผู้ปกครองมักพูดถึงประโยชน์และความจำเป็นของภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและในอนาคต	3.14	1.31	-0.08	-1.04	ปานกลาง
รวม	2.94	0.86	-0.12	-0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าความเบ้ (Sk) และค่าความโด่ง (Ku) ของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$, $SD = 0.86$) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้ปกครองมักพูดถึงประโยชน์และความจำเป็นของภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและในอนาคต อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, $SD = 1.31$) รองลงมา คือ ผู้ปกครองให้รางวัลหรือชื่นชมเมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนภาษาอังกฤษดีขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, $SD = 1.31$) ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมเสริมเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ (เช่น เล่นเกม ดูภาพยนตร์ ทดสอบ หรือแข่งขัน เป็นต้น) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, $SD = 1.26$) ตามลำดับ ส่วนตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองช่วยสอนภาษาอังกฤษให้นักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$, $SD = 1.24$)

เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) และค่าความโด่ง (Ku) ของแต่ละตัวแปรสังเกตได้ พบว่ามีค่าความเบ้ (Sk) อยู่ระหว่าง -0.10 ถึง 0.25 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 3 และค่าความโด่ง (Ku) อยู่ระหว่าง -1.21 ถึง -0.81 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติตามเกณฑ์ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์เส้นทางได้

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ของ
ตัวแปรบทบาทของสังคมและสื่อมวลชน

ตัวแปรสังเกตได้	\bar{X}	SD	Sk	Ku	แปลผล
1. รายการโทรทัศน์ หรือสื่อในสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้นักเรียนต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ	3.40	1.14	-0.18	-0.71	ปานกลาง
2. นักแสดง นักร้อง หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงทำให้นักเรียนต้องการเก่งภาษาอังกฤษ	3.15	1.20	-0.03	-0.84	ปานกลาง
3. นักเรียนกดติดตามหรือกดถูกใจสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ	3.00	1.19	0.00	-0.80	ปานกลาง
4. นักเรียนได้รับแบบอย่างที่ดีทางด้านภาษาอังกฤษจากคนในสังคมและสื่อต่าง ๆ	3.24	1.03	-0.17	-0.45	ปานกลาง
รวม	3.20	0.87	-0.07	-0.50	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าความเบ้ (Sk) และค่าความโด่ง (Ku) ของตัวแปรสังเกตได้ของบทบาทของสังคมและสื่อมวลชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับผลจากบทบาทของสังคมและสื่อมวลชน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, $SD = 0.87$) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ รายการโทรทัศน์ หรือสื่อในสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้นักเรียนต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 1.14$) รองลงมา คือ นักเรียนได้รับแบบอย่างที่ดีทางด้านภาษาอังกฤษจากบุคคลในสังคม และสื่อต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$, $SD = 1.03$) นักแสดง นักร้อง หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงทำให้นักเรียนต้องการเก่งภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$, $SD = 1.20$) ตามลำดับ ส่วนตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนกดติดตามหรือกดถูกใจสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, $SD = 1.19$)

เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) และค่าความโด่ง (Ku) ของแต่ละตัวแปรสังเกตได้ พบว่ามีค่าความเบ้ (Sk) อยู่ระหว่าง -0.18 ถึง 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 3 และค่าความโด่ง (Ku) อยู่ระหว่าง -0.84 ถึง -0.45 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติตามเกณฑ์ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์เส้นทางได้

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน

ตัวแปรสังเกตได้	\bar{X}	SD	Sk	Ku
1. นักเรียนชื่นชมเพื่อนที่เก่งภาษาอังกฤษ	3.98	1.07	-0.87	0.08
2. นักเรียนต้องการเก่งภาษาอังกฤษเช่นเดียวกับเพื่อนในกลุ่ม	3.76	1.11	-0.63	-0.27
3. การเรียนรู้หรือทำงานกับเพื่อนทำให้นักเรียนฝึกทักษะภาษาอังกฤษได้มากขึ้น	3.52	1.05	-0.19	-0.54
4. หากเพื่อนในกลุ่มเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ นักเรียนสนใจไปด้วย	3.15	1.27	0.02	-0.96
รวม	3.60	0.84	-0.43	-0.12

จากตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าความเบ้ (Sk) และค่าความโด่ง (Ku) ของตัวแปรสังเกตได้ของการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, SD = 0.84) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนชื่นชมเพื่อนที่เก่งภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, SD = 1.07) รองลงมาคือ นักเรียนต้องการเก่งภาษาอังกฤษเช่นเดียวกับเพื่อนในกลุ่ม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, SD = 1.11) การเรียนรู้หรือทำงานกับเพื่อนทำให้นักเรียนฝึกทักษะภาษาอังกฤษได้มากขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.52$, SD = 1.05) ตามลำดับ ส่วนตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ หากเพื่อนในกลุ่มเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ นักเรียนสนใจไปด้วย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$, SD = 1.27)

เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) และค่าความโด่ง (Ku) ของแต่ละตัวแปรสังเกตได้ พบว่ามีค่าความเบ้ (Sk) อยู่ระหว่าง -0.87 ถึง 0.02 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 3 และค่าความโด่ง (Ku) อยู่ระหว่าง -0.96 ถึง 0.08 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงเป็น โค้งปกติตามเกณฑ์ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์เส้นทางได้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 2 นำเสนอผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ เพื่อตรวจสอบปัญหาเกี่ยวกับ Multicollinearity ของตัวแปร ซึ่งปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปร	AM	EA	LA	PS	SM	FC
AM	1.00					
EA	.66**	1.00				
LA	.48**	.68**	1.00			
PS	.37**	.49**	.53**	1.00		
SM	.50**	.62**	.57**	.49**	1.00	
FC	.55**	.61**	.54**	.50**	.55**	1.00
\bar{X}	3.88	3.58	3.18	2.94	3.20	3.60
SD	.61	.60	.69	.86	.87	.84

** $p < .01$

จากตารางที่ 16 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้กับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้อื่น ซึ่งประกอบด้วยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ความตั้งใจเรียน การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) และตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด เท่ากับ .68 คือเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) กับความตั้งใจเรียน (LA) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AM) กับเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) มีความสัมพันธ์กัน เท่ากับ .66 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด เท่ากับ .37 คือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AM) กับการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง (PS) ทั้งนี้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .37 ถึง .68 แสดงว่าไม่มีปัญหาเกี่ยวกับ Multicollinearity เนื่องจากมีค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แต่ละคู่ไม่เกิน .80 ดังนั้นจึงสามารถใช้ตัวแปรเหตุทุกตัวสำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุได้ (สุวิมล ติรกานันท์ 2553 : 72)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง จากการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยโปรแกรม LISREL ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ค่าสถิติต่าง ๆ ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

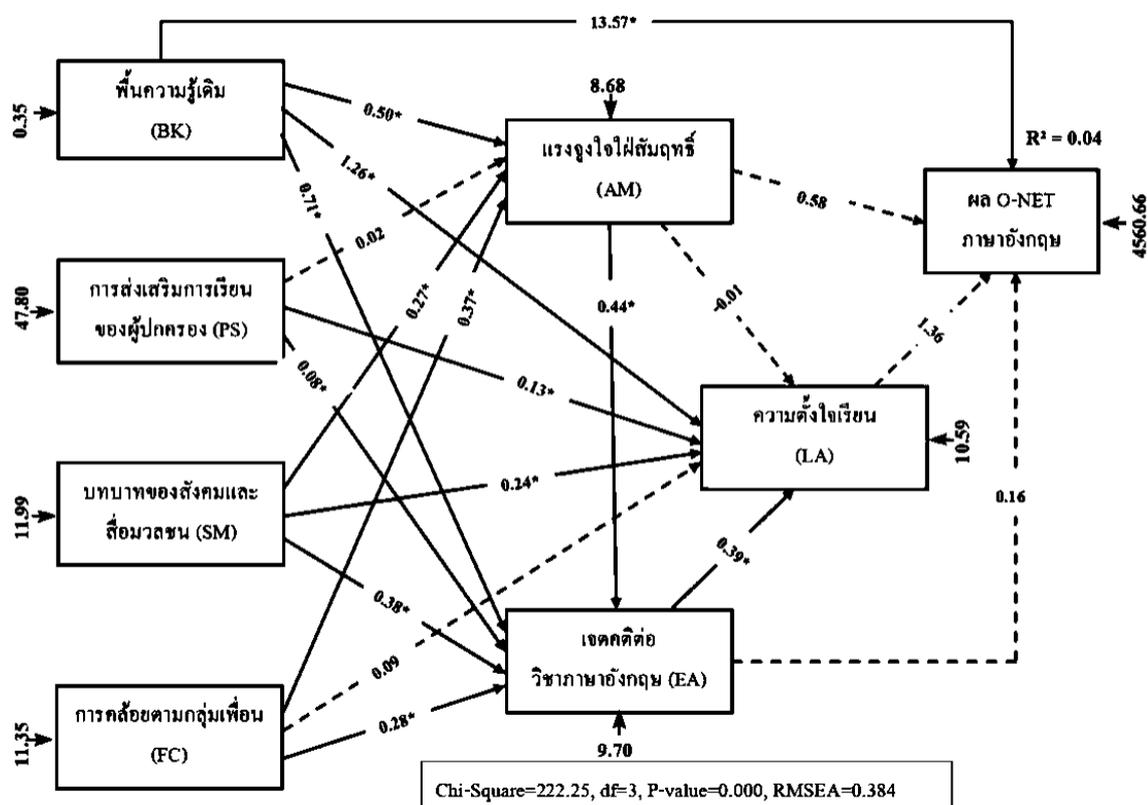
ตัวแปรผล ตัวแปรสาเหตุ	AM			LA			EA			ONET		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
BK	0.50* (0.24) 2.12	-	0.50* (0.24) 2.12	1.62* (0.28) 5.77	0.36* (0.11) 3.17	1.26* (0.26) 4.78	0.93* (0.27) 3.44	0.22* (0.11) 2.07	0.71* (0.25) 2.83	16.23* (5.30) 3.06	2.66* (1.20) 2.22	13.57* (5.59) 2.43
PS	0.02 (0.02) 1.02	-	0.02 (0.02) 1.02	0.16* (0.03) 5.97	0.03* (0.01) 3.14	0.13* (0.03) 5.03	0.09* (0.03) 3.35	0.01 (0.01) 1.02	0.08* (0.02) 3.19	0.25* (0.12) 2.05	0.25* (0.12) 2.05	-
SM	0.27* (0.05) 5.54	-	0.27* (0.05) 5.54	0.43* (0.06) 7.57	0.19* (0.03) 6.19	0.24* (0.06) 4.23	0.50* (0.06) 8.97	0.12* (0.02) 4.76	0.38* (0.05) 7.19	0.83* (0.36) 2.28	0.83* (0.36) 2.28	-
FC	0.37* (0.05) 7.48	-	0.37* (0.05) 7.48	0.26 (0.06) 4.33	0.17 (0.03) 5.34	0.09 (0.06) 1.46	0.44* (0.06) 7.80	0.16* (0.03) 5.82	0.28* (0.06) 5.06	0.64 (0.36) 1.77	0.64 (0.36) 1.77	-
AM	-	-	-	0.16* (0.05) 2.98	0.17* (0.03) 6.21	-0.01 (0.05) -0.28	0.44* (0.05) 9.26	-	0.44* (0.05) 9.26	0.87 (0.92) 0.94	0.29 (0.39) 0.75	0.58 (1.08) 0.54
EA	-	-	-	0.39* (0.05) 8.37	-	0.39* (0.05) 8.37	-	-	-	0.70 (0.85) 0.82	0.54 (0.35) 1.54	0.16 (0.98) 0.17

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ตัวแปรผล	AM			LA			EA			ONET		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
LA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.36	-	1.36
										(0.87)		(0.87)
										1.56		1.56

$\chi^2 = 222.25, df = 3, p = 0.00, RMSEA = 0.38, CFI = 0.68, GFI = 0.87, AGFI = 0.53, RMR = 0.15 \chi^2/df = 74.08$

หมายเหตุ TE = อิทธิพลรวม IE = อิทธิพลทางอ้อม DE = อิทธิพลทางตรง

ภาพที่ 5 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง โมเดลสมมติฐาน

จากตารางที่ 17 และภาพที่ 5 ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6 จังหวัดระยอง ตามโมเดลสมมติฐาน พบว่า โมเดลไม่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการทดสอบค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 222.25 ค่า p-value เท่ากับ .00 ที่องศาอิสระเท่ากับ 3 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 74.08 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (CFI) เท่ากับ 0.68 ดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .384 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .87 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .53 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ตัวแปรตาม คือผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ .04 แสดงว่าตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ร้อยละ 4 โดยสามารถเขียนเป็นสมการดังต่อไปนี้

$$\text{ONET} = 0.58 * \text{AM} + 1.36 * \text{LA} + 0.16 * \text{EA} + 13.57 * \text{BK}, \text{Errorvar.} = 4560.66, R^2 = 0.04$$

$$(1.08) \quad (0.87) \quad (0.98) \quad (5.59) \quad (289.89)$$

$$0.54 \quad 1.56 \quad 0.17 \quad 2.43 \quad 15.73$$

เมื่อพิจารณาเส้นทางอิทธิพลที่ส่งผลต่อตัวแปรผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) ตัวแปรพื้นฐานความรู้เดิม (BK) มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 13.57 และไม่มีอิทธิพลอ้อมผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AM) ความตั้งใจเรียน (LA) และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) 2) ตัวแปรการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง (PS) ไม่มีอิทธิพลอ้อมผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AM) ความตั้งใจเรียน (LA) และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) 3) ตัวแปรบทบาทของสังคมและสื่อมวลชน (SM) ไม่มีอิทธิพลอ้อมผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AM) ความตั้งใจเรียน (LA) และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) 4) ตัวแปรการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน (FC) ไม่มีอิทธิพลอ้อมผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AM) ความตั้งใจเรียน (LA) และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) 5) ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AM) ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ และไม่มีอิทธิพลอ้อมผ่านความตั้งใจเรียน (LA) และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) 6) ตัวแปรเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ และไม่มีอิทธิพลอ้อมผ่านความตั้งใจเรียน (LA) 7) ตัวแปรความตั้งใจเรียน (LA) ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ

เมื่อพิจารณาอิทธิพลรวม (Total effect) ที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) พบว่า พื้นความรู้เดิม (BK) มีอิทธิพลรวมสูงที่สุด โดยมีขนาดอิทธิพลรวมเท่ากับ 16.23 รองลงมาคือ บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน (SM) มีขนาดอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.83

จากผลการวิเคราะห์โมเดลประหยัด พบว่าโมเดลไม่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงนำไปสู่การปรับปรุงรูปแบบความสัมพันธ์เพื่อให้สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ต่อไป

ตารางที่ 18 ค่าสถิติต่าง ๆ ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ตามโมเดลประหยัด

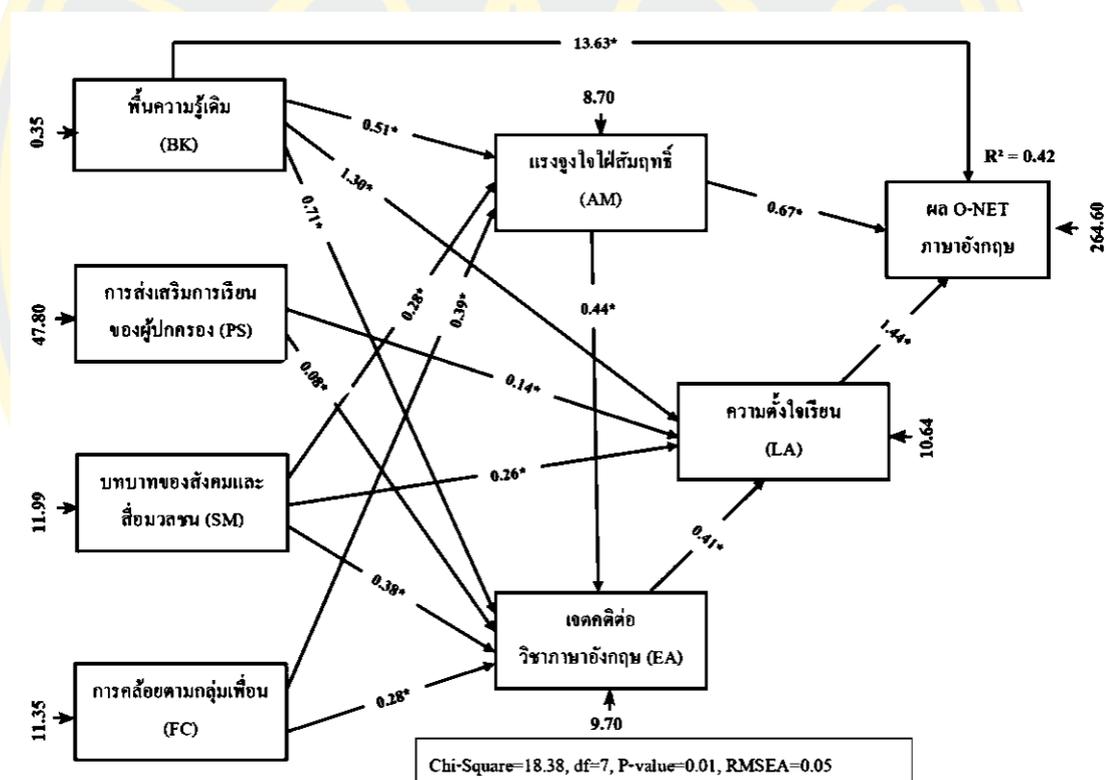
ตัวแปรผล ตัวแปรสาเหตุ	AM			LA			EA			ONET		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
BK	0.51*	-	0.51*	1.68*	0.38*	1.30*	0.94*	0.23*	0.71*	16.40*	2.77*	13.63*
	(0.24)		(0.24)	(0.28)	(0.12)	(0.26)	(0.27)	(0.11)	(0.25)	(1.35)	(0.53)	(1.35)
	2.17		2.17	5.98	3.27	4.93	3.46	2.11	2.83	12.19	5.18	10.13
PS	-	-	-	0.17*	0.03*	0.14*	0.08*	-	0.08*	0.24*	0.24*	-
				(0.03)	(0.01)	(0.03)	(0.02)		(0.02)	(0.05)	(0.05)	
				6.38	3.05	5.47	3.20		3.20	5.00	5.00	
SM	0.28*	-	0.28*	0.47*	0.21*	0.26*	0.50*	0.12*	0.38*	0.86*	0.86*	-
	(0.05)		(0.05)	(0.05)	(0.03)	(0.06)	(0.05)	(0.02)	(0.05)	(0.12)	(0.12)	
	6.09		6.09	8.53	6.74	4.26	9.14	5.09	7.16	7.08	7.08	
FC	0.39*	-	0.39*	0.18*	0.18*	-	0.45*	0.17*	0.28*	0.52*	0.52*	-
	(0.05)		(0.05)	(0.03)	(0.03)		(0.06)	(0.03)	(0.06)	(0.10)	(0.10)	
	8.08		8.08	6.22	6.22		7.96	6.09	5.04	5.21	5.21	
AM	-	-	-	0.18*	-	0.18*	0.44*	-	0.44*	0.93*	0.26*	0.67*
				(0.03)		(0.03)	(0.05)		(0.05)	(0.22)	(0.05)	(0.23)
				6.80		6.80	9.27		9.27	4.23	5.19	2.95
EA	-	-	-	0.41*	-	0.41*	-	-	-	0.59*	0.59*	-
				(0.04)		(0.04)				(0.09)	(0.09)	
				9.99		9.99				6.26	6.26	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ตัวแปรผล	AM			LA			EA			ONET		
ตัวแปรสาเหตุ	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
LA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.44*	-	1.44*
										(0.18)		(0.18)
										8.04		8.04

$\chi^2 = 18.38, df=7, p=0.01, RMSEA=0.05, CFI=1.00, GFI=0.99, AGFI=0.95, RMR = 0.01$ $\chi^2 / df= 2.63$

หมายเหตุ TE=อิทธิพลรวม IE = อิทธิพลทางอ้อม DE = อิทธิพลทางตรง

ภาพที่ 6 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ตาม โมเดลประหยัด

จากตารางที่ 18 และภาพที่ 6 ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ตามโมเดลประหยัด พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการทดสอบค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 18.38 ค่า p-value เท่ากับ .01 ที่องศาอิสระเท่ากับ 7 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 2.63 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (CFI) เท่ากับ 1.00 ดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .05 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .99 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .95 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ตัวแปรตาม คือผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ .42 แสดงว่าตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ร้อยละ 42 โดยสามารถเขียนเป็นสมการดังต่อไปนี้

$$\text{ONET} = 0.67 \cdot \text{AM} + 1.44 \cdot \text{LA} + 13.63 \cdot \text{BK}, \text{ Errorvar.} = 264.60, R^2 = 0.42$$

(0.23)	(0.18)	(1.35)	(16.82)
2.95	8.04	10.13	15.73

เมื่อพิจารณาเส้นทางอิทธิพลที่ส่งผลต่อตัวแปรผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) ตัวแปรพื้นฐานความรู้เดิม (BK) มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 13.63 และมีอิทธิพลอ่อนผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AM) ความตั้งใจเรียน (LA) และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) 2) ตัวแปรการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง (PS) มีอิทธิพลอ่อนผ่านความตั้งใจเรียน (LA) และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) 3) ตัวแปรบทบาทของสังคมและสื่อมวลชน (SM) มีอิทธิพลอ่อนผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AM) ความตั้งใจเรียน (LA) และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) 4) ตัวแปรการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน (FC) มีอิทธิพลอ่อนผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AM) และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) 5) ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AM) มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.67 และมีอิทธิพลอ่อนผ่านเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) 6) ตัวแปรเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ (EA) มีอิทธิพลอ่อนผ่านความตั้งใจเรียน (LA) และ 7) ตัวแปรความตั้งใจเรียน (LA) มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 1.44

เมื่อพิจารณาอิทธิพลรวม (Total effect) ที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่า ตัวแปรพื้นฐานความรู้เดิม (BK) มีอิทธิพลรวมสูงที่สุด โดยมีขนาดอิทธิพลรวม เท่ากับ 16.40 รองลงมาคือ ความตั้งใจเรียน (LA) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (AM)

มีขนาดอิทธิพลรวมเท่ากับ 1.44 และ 0.93 ตามลำดับ ส่วนการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง (PS) มีอิทธิพลรวมต่ำที่สุด มีขนาดอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.24

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง

จากข้อค้นพบเชิงปริมาณ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ประกอบด้วย 7 ปัจจัย ได้แก่ 1) พื้นความรู้เดิม 2) การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง 3) บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน 4) การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 6) ความตั้งใจเรียน 7) เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ จากนั้นผู้วิจัยนำข้อค้นพบที่ได้ไปดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 15 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 5 คน นักเรียน จำนวน 5 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 5 คน ซึ่งอยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ คะแนนเต็ม 100 หรือสูงสุดในจังหวัดระยอง ในปีการศึกษา 2565 โดยมีคุณลักษณะผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

ครูผู้สอน

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 01

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง อายุ 37 ปี ตำแหน่งครูชำนาญการ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เอกภาษาอังกฤษ สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดโรงเรียนขนาดกลาง มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 14 ปี

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 02

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง อายุ 44 ปี ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เอกภาษาอังกฤษ สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 17 ปี

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 03

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง อายุ 28 ปี ตำแหน่งครู จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เอกภาษาอังกฤษ สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 4 ปี

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 04

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง อายุ 52 ปี ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เอกภาษาอังกฤษ สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 27 ปี

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 05

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง อายุ 46 ปี ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เอกภาษาอังกฤษ สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดโรงเรียนขนาดกลาง มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 18 ปี

นักเรียน

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 06

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง อายุ 12 ปี เคยศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ได้ระดับผลการเรียน 4 ในรายวิชาภาษาอังกฤษ อยู่ชุมนุมภาษาอังกฤษ และเคยไปเข้าค่ายภาษาอังกฤษที่ต่างประเทศ ในช่วงเวลาปิดภาคเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 07

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง อายุ 12 ปี เคยศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ได้ระดับผลการเรียน 4 ในรายวิชาภาษาอังกฤษ ผู้ปกครองทบทวนบทเรียนและมอบหมายให้ท่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษทุกวัน

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 08

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชาย อายุ 12 ปี เคยศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ได้ระดับผลการเรียน 4 ในรายวิชาภาษาอังกฤษ ชอบเล่นเกมออนไลน์และใช้ภาษาอังกฤษพิมพ์โต้ตอบ และผู้ปกครองสนับสนุนให้เรียนพิเศษภาษาอังกฤษเป็นประจำ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 09

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง อายุ 12 ปี เคยศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 ได้ระดับผลการเรียน 4 ในรายวิชาภาษาอังกฤษ มีความสนใจในการอ่านหนังสือนิทานภาษาอังกฤษ เคยได้รับรางวัลเหรียญทองการแข่งขัน Crossword ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 10

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชาย อายุ 12 ปี เคยศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ตั้งกััดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 ได้ระดับผลการเรียน 4 ในรายวิชาภาษาอังกฤษ ชอบฟังเพลงสากลเป็นประจำ และผู้ปกครองสนับสนุนให้เรียนพิเศษภาษาอังกฤษเป็นประจำ

ผู้ปกครองนักเรียน

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 11

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชาย อายุ 38 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 12

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง อายุ 36 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบอาชีพค้าขายอาหาร

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 13

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง อายุ 38 ปี จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกอบอาชีพรับจ้างอิสระ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 14

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง อายุ 40 ปี จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกอบอาชีพทำงานบริษัท

ผู้ให้ข้อมูลหลัก 15

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง อายุ 41 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพทำงานบริษัท

แนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่ามีบทบาทสำคัญต่อผลการทดสอบ O-NET ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระยอง นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีแนวโน้มที่จะได้คะแนนสูงกว่า เนื่องจากมีการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ ความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค และการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจในระดับสูงจะมีความมุ่งมั่น มีความ

พวกเพียร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และมักมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี โดยเฉพาะในวิชาที่ทำทายเป็นภาษาอังกฤษ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีการเตรียมตัวที่เป็นระบบ พวกเขาจะทำตารางเรียน ตารางทบทวน และมีการประเมินตนเองเป็นระยะ ส่วนใหญ่จะได้คะแนน O-NET ตั้งแต่ 80 ขึ้นไป” (ผู้ให้ข้อมูล 01)

“เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเห็นได้ชัดจากพฤติกรรม พวกเขาจะตั้งเป้าหมาย คะแนนที่ต้องการได้ แล้วจะทำทุกอย่างเพื่อให้ได้คะแนนนั้น เช่น นักเรียนคนหนึ่งตั้งเป้าได้ 85 คะแนน เขาจะมาถามแบบฝึกหัดเพิ่ม ขอสรุปบทเรียน และฝึกทำข้อสอบซ้ำ ๆ จนกว่าจะมั่นใจ” (ผู้ให้ข้อมูล 02)

“จากประสบการณ์การสอน คิดว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรสำคัญที่สุดในการทำนยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เด็กที่มีแรงจูงใจนี้จะเรียนรู้ด้วยตัวเองได้ ไม่พึ่งพาครูเพียงอย่างเดียว” (ผู้ให้ข้อมูล 05)

“หนูตั้งเป้าหมายจะได้คะแนน O-NET ภาษาอังกฤษ 90 คะแนนตั้งแต่เริ่มเรียนปีที่ 6 หนูเลยทำทุกอย่างเพื่อเป้าหมายนั้น ทำแบบฝึกหัดทุกวัน ฟัง Podcast ภาษาอังกฤษ ดู YouTube สอนไวยากรณ์ เพราะหนูอยากได้คะแนนที่ตั้งใจไว้” (ผู้ให้ข้อมูล 06)

“หนูมีตารางเรียนพิเศษของตัวเอง นอกจากเรียนในโรงเรียนแล้ว กลับบ้านหนูจะเรียนเพิ่มอีก 2 ชั่วโมง วันเสาร์-อาทิตย์ จะเรียนวันละ 4 ชั่วโมง หนูรู้ว่าถ้าอยากได้คะแนนสูง ต้องลงทุนเวลาและความพยายาม” (ผู้ให้ข้อมูล 07)

“หนูคิดว่าการเรียนภาษาอังกฤษไม่ใช่แค่เพื่อสอบ แต่เป็นเพื่ออนาคต หนูอยากเที่ยวต่างประเทศ อยากคุยกับชาวต่างชาติ แรงจูงใจแบบนี้ทำให้หนูไม่เบื่อการเรียน” (ผู้ให้ข้อมูล 09)

“ลูกจะเขียนเป้าหมายคิดว่าไว้ที่โตจะเรียน เช่น 'ต้องได้คะแนน O-NET ภาษาอังกฤษ 85 คะแนนขึ้นไป' หรือ 'ต้องท่องคำศัพท์ได้วันละ 10 คำ' การมีเป้าหมายชัดเจนทำให้เด็กมีแรงผลักดันในการเรียน” (ผู้ให้ข้อมูล 12)

“ตั้งแต่เด็กลูกจะเป็นคนที่ชอบทำทหายตัวเอง ถ้าเพื่อน ๆ อ่านหนังสือได้ 10 หน้า เขาจะอ่าน 15 หน้า ถ้าใครจำคำศัพท์ได้ 20 คำ เขาจะจำ 30 คำ คิดว่าลักษณะนิสัยแบบนี้ส่งผลให้เขาได้คะแนนสูง” (ผู้ให้ข้อมูล 15)

2. ความตั้งใจเรียน

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักในด้านความตั้งใจเรียน พบว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อผลการทดสอบ O-NET ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.6 ในจังหวัดระยอง นักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนสูงมีแนวโน้มได้คะแนน O-NET ภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่

มีความตั้งใจเรียนต่ำ โดยปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว การสอนที่มีประสิทธิภาพของครู และแรงจูงใจภายในของนักเรียน นักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนจะแสดงพฤติกรรมเชิงบวกต่อการเรียนรู้ เช่น การมีสมาธิในชั้นเรียน การทำการบินด้วยตนเอง การเรียนรู้เชิงรุก และการตั้งเป้าหมายในการเรียนชัดเจน การตั้งใจเรียนไม่เพียงเป็นเจตคติที่ดี แต่ยังสะท้อนออกมาในพฤติกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ การจัดเวลาเรียน การตั้งคำถาม การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการขอเรียนเสริมเพิ่มเติม เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“เด็กที่มีความตั้งใจเรียนสูงมาก ตั้งแต่เริ่มปีการศึกษา เด็กจะมาถามคำถามเพิ่มเติม หลังเลิกเรียนและส่งการบ้านตรงเวลาเสมอ” (ผู้ให้ข้อมูล 01)

“เด็กที่ตั้งใจเรียนมีการวางแผนการเรียนที่ดีมาก เด็กจะมีการเตรียมการเรียนรายสัปดาห์ และติดตามความก้าวหน้าของตัวเองอย่างสม่ำเสมอ” (ผู้ให้ข้อมูล 02)

“เด็กที่ตั้งใจเรียนจะมีความมุ่งมั่นสูง จะมาปรึกษาแผนการเรียนและขอคำแนะนำเพิ่มเติมเป็นประจำ” (ผู้ให้ข้อมูล 05)

“ชอบภาษาอังกฤษมากค่ะ เพราะครูสอนสนุก หนูตั้งใจฟังทุกคำที่ครูสอน และกลับบ้านก็ทบทวนบทเรียนทุกวัน หนูอยากเก่งภาษาอังกฤษเพื่อไปเรียนต่อในฝัน” (ผู้ให้ข้อมูล 06)

“หนูคิดว่าถ้าเราไม่ตั้งใจเรียน เราจะไม่เข้าใจเนื้อหา ภาษาอังกฤษต้องใช้ความอดทนและความตั้งใจสูงมาก หนูเลยฝึกฝนทุกวัน” (ผู้ให้ข้อมูล 07)

“ผมเชื่อว่าถ้าเรามีความตั้งใจจริง ๆ เราทำอะไรได้หมด เลยตั้งใจเรียนทุกวิชา แต่ชอบภาษาอังกฤษเป็นพิเศษเพราะอยากใช้ในอนาคต” (ผู้ให้ข้อมูล 08)

“หนูเชื่อว่าการตั้งใจเรียนไม่ใช่แค่การนั่งอ่านหนังสือ แต่เป็นการมีสมาธิและจิตใจที่พร้อมจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ” (ผู้ให้ข้อมูล 09)

“ที่บ้านเราให้กำลังใจลูกมาตลอด ไม่เคยบังคับ แต่สร้างบรรยากาศให้ลูกอยากเรียน เวลาถูกทำการบินเราก็นั่งเป็นเพื่อนข้าง ๆ ” (ผู้ให้ข้อมูล 12)

“เราสังเกตว่าลูกมีความมุ่งมั่นตั้งแต่เด็ก ๆ พอเริ่มเรียนภาษาอังกฤษจริงจัง เด็กก็ยิ่งตั้งใจขึ้น เราช่วยหาสื่อการเรียนที่หลากหลายให้” (ผู้ให้ข้อมูล 13)

“ภูมิใจมากที่เห็นลูกมีความตั้งใจและความพยายาม เด็กสอนให้เราเห็นว่าความตั้งใจจริง ๆ สามารถสร้างผลลัพธ์ที่ดีได้” (ผู้ให้ข้อมูล 15)

3. เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักในด้านเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นปัจจัยด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในวิชาภาษาอังกฤษซึ่งมักเป็นวิชาที่นักเรียนรู้สึกว่าเป็น “ยาก” หรือ

"ไกลตัว" หากนักเรียนมีเจตคติเชิงบวก เช่น รู้สึกสนุก เห็นคุณค่า หรืออยากใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เช่น การฝึกฝน การกล้าพูด และการตั้งใจเรียน ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยนำไปสู่ผลคะแนน O-NET ที่สูงขึ้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“เด็กมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษตั้งแต่แรก เด็กมองภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ไม่ใช่ภาระ ทำให้การเรียนของเด็กมีประสิทธิภาพมาก” (ผู้ให้ข้อมูล 01)

“เด็กเข้าใจคุณค่าของภาษาอังกฤษ และมีเจตคติเชิงบวกที่ชัดเจน ทำให้เด็กมีแรงจูงใจในการเรียนสูง” (ผู้ให้ข้อมูล 02)

“นักเรียนมีเจตคติเชิงบวกสูงมาก จะมองภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสื่อสาร ไม่ใช่แค่วิชาเรียน ทำให้การเรียนของเค้ามีความหมายและมีประสิทธิผล” (ผู้ให้ข้อมูล 04)

“หนูชอบภาษาอังกฤษมากเลยคะ ตอนแรกก็แอบกลัวบ้าง แต่พอเรียนไปเรื่อย ๆ ก็รู้สึกว่ามันสนุกและใช้ได้จริงในชีวิต หนูคิดว่าภาษาอังกฤษจะทำให้เรามีงานที่ดี ได้เงินเดือนเยอะ ๆ ค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูล 06)

“หนูคิดว่าภาษาอังกฤษทำให้หนูได้เปิดโลกกว้าง หนูสามารถอ่านเนื้อหาต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ตได้ และรู้สึกที่ตัวเองมีความสามารถพิเศษ” (ผู้ให้ข้อมูล 07)

“ผมคิดว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล ถ้าเรารู้ภาษาอังกฤษ เราจะได้เปรียบในการไปเรียนต่อ หรือทำงานครับ” (ผู้ให้ข้อมูล 08)

“ผมรู้สึกว่าภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่เท่และมีประโยชน์ ผมชอบดูหนังการ์ตูนภาษาอังกฤษโดยไม่ต้องดูคำบรรยาย ทำให้ผมรู้สึกว่าตัวเองเก่ง” (ผู้ให้ข้อมูล 09)

“ลูกมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ และมองว่าเป็นทักษะที่จำเป็น เด็กเลยใส่ใจในการเรียนเป็นพิเศษ” (ผู้ให้ข้อมูล 12)

“เราสังเกตว่าลูกมีความสุขทุกครั้งที่ยื่นภาษาอังกฤษ จะมาเล่าให้ฟังว่าวันนี้เรียนอะไรมา และชอบใช้คำภาษาอังกฤษที่เรียนมาในชีวิตประจำวัน” (ผู้ให้ข้อมูล 14)

4. ด้านพื้นความรู้เดิม

จากข้อค้นพบเชิงคุณภาพที่ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักในการหาแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านพื้นความรู้เดิม พบว่า พื้นความรู้เดิมมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการทดสอบ O-NET ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.6 ในจังหวัดระยอง ความรู้และทักษะภาษาอังกฤษที่นักเรียนได้สะสมมาตั้งแต่ก่อนเข้าเรียนในระดับชั้นปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน คำศัพท์ และโครงสร้างประโยคพื้นฐาน โดยพื้นความรู้เดิมที่สัมพันธ์ต่อความเข้าใจ

บทเรียนใหม่ การทำแบบทดสอบได้ถูกต้องรวดเร็ว และสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับโจทย์ใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ปัญหาใหญ่คือเด็กไม่รู้คำศัพท์พื้นฐาน เวลาเจอ โจทย์ก็อ่านไม่ออก ทำให้ไม่รู้ว่าจะ โจทย์ถามอะไร แต่เด็กที่บ้านพูดภาษาอังกฤษได้บ้าง หรือมีพื้นฐานความรู้เดิมภาษาอังกฤษ จะสามารถ อ่านออกและรูปแบบประโยค ทำข้อสอบได้ดีกว่าเยอะ” (ผู้ให้ข้อมูล 01)

“สังเกตว่าเด็กที่เคยเรียน English Program หรือ ได้เรียนพิเศษมาก่อนจะทำ O-NET ได้ ดีกว่าเด็กที่เริ่มต้นใหม่เยอะมาก โดยเฉพาะส่วนของ Reading Comprehension เด็กที่มีพื้นฐานจะ เข้าใจโครงสร้างประโยคได้เร็วกว่า” (ผู้ให้ข้อมูล 02)

“ดิฉันเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษตั้งแต่ลูกเด็ก เลยพยายามจะส่งเสริมทุกทาง เพื่อให้ลูกชอบและมีพื้นฐานทางภาษาอังกฤษ ผลที่ได้ก็คือลูกไม่กลัวภาษาอังกฤษ ทำ O-NET ได้ คะแนนดี” (ผู้ให้ข้อมูล 06)

“ผมชอบวิชาภาษาอังกฤษ และดูหนังการ์ตูนภาษาอังกฤษตั้งแต่เด็ก แล้วแม่ก็พูด ภาษาอังกฤษกับผมบ้าง ๆ และให้ผมฝึกอ่านวิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียนทำให้ผมมีความมั่นใจทั้ง คำศัพท์ แกรมม่าตอนทำข้อสอบเลยไม่ตกใจ เพราะคุ้นเคยกับภาษาอยู่แล้ว” (ผู้ให้ข้อมูล 08)

“หนูเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติมตั้งแต่ ป.3 ที่บ้านก็มีพี่สาวช่วยสอน ตอนทำข้อสอบ O-NET หนูรู้สึกว่าจะไม่ยากมาก เพราะคำศัพท์ส่วนใหญ่เคยเห็นแล้ว อย่างคำว่า 'beautiful' 'important' เป็นต้น” (ผู้ให้ข้อมูล 9)

“ผมเองก็ภาษาอังกฤษไม่เก่ง เลยช่วยลูกไม่ได้มาก แต่จากประสบการณ์ชีวิตผมรู้ว่า ภาษาอังกฤษสำคัญมาก อยากให้ลูกมีพื้นฐานภาษาอังกฤษ จึงทำทุกทางที่จะส่งเสริมลูกได้ รู้สึกดีใจ ที่ลูกทำ O-NET ได้ดี” (ผู้ให้ข้อมูล 11)

5. การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง

จากข้อค้นพบเชิงคุณภาพที่ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักในด้านการ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง พบว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองในการเรียนรู้ เช่น สนับสนุนเรียนพิเศษ ซื้อสื่อการเรียน แอปพลิเคชัน การให้รางวัล หรือช่วยทำการบ้านล้วนมี ผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในด้านการสร้างแรงจูงใจ การจัดหาแหล่งเรียนรู้ และการให้กำลังใจไม่ เพียงแต่ในแง่ของคะแนนเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อเจตคติ ความมั่นใจ และแรงจูงใจในการเรียนรู้ของ นักเรียนด้วย ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“จากประสบการณ์การสอนมา 14 ปี พบว่าเด็กที่ผู้ปกครองให้ความสนใจ ติดตามการเรียน และมาคุยกับครูเป็นประจำ จะมีผลการเรียนที่ดีกว่าเห็นได้ชัด ไม่ใช่แค่เรื่องเงิน แต่เป็นเรื่องเวลาและความใส่ใจของพ่อแม่ด้วย เด็กจะรู้สึกได้ว่าการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ” (ผู้ให้ข้อมูล 01)

“เห็นความแตกต่างชัดเจนระหว่างเด็กที่บ้านสนับสนุนกับเด็กที่บ้านไม่ค่อยใส่ใจ เด็กที่ได้รับการสนับสนุนจะมีสื่อการเรียนที่หลากหลาย มีการบ้านที่ทำมาเรื่อยๆ และสำคัญคือมีความมั่นใจในตัวเองสูง ส่วนเด็กที่ขาดการสนับสนุนจะท้อแท้ง่าย ขอมแพ้ง่าย” (ผู้ให้ข้อมูล 02)

“การที่ผู้ปกครองมาปรึกษาครูเรื่องการเรียนการสอน ถือเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเราจะได้รับปัญหาของเด็กที่บ้าน และช่วยกันแก้ไข เด็กที่บ้านและโรงเรียนทำงานเป็นทีมเดียวกัน มักจะประสบความสำเร็จในการสอบ O-NET มากกว่า” (ผู้ให้ข้อมูล 04)

“แม่หนูให้กำลังใจตลอด ซื้อหนังสือ แอป เกมภาษาอังกฤษให้เล่น บางทีแม่ก็นั่งเรียนกับหนูด้วย ถึงแม่จะภาษาอังกฤษไม่เก่ง แต่แม่ก็พยายามช่วย หนูเลยรู้สึกว่า การเรียนภาษาอังกฤษเป็นเรื่องสำคัญ และไม่ได้ยากอย่างที่คิด” (ผู้ให้ข้อมูล 07)

“พ่อแม่ผมทำงานหนัก ไม่ค่อยมีเวลาดูการเรียน แต่พ่อแม่ก็พยายามส่งเรียนพิเศษให้ วันหยุดก็พาไปซื้อหนังสือ บอกให้ผมตั้งใจเรียน ผมรู้ว่าพ่อแม่อยากให้ผมเก่ง เลยพยายามทำให้ดีที่สุด” (ผู้ให้ข้อมูล 08)

“ผมกับภรรยาทำงานโรงงาน กลับมาบ้านก็เหนื่อย ไม่ค่อยมีเวลาดูการเรียนลูกมาก แต่ก็พยายามส่งเรียนพิเศษ ซื้อหนังสือให้ บอกให้ลูกตั้งใจเรียน ผมรู้ว่าภาษาอังกฤษสำคัญ แม้ช่วยไม่ได้มากเพราะเราเองก็ไม่เก่ง แต่เราก็ซักถามให้กำลังใจลูกอยู่เสมอ” (ผู้ให้ข้อมูล 11)

“เชื่อว่าการศึกษาคือสิ่งสำคัญที่สุด แม้ว่าดิฉันจะเรียนจบแค่มัธยม แต่ก็พยายามหาวิธีช่วยลูกทุกทาง ซื้อแอปเรียนภาษาอังกฤษ หาคลิปสอนใน YouTube นั่งเรียนกับลูกทุกวัน บางทีดิฉันก็เรียนรู้ไปด้วย ผลที่ได้คือลูกมีความมั่นใจ และได้คะแนน O-NET ที่น่าพอใจ” (ผู้ให้ข้อมูล 12)

6. บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักในด้านบทบาทของสังคมและสื่อมวลชน พบว่า มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการสร้างแรงจูงใจ การให้แหล่งเรียนรู้ และการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สื่อมวลชนและสังคมรอบตัวมีบทบาทสำคัญในการสร้างบริบทการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะสื่อดิจิทัล เช่น YouTube, TikTok, รายการโทรทัศน์ หรือสื่อออนไลน์ด้านการศึกษา ล้วนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การรับรู้ และเจตคติของนักเรียนต่อภาษาอังกฤษ ทั้งยังเป็นช่องทางเรียนรู้ในห้องเรียน

ที่เข้าถึงง่ายและสอดคล้องกับบริบทการใช้ชีวิตของเด็กในพื้นที่จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางสังคมและเศรษฐกิจ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“เห็นว่าเด็กสมัยนี้เรียนรู้ภาษาอังกฤษจากสื่อออนไลน์มากกว่าในห้องเรียน เด็กที่ชอบดู YouTube ช่องต่างประเทศ หรือเล่นเกมที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ จะมีคำศัพท์และการออกเสียงที่ดีกว่าเด็กที่เรียนแค่ในห้องเรียน เพราะพวกเขาได้ฝึกฟังภาษาอังกฤษจริงทุกวัน ไม่ใช่แค่เรียนไวยากรณ์” (ผู้ให้ข้อมูล 02)

“สิ่งที่เปลี่ยนไปมากคือเด็กมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น เพราะเห็นว่าการดู YouTuber ที่พวกเขาชื่นชอบใช้ภาษาอังกฤษ เด็กเลยอยากเก่งเหมือนไอคอนของตัวเอง นี่เป็นแรงผลักดันที่สำคัญมาก ต่างจากสมัยก่อนที่เรียนเพราะต้องเรียน” (ผู้ให้ข้อมูล 03)

“เด็กยุคนี้สัมผัสภาษาอังกฤษผ่านสื่อดิจิทัลตลอดเวลา TikTok, Instagram, YouTube ทำให้พวกเขาคุ้นเคยกับสำเนียงและคำศัพท์ใหม่ๆ บางคำที่เด็กรู้ ครูยังไม่รู้เลย เช่น 'slay', 'vibe', 'no cap' เป็นต้น แต่สิ่งสำคัญคือเด็กไม่กลัวภาษาอังกฤษแล้ว” (ผู้ให้ข้อมูล 05)

“หนูดู YouTube ช่องต่างประเทศทุกวัน ชอบดู Minecraft, Roblox tutorial แล้วก็ TikTok ของฝรั่งด้วย ตอนแรกไม่เข้าใจ แต่ดูไปดูมาก็เข้าใจ บางทีหนูเอาคำที่เรียนรู้จากคลิปมาใช้ในข้อสอบ เช่นคำว่า 'awesome', 'amazing' ที่ไม่ได้เรียนในหนังสือ” (ผู้ให้ข้อมูล 06)

“ผมชอบเล่นเกม Among Us, Minecraft กับเพื่อนต่างชาติ ต้องพิมพ์ภาษาอังกฤษคุยกัน ตอนแรกใช้ Google Translate แต่ต่อมาก็พิมพ์เองได้ นี่ทำให้ผมกล้าใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น และรู้คำศัพท์ใหม่ๆ เยอะ” (ผู้ให้ข้อมูล 08)

“หนูชอบฟังเพลงสากล Taylor Swift, BTS, Blackpink แล้วก็ไปอ่าน lyrics หาความหมาย บางทีดูรายการ Ellen Show, Jimmy Fallon ใน YouTube ด้วย ทำให้หนูได้ยินการสนทนาภาษาอังกฤษจริง ๆ ไม่ใช่แค่ในหนังสือเรียน” (ผู้ให้ข้อมูล 09)

“ผมดูการ์ตูน Adventure Time, Regular Show ที่มี subtitle ภาษาอังกฤษ แล้วก็ดู YouTuber เล่นเกม PewDiePie, MrBeast ทำให้ได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบสนุก ๆ ไม่เครียดเหมือนในห้องเรียน” (ผู้ให้ข้อมูล 10)

“ผมปล่อยให้ลูกเล่นเกมออนไลน์ แต่เลือกเกมที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ ผมเห็นว่าลูกเรียนรู้เร็วมาก เพราะมันเป็น real-time communication ต้องเข้าใจและตอบโต้ทันที ไม่เหมือนการเรียนในห้องเรียนที่มีเวลาคิด การเล่นเกมทำให้ลูกกล้าฝึกกล้าพูด และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง” (ผู้ให้ข้อมูล 11)

“ดิฉันสนับสนุนให้ลูกดูสื่อต่างประเทศ แต่จะคุยกับลูกเรื่องที่ดู ถามว่าเข้าใจอะไรบ้าง เรียนรู้คำใหม่อะไร บางทีลูกจะมาเล่าเรื่องที่ดู ก็เป็นการฝึกใช้ภาษาอังกฤษด้วย สิ่งที่ดีคือลูกเห็น ภาษาอังกฤษเป็นเรื่องปกติในชีวิต ไม่ใช่วิชาที่ยาก” (ผู้ให้ข้อมูล 13)

7. การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักในด้านการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน พบว่า เป็นปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในช่วงวัยประถมปลาย ซึ่งเป็นช่วงที่เด็กเริ่มให้ความสำคัญกับการยอมรับจากเพื่อน การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนอาจส่งผลในเชิงบวกหากเพื่อนในกลุ่มมีพฤติกรรมที่ดีทางการเรียน เช่น การติวกันเอง การแชร์เทคนิคการเรียน หรือการกระตุ้นกันให้ตั้งใจเรียน ดังนั้นนักเรียนอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้แบบกลุ่มและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน มีแนวโน้มจะได้ได้รับคะแนนสูงในการทดสอบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“เด็กที่เรียนเก่งมักจะเลือกเพื่อนที่เรียนเก่งเหมือนกัน พวกเขาจะช่วยกันทำการบ้าน ช่วยกันแก้โจทย์ Grammar ซึ่งส่งผลให้คะแนน O-NET ของทั้งกลุ่มอยู่ในระดับสูง” (ผู้ให้ข้อมูล 01)

“ฉันสังเกตเห็นว่าเด็กที่มีคะแนนสูงมักจะรวมกลุ่มกันเรียน นักเรียนชอบแข่งกันกันว่าใครจะท่องคำศัพท์ได้มากกว่ากัน การคล้อยตามแบบนี้ทำให้ทุกคนในกลุ่มพัฒนาขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูล 02)

“การทำงานเป็นกลุ่มในคาบภาษาอังกฤษช่วยมาก เด็กที่เก่งจะช่วยสอนเพื่อน เด็กที่อ่อนจะพยายามตามให้ทัน ผลคือคะแนนเฉลี่ยของห้องเพิ่มขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูล 03)

“หนูชอบเรียนกับเพื่อน ๆ เพราะเราจะช่วยกันแก้โจทย์ ถ้าใครไม่เข้าใจ ก็จะอธิบายให้ฟัง หนูรู้สึกว่ายากกับเพื่อนสนุกกว่าเรียนคนเดียว” (ผู้ให้ข้อมูล 06)

“หนูเป็นคนที่เรียนภาษาอังกฤษไม่เก่งเท่าไร แต่พอมาอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่เก่ง หนูก็พยายามตามให้ทัน เพื่อน ๆ ช่วยสอน ทำให้หนูเก่งขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูล 07)

“เพื่อน ๆ ในกลุ่มเรามักจะคุยว่าต้องพูดภาษาอังกฤษกันในกลุ่มไลน์ ใครพูดไทยต้องเสียค่าปรับ เราเลยฝึกพูดภาษาอังกฤษกันทุกวัน” (ผู้ให้ข้อมูล 08)

“หนูกับเพื่อน ๆ ชอบเล่นเกมสัพภาษอังกฤษด้วยกัน เช่น Word Puzzle หรือ English Quiz ทำให้การเรียนสนุกและจำได้ดี” (ผู้ให้ข้อมูล 09)

“ลูกผมเรียนเก่งขึ้นตั้งแต่ไปคบกับเพื่อนที่เรียนเก่ง พวกเขาจะนัดกันไปเรียนพิเศษ นัดกันทำการบ้าน ลูกบอกว่าไม่อยากแพ้เพื่อน ก็เลยตั้งใจเรียนมากขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูล 11)

“ลูกสาวเล่าว่าเพื่อน ๆ ในกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกันว่าจะต้องได้คะแนน O-NET ภาษาอังกฤษให้ได้มากกว่า 80 คะแนน ทุกคนก็ช่วยกันเรียน ช่วยกันสอน” (ผู้ให้ข้อมูล 14)

ตารางที่ 19 ข้อค้นพบเชิงปริมาณ และข้อค้นพบเชิงคุณภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง

ปัจจัยสาเหตุที่ส่งผลต่อ O-NET	แนวทางการพัฒนาผล O-NET ภาษาอังกฤษ
<p>1. ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งหมดจำนวน 6 ตัวแปร โดยผู้วิจัยเรียงจากค่ามากที่สุด 3 ตัวแปรคือ</p> <p>1) นักเรียนต้องการสอบให้ได้คะแนนสูงในวิชาภาษาอังกฤษ</p> <p>2) นักเรียนต้องการเก่งภาษาอังกฤษเพื่อนำไปทำกิจกรรมที่ชอบ</p> <p>3) นักเรียนต้องการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษให้มากขึ้น</p>	<p>แนวทางในการพัฒนาเพื่อให้ได้คะแนน O-NET ภาษาอังกฤษสูงขึ้นในด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์</p> <p>1) ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งเป้าหมายให้การเรียนรู้ให้ชัดเจน โดยอาจฝึกนักเรียนสร้างตารางกำหนดเวลาการเรียนการทบทวนให้เหมาะสมกับตนเอง 2) กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ มีความต้องการเอาชนะอุปสรรค 3) แนะนำให้นักเรียนหากลยุทธ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง</p>
<p>2. ตัวแปรความตั้งใจเรียน ทั้งหมดจำนวน 7 ตัวแปร โดยผู้วิจัยเรียงจากค่ามากที่สุด 3 ตัวแปรคือ 1) นักเรียนค้นคว้าทันที เมื่อไม่รู้จักความหมายของคำศัพท์ 2) นักเรียนฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษตามที่ครูสอนแนะนำ</p> <p>3) นักเรียนตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษ</p>	<p>แนวทางในการพัฒนาเพื่อให้ได้คะแนน O-NET ภาษาอังกฤษสูงขึ้นในด้านความตั้งใจเรียนปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ได้แก่ 1) ผู้ปกครองควรกระตุ้นและติดตามการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งในด้าน การบ้าน การทบทวนบทเรียน และสนับสนุนด้านการเรียนตามที่นักเรียนต้องการ 2) ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เช่น เกม บทบาทสมมติ หรือบทสนทนาในสถานการณ์จริง เพื่อให้ นักเรียนเห็นว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์และใช้ได้จริง หรือจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) หรือการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เพื่อดึงความสนใจของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงให้รางวัล</p>

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ปัจจัยสาเหตุที่ส่งผลต่อ O-NET	แนวทางการพัฒนาผล O-NET
	เชิงบวก เช่น การชื่นชม คะแนนพิเศษ หรือเกียรติบัตร แก่นักเรียนที่แสดงความตั้งใจหรือมีพัฒนาการทางภาษาอังกฤษ
<p>3. ตัวแปรเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ทั้งหมดจำนวน 8 ตัวแปร โดยผู้วิจัยเรียงจากค่ามากที่สุด 3 ตัวแปร คือ</p> <p>1) นักเรียนเชื่อว่าภาษาอังกฤษมีความจำเป็นมากต่ออนาคตของนักเรียน 2) ภาษาอังกฤษช่วยให้นักเรียนติดต่อกับชาวต่างชาติได้ 3) ภาษาอังกฤษช่วยให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ดียิ่งขึ้น</p>	<p>แนวทางในการพัฒนาเพื่อให้ได้คะแนน O-NET ภาษาอังกฤษสูงขึ้นในด้านเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ</p> <p>1) ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษ ให้รู้สึกเห็นคุณค่าและใช้ได้จริง และครอบครัวควรร่วมใช้ภาษาอังกฤษในกิจกรรมเล็ก ๆ เช่น ทักทายตอนเช้า พูดศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นต้น</p> <p>2) ครูผู้สอนควรเสริมแรงเชิงบวกเมื่อพบว่านักเรียนพยายามใช้ภาษาอังกฤษ เช่น การชมเชย การให้รางวัล การนำเสนอผลงานหน้าเสาธง ใช้กิจกรรมที่สนุกและหลากหลายในการเรียนภาษาอังกฤษ หรือนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น เกมภาษาอังกฤษออนไลน์</p>
<p>4. ตัวแปรการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองทั้งหมดจำนวน 8 ตัวแปร โดยผู้วิจัยเรียงจากค่ามากที่สุด 3 ตัวแปรคือ 1) ผู้ปกครองมักพูดถึงประโยชน์และความจำเป็นของภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและในอนาคต 2) ผู้ปกครองให้รางวัลหรือชื่นชมเมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนภาษาอังกฤษดีขึ้น 3) ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมเสริมเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ</p>	<p>แนวทางในการพัฒนาเพื่อให้ได้คะแนน O-NET ภาษาอังกฤษสูงขึ้นในการมีส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง</p> <p>1) ผู้ปกครองอาจสนับสนุนการเรียน เช่น สนับสนุนเรียนพิเศษ ซื้อสื่อการเรียน แอปพลิเคชัน การให้รางวัล หรือช่วยให้คำแนะนำในการทำการบ้าน และการให้กำลังใจนักเรียน 2) ครู และ โรงเรียนสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจสร้างกลุ่มไลน์หรือเฟซบุ๊กเพื่อสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับบทเรียน กิจกรรมส่งเสริม การเรียนรู้ภาษาอังกฤษง่าย ๆ ที่ครูจัดทำให้ผู้ปกครองสามารถนำไปใช้ทบทวนกับนักเรียนที่บ้านได้</p> <p>3) โรงเรียนแจ้งความก้าวหน้าและปัญหาของนักเรียนเป็นระยะ พร้อมคำแนะนำเฉพาะตัวเพื่อให้ผู้ปกครองช่วยเสริมแรงหรือติดตามพฤติกรรมนักเรียนที่บ้าน</p>

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ปัจจัยสาเหตุที่ส่งผลต่อ O-NET	แนวทางการพัฒนาผล O-NET
<p>5. ตัวแปรการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ทั้งหมดจำนวน 4 ตัวแปร โดยผู้วิจัยเรียงจากค่ามากที่สุด 3 ตัวแปรคือ</p> <p>1) นักเรียนชื่นชมเพื่อนที่เก่งภาษาอังกฤษ 2) นักเรียนต้องการเก่งภาษาอังกฤษเช่นเดียวกับเพื่อนในกลุ่ม 3) การเรียนรู้หรือทำงานกับเพื่อนทำให้นักเรียนฝึกทักษะภาษาอังกฤษได้มากขึ้น</p>	<p>แนวทางในการพัฒนาเพื่อให้ได้คะแนน O-NET ภาษาอังกฤษสูงขึ้นในด้านการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน</p> <p>1) ครูควรจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสนุกสนาน เช่น ใช้แอปพลิเคชันหรือเว็บไซต์เรียนภาษาอังกฤษแบบเล่นเป็นกลุ่ม เช่น Kahoot, Quizizz, Wordwall 2) จัดกิจกรรมสร้างแรงจูงใจผ่านกิจกรรมกลุ่ม เช่น เกมแข่งขันภาษาอังกฤษเป็นทีม หรือตั้งชมรมภาษาอังกฤษ จัดติวภาษาอังกฤษเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนที่เก่งเป็นผู้นำ เป็นต้น</p>
<p>6. ตัวแปรพื้นฐานความรู้เดิม (ระดับผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ) ทั้งหมดจำนวน 7 ระดับ โดยผู้วิจัยเรียงจากค่ามากที่สุด 3 ระดับ คือ 1) นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนในระดับ 4 2) รองลงมาคือ ระดับ 3.5 3) ระดับ 3</p>	<p>แนวทางในการพัฒนาเพื่อให้ได้คะแนน O-NET ภาษาอังกฤษสูงขึ้นในด้านพื้นฐานความรู้เดิม 1) จัดกิจกรรมทบทวนพื้นฐานภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบ โดยอาจมีประเมินพื้นฐานความรู้เดิมและปรับแผนการสอนเฉพาะกลุ่ม 2) ติดตามความก้าวหน้ารายบุคคลและรายกลุ่มอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>7. ตัวแปรบทบาทของสังคมและสื่อมวลชนทั้งหมดจำนวน 4 ตัวแปร โดยผู้วิจัยเรียงจากค่ามากที่สุด 3 ตัวแปร คือ 1) รายการโทรทัศน์ หรือสื่อในสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้นักเรียนต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ 2) นักเรียนได้รับแบบอย่างที่ดีทางด้านภาษาอังกฤษจากบุคคลในสังคม และสื่อต่าง ๆ 3) นักแสดง นักร้อง หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงทำให้นักเรียนต้องการเก่งภาษาอังกฤษ</p>	<p>แนวทางในการพัฒนาเพื่อให้ได้คะแนน O-NET ภาษาอังกฤษสูงขึ้นในด้านบทบาทของสังคมและสื่อมวลชน 1) ใช้สื่อมวลชนและสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เช่น ใช้สื่อออนไลน์ที่ปลอดภัยและเหมาะสม เช่น ช่อง YouTube การ์ตูนภาษาอังกฤษ แอปฝึกภาษาที่ใช้ได้ฟรี โดยมีการคัดเลือกแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ 2) ส่งเสริมการนำกิจกรรมการเรียนรู้ไปเผยแพร่ช่องทางสื่อมวลชน เช่น จัดทำคลิปวิดีโอหรือสื่อสั้น ๆ บทบาทสมมติ การอ่านออกเสียงเพื่อเผยแพร่ผ่าน Facebook หรือ Line กลุ่มชุมชน เพื่อสร้างความภาคภูมิใจ และแรงจูงใจในการเรียนแก่นักเรียน</p>

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัย เรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง 2) เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง

ส่วนแรกเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565 ซึ่งทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) รวมจำนวนทั้งสิ้น 600 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ เชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ จำนวน 37 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง และการวิเคราะห์เส้นทาง

ส่วนที่สองเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาส่วนนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนจากโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษคะแนนเต็ม 100 หรือสูงสุดจังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2565 โดยที่เป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 5 คน นักเรียน 5 คน และผู้ปกครองนักเรียน 5 คน รวมทั้งสิ้น 15 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 7 ด้านหลัก ได้แก่ 1) พื้นความรู้เดิม 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ 4) ความตั้งใจเรียน 5) การส่งเสริมการเรียน

ของผู้ปกครอง 6) บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน 7) การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ตามรายละเอียด หรือผลการวิจัยเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์โดยการให้ รหัส (Coding) และจัดหมวดหมู่ แยกประเภท (Category) จัดตามกลุ่มประเภทลักษณะที่มีความหมายทางเดียวกัน ไว้กลุ่มเดียวกัน คัดเลือกหมู่หลัก (Core category) สร้างข้อสรุปโดยการอุปนัย (Inductive) ตาม วัตถุประสงค์ของงานวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ และ นำข้อสรุปที่ได้มานำเสนอเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.61$) รองลงมา คือ การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.84$) เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 0.60$) บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, $SD = 0.87$) ความตั้งใจเรียน มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$, $SD = 0.67$) และการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$, $SD = 0.86$) ตามลำดับ
2. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการตรวจสอบค่าสถิติ พบว่า ($\chi^2 = 18.38$, $df = 7$, $p = 0.01$, $RMSEA = 0.05$, $\chi^2/df = 2.63$) โดยที่จากการวิเคราะห์เส้นทาง พบว่า 1) ความรู้เดิมส่งอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ และความตั้งใจเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่าน 2) การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ และความตั้งใจเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่าน 3) บทบาทของสังคมและสื่อมวลชนส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อผล O-NET วิชาภาษาอังกฤษ โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ และความตั้งใจเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่าน และ 4) การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อผล O-NET วิชาภาษาอังกฤษ โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ และความตั้งใจเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่าน

3. แนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง จากข้อค้นพบเชิงคุณภาพที่ผู้วิจัยได้ ไปสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า

3.1 ด้านพื้นฐานความรู้เดิม พื้นความรู้เดิมมีส่งอิทธิพลต่อผลการทดสอบ O-NET ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.6 ในจังหวัดระยอง ความรู้และทักษะภาษาอังกฤษที่นักเรียนได้ สะสมมาตั้งแต่ก่อนเข้าเรียนในระดับชั้นปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน คำศัพท์ และ โครงสร้างประโยคพื้นฐาน โดยพื้นฐานความรู้เดิมที่ดีมีผลต่อความเข้าใจบทเรียนใหม่ การทำ แบบทดสอบได้ถูกต้องรวดเร็ว และสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับ โจทย์ใหม่ ๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ นักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษมากจะมีความสามารถในการทำความเข้าใจ และตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่านักเรียนที่มีพื้นฐานรู้น้อย ดังนั้น ในส่วนของแนวทางการ พัฒนาผลการทดสอบ O-NET ภาษาอังกฤษ ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะที่เน้นการพัฒนา คำศัพท์พื้นฐานและการเรียนรู้เชิง โครงสร้างของภาษา ทั้งนี้ การจัดโปรแกรมฝึกฝนพิเศษที่เน้นการ ฟังและการพูด จัดกิจกรรมเสริมที่ช่วยให้นักเรียนคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน รวมถึง การฝึกทำข้อสอบตามแบบแผนของ O-NET จะช่วยเสริมสร้างพื้นฐานความรู้เดิมและเพิ่มพูนทักษะที่ จำเป็นต่อการทำข้อสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในโรงเรียนยังเป็นปัจจัยที่ เสริมสร้างพื้นฐานความรู้เดิมให้เข้มแข็งขึ้นอีกด้วย

3.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งอิทธิพลต่อผลการทดสอบ O-NET ภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดระยอง กล่าวคือ นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมี แนวโน้มที่จะได้คะแนนสูงกว่า เนื่องจากการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ ความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค และการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงมี แรงจูงใจในระดับสูงจะมีความมุ่งมั่น มีความพากเพียร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และมักมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่ดี โดยเฉพาะในวิชาที่ทำทนายอย่างภาษาอังกฤษ โดยแรงจูงใจดังกล่าวได้รับอิทธิพล จากหลายปัจจัย เช่น การสนับสนุนจากครู ผู้ปกครอง และเพื่อน รวมถึงการตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ที่ ชัดเจนและการเสริมสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ นักเรียนที่รู้สึกว่าคุณเองสามารถบรรลุ เป้าหมายที่ตั้งไว้ มีแนวโน้มที่จะพัฒนาทักษะภาษาและมีผลการทดสอบ O-NET สูงขึ้นอย่างมี นัยสำคัญ ดังนั้น แนวทางการพัฒนาการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในนักเรียนควรเน้นที่การ ตั้งเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงและสามารถบรรลุได้ การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนุกและทำทนาย การเสริมสร้างการให้กำลังใจและคำชมเชยเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในความสามารถ ของตน อีกทั้ง การใช้เทคนิคการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่เน้นการฝึกฝนผ่านสถานการณ์จำลอง

หรือกิจกรรมกลุ่ม จะช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีในการสอบ O-NET

3.3 เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษส่งผลต่อพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในวิชาภาษาอังกฤษซึ่งมักเป็นวิชาที่นักเรียนรู้สึกว่ายาก หรือ "ไกลตัว" เจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีมักแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่กระตือรือร้นและมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูจัดให้อย่างเต็มที่ หากนักเรียนมีเจตคติเชิงบวก เช่น รู้สึกสนุก เห็นคุณค่า หรืออยากใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เช่น การฝึกฝน การกล้าพูด และการตั้งใจเรียน ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยนำไปสู่ผลคะแนน O-NET ที่สูงขึ้น จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน พบว่าการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเป็นกันเองสามารถช่วยพัฒนาทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อภาษาอังกฤษได้ การใช้สื่อการสอนที่สนุกสนาน การนำเกมภาษาและกิจกรรมกลุ่มเข้ามาผสมผสานในการสอน เป็นวิธีการที่ช่วยเพิ่มความสนใจและความรักในการเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้น แนวทางการพัฒนาผลการทดสอบ O-NET ภาษาอังกฤษ ควรเน้นการปรับปรุงเจตคติของนักเรียนต่อภาษาอังกฤษ โดยการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายและสนุกสนาน การใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย และการจัดกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน เพื่อกระตุ้นให้เกิดทัศนคติที่ดีและความกระตือรือร้นในการเรียน ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีส่งผลต่อการสร้างเจตคติเชิงบวก

3.4 ความตั้งใจเรียนส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จทางการเรียนภาษาอังกฤษ มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อผลการทดสอบ O-NET ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.6 กล่าวคือ นักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนสูงมีแนวโน้มได้คะแนน O-NET ภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนต่ำ โดยปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว การสอนที่มีประสิทธิภาพของครู และแรงจูงใจภายในของนักเรียน นักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนจะแสดงพฤติกรรมเชิงบวกต่อการเรียนรู้ เช่น การมีสมาธิในชั้นเรียน การทำบ้านด้วยตนเอง การเรียนรู้เชิงรุก และการตั้งเป้าหมายในการเรียนชัดเจน การตั้งใจเรียนไม่เพียงเป็นเจตคติที่ดี แต่ยังสะท้อนออกมาในพฤติกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ การจัดเวลาเรียน การตั้งคำถาม การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการขอเรียนเสริมเพิ่มเติม ดังนั้น แนวทางการพัฒนาการทดสอบ O-NET ภาษาอังกฤษควรเน้นการเสริมสร้างความตั้งใจเรียนผ่านการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วม การสื่อสารแบบมีปฏิสัมพันธ์ และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเองและสนุกสนาน การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านเกม กิจกรรมกลุ่ม การสื่อสารสถานการณ์จำลอง จะช่วยให้นักเรียนมีความตั้งใจและพัฒนาทักษะภาษาได้อย่างเต็มที่

3.5 การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนความสำเร็จทางการเรียนรู้ของนักเรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองในการเรียนรู้ เช่น สนับสนุนเรียนพิเศษ ซื่อถือการเรียน แอปพลิเคชัน การให้รางวัล หรือช่วยทำการบ้านล้วนมีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในด้านการสร้างแรงจูงใจ การจัดหาแหล่งเรียนรู้ และการให้กำลังใจไม่เพียงแต่ในแง่ของคะแนนเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อเจตคติ ความมั่นใจ และแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย นอกจากนี้ การส่งเสริมในรูปแบบการให้กำลังใจและการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมในครอบครัวยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความมั่นใจและแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ควรเน้นการสร้างความตระหนักผู้ปกครองถึงบทบาทสำคัญของตนในการส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตรหลาน การจัดกิจกรรมอบรมหรือการเสริมสร้างทักษะการสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในครอบครัว การสอนเทคนิคการใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเรียนการสอนจะช่วยให้เด็กเรียนรู้และพัฒนาความรู้และทักษะภาษาอังกฤษได้อย่างเต็มที่

3.6 บทบาทของสังคมและสื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการสร้างแรงจูงใจ การให้แหล่งเรียนรู้ และการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สื่อมวลชนและสังคมรอบตัวมีบทบาทสำคัญในการสร้างบริบทการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะสื่อดิจิทัล เช่น YouTube, TikTok, รายการโทรทัศน์ หรือสื่อออนไลน์ ด้านการศึกษา ล้วนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การรับรู้ และเจตคติของนักเรียนต่อภาษาอังกฤษ ทั้งยังเป็นช่องทางเรียนรู้นอกห้องเรียนที่เข้าถึงง่ายและสอดคล้องกับบริบทการใช้ชีวิตของเด็กในพื้นที่จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางสังคมและเศรษฐกิจ อีกทั้งการสนับสนุนจากชุมชน เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในท้องถิ่นหรือการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมภาษาอังกฤษในสถานศึกษาและชุมชน ยังมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาอีกด้วย แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์จากการสอบ O-NET ภาษาอังกฤษ ด้วยเหตุนี้ แนวทางในการส่งเสริมจึงควรมุ่งเน้นการใช้สื่อที่ทันสมัยและสื่อสังคมที่นักเรียนเข้าถึงได้ง่าย เช่น การสร้างแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษหรือการจัดทำวิดีโอสอนภาษาอังกฤษที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ควรส่งเสริมบทบาทของชุมชนและโรงเรียนในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาอังกฤษในชีวิตจริง การจัดกิจกรรมที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษและการฝึกปฏิบัติจริง เช่น กิจกรรมชมรมภาษาอังกฤษหรือการจัดค่ายภาษาอังกฤษ จะเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มทักษะการใช้ภาษาและผลการทดสอบ O-NET

3.7 การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในช่วงวัยประถมปลาย ซึ่งเป็นช่วงที่เด็กเริ่มให้ความสำคัญกับการยอมรับจากเพื่อน การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนอาจส่งผลในเชิงบวกหากเพื่อนในกลุ่มมีพฤติกรรมที่ดีทางการเรียน เช่น การติวกันเอง การแชร์เทคนิคการเรียน หรือการกระตุ้นกันให้ตั้งใจเรียน ดังนั้นนักเรียนอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้แบบกลุ่มและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน มีแนวโน้มจะได้รับการประเมินสูงในการทดสอบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ ดังนั้น แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์จากการสอบ O-NET ภาษาอังกฤษ ด้วยเหตุนี้ จึงควรเน้นการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมระหว่างเพื่อนและการเรียนรู้แบบกลุ่ม เช่น การจัดกลุ่มการเรียนรู้ที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร การมอบหมายงานกลุ่มที่กระตุ้นให้เกิดการสนทนาและการฝึกฝนภาษาอังกฤษร่วมกัน นอกจากนี้ ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role-play) เกมภาษา และ โครงการที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะภาษาอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างแรงจูงใจในกลุ่มเพื่อน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถประเด็นการอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นหลักที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ผลการวิจัยที่พบว่า ความรู้เดิมส่งอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผล O-NET วิชาภาษาอังกฤษ โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ และความตั้งใจเรียนทำหน้าที่เป็นตัวแปรส่งผ่าน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา อาทิ การศึกษาของ ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558) ที่พบว่า ความรู้พื้นฐานเดิมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ อีกทั้งยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความตั้งใจเรียน และ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ มีบทบาทร่วมในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้ การศึกษาของสิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556) ยังพบในทำนองเดียวกันว่า ความรู้เดิมของนักเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ และส่งผลต่อทัศนคติและแรงจูงใจของผู้เรียน ซึ่งมีผลต่อเนื่อง ไปยังความตั้งใจเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย เช่นเดียวกัน อีกทั้ง การศึกษาของสุกัญญา และคณะ (2562) ยังบ่งชี้ถึงบทบาทของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษาว่ามีบทบาทสำคัญในการ

ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนที่กระตือรือร้นและความพยายามในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ด้วยเหตุนี้

นอกจากผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาแล้ว ผลการวิจัยยังสามารถอธิบายได้ว่า ความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนไม่เพียงแต่เป็นพื้นฐานทางวิชาการที่สำคัญ แต่ยังส่งผลกระทบต่อเชิงจิตวิทยาต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านกระบวนการภายในของผู้เรียนได้ด้วย เช่นเดียวกัน อาทิ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความรู้สึกเชิงบวกต่อวิชา และความตั้งใจในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bandura (1986) เรื่องความคาดหวังของตนเอง (Self-efficacy) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์ความสำเร็จเดิมสามารถกระตุ้นแรงจูงใจและเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้เรียน นอกจากนี้แนวคิดของบลูม (Bloom, 1976) ยังระบุว่า พื้นความรู้เดิมเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางปัญญาที่จำเป็นต้องมีมาก่อน ซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญทางด้านคุณลักษณะของผู้เรียนในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ หรือสิ่งที่ไม่เคยพบเห็นมาก่อน ด้วยเหตุนี้ ผู้เรียนจึงไม่สามารถเรียนรู้เนื้อหาใหม่ (Learning task) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากผู้เรียนขาดความรู้เดิมที่จำเป็นต้องมีมาก่อน จากบทความของ Butler and Zeng (2014) ได้ระบุอย่างชัดเจนว่า การเสริมสร้างพื้นฐานทางภาษาที่เข้มแข็งตั้งแต่ระดับประถมศึกษา เช่น การรู้คำศัพท์พื้นฐานและไวยากรณ์ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทักษะทางภาษาขั้นสูงได้ดีกว่า ทั้งนี้ การมีพื้นฐานภาษาที่เข้มแข็งยังช่วยเพิ่มความมั่นใจในตัวนักเรียนและส่งผลให้การทำข้อสอบมีความถูกต้องและแม่นยำมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมพื้นฐานความรู้ของนักเรียนอย่างเหมาะสม จึงไม่ได้เป็นเพียงการเติมเต็มด้านวิชาการเท่านั้น หากแต่ยังเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจ ทศนคติที่ดี และความตั้งใจเรียน ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยส่งผ่านที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบนั่นเอง

2. ผลการวิจัยที่พบว่า การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อผล O-NET วิชาภาษาอังกฤษ ผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ และความตั้งใจเรียน ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของผู้ปกครองในการส่งเสริมพฤติกรรมและทัศนคติของนักเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาทิ การศึกษาของ ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558) ที่พบว่า การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองเป็นหนึ่งในตัวแปรที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยอิทธิพลทางอ้อมผ่านแรงจูงใจและเจตคติ ซึ่งช่วยเพิ่มความตั้งใจและความพยายามในการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ บุศรา เต็มลักษณ์ (2558) ยังพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว (รวมถึงรายได้และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง) มีผลสัมพันธ์ในทางบวกต่อแรงจูงใจและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน อันช่วยส่งเสริมส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการศึกษาดังกล่าวจึงสอดคล้องกับแนวคิดทางจิตวิทยาการศึกษาที่ระบุว่า การสนับสนุนจากผู้ปกครองสามารถสร้างแรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ (Positive learning attitude) ส่งผลต่อความตั้งใจเรียนและพฤติกรรมกรการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (Hoover-Dempsey & Sandler, 1997) ดังนั้น การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครองจึงไม่ได้ส่งผลโดยตรงต่อตัวผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงอย่างเดียว แต่ทำหน้าที่เป็นปัจจัยตัวกลางที่ช่วยสร้างและรักษาแรงจูงใจ เจตคติที่ดี และความตั้งใจเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นในที่สุด

3. ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสังคมและสื่อมวลชนส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อผล O-NET วิชาภาษาอังกฤษ โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ และความตั้งใจเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่าน ผลการศึกษานี้สะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของปัจจัยภายนอกห้องเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะบทบาทของสื่อมวลชนซึ่งสามารถสร้างแรงกระตุ้นหรือแรงบันดาลใจในการเรียนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วรณี ปริยานนท์ และคณะ (2559) พบว่า บริบททางสังคมและสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ สื่อออนไลน์ เพลง และภาพยนตร์ต่างประเทศ เป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยสื่อเหล่านี้มีบทบาทในการทำให้ภาษาอังกฤษดูน่าสนใจและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนมากขึ้น นอกจากนี้ เมื่อผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสกับสื่อที่ใช้ภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอ ย่อมส่งผลต่อการสร้างเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ ทั้งในแง่ของความรู้สึกสนใจ ความอยากเข้าใจ และความรู้สึกว่าสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งลักษณะเหล่านี้มีความสอดคล้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และส่งเสริมความตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง อีกทั้ง ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภักดีวิภา สมเพ็ง (2558) และ บุศรา เต็มลักษณ์ (2558) ที่พบว่า แรงจูงใจ เจตคติ และความตั้งใจเรียน เป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงระหว่างปัจจัยภายนอก (เช่น ครอบครัวและสังคม) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ด้วยเหตุนี้ บทบาทของสังคมและสื่อมวลชนมีอิทธิพลทางอ้อมที่สำคัญ โดยช่วยสร้างบริบทการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการสร้างแรงจูงใจ ทัศนคติในเชิงบวก และความตั้งใจเรียน ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่สูงขึ้นในที่สุด

4. ผลการวิจัยพบว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อผล O-NET วิชาภาษาอังกฤษ โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ และความตั้งใจเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่าน ซึ่งผลการศึกษานี้สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในช่วงวัยเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะในกลุ่มเพื่อนซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและทัศนคติของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของ Bandura (1977) ผู้เรียนมีแนวโน้มเลียนแบบพฤติกรรมของผู้อื่น โดยเฉพาะ

คนใกล้ชิด เช่น เพื่อนในห้องเรียน หากเพื่อนให้ความสำคัญกับวิชาภาษาอังกฤษ มีความขยันในการเรียน หรือมีเป้าหมายในการสอบแข่งขัน ก็จะทำให้ให้นักเรียนมีแนวโน้มคล้อยตาม และส่งผลให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ผลการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สิทธิพันธ์ ชูชื่น (2556) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ และนิสัยการเรียน ล้วนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การคล้อยตามพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนสามารถเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจและทัศนคติของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ ในขณะเดียวกัน งานวิจัยของ บุศรา เต็มลักษณ์ (2558) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ความตั้งใจเรียนมีบทบาทเป็นตัวแปรส่งผ่านสำคัญในการเชื่อมโยงแรงจูงใจและเจตคติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งอธิบายได้ว่า เมื่อผู้เรียนได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนที่มีความมุ่งมั่น ก็จะส่งผลต่อความตั้งใจเรียนของตน และนำไปสู่การมีผล O-NET วิชาภาษาอังกฤษที่สูงขึ้น ด้วยเหตุนี้ การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาหลายมิติ ทั้งแรงจูงใจ เจตคติ และความตั้งใจเรียน ซึ่งล้วนเป็นกลไกสำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่นำไปสู่ความสำเร็จทางวิชาการของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากงานวิจัยครั้งนี้ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง พบว่า

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าความรู้เดิมส่งอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษ โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ และความตั้งใจเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่านนั้น ดังนั้น โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญของการปูพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษา เพื่อให้เด็กนักเรียนมีคลังความรู้เดิมที่เข้มแข็งและเพียงพอสำหรับการเรียนในระดับที่สูงขึ้น โรงเรียนจึงควรมีนโยบายที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยอาจจัดทำหลักสูตรเสริมเพื่อเตรียมความพร้อมทางภาษาให้แก่เด็กนักเรียนตั้งแต่ช่วงต้น นอกจากนี้ควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวผู้เรียน เช่น การตั้งเป้าหมายส่วนบุคคล การให้รางวัลตามผลการเรียน หรือการแข่งขันเชิงสร้างสรรค์ อีกทั้งควรมีการจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทัศนคติของนักเรียนให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของภาษาอังกฤษ เช่น English Camp หรือกิจกรรมสื่อสารกับเจ้าของภาษา รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาในบริบทจริง พร้อมกันนี้ โรงเรียนควรจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความตั้งใจเรียน เช่น การใช้โครงงาน การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือการบันทึก

ความก้าวหน้า เพื่อให้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ ครูผู้สอนจึงควรพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนให้สามารถประเมินความรู้เดิมของผู้เรียนและออกแบบการสอนที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อผลคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษ โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ และความตั้งใจเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่านนั้น ดังนั้น ควรมีการกำหนดนโยบายที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกระบวนการเรียนรู้ของบุตรหลานอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดกิจกรรมอบรมผู้ปกครองเรื่องบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน การสร้างเครือข่ายผู้ปกครองร่วมกับโรงเรียนในการติดตามพัฒนาการทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน และการสร้างช่องทางสื่อสารอย่างต่อเนื่องระหว่างครูและผู้ปกครอง นอกจากนี้ โรงเรียนควรสนับสนุนให้มีการจัดทำสื่อส่งเสริมพฤติกรรมการสนับสนุนบุตรหลานในการเรียนรู้ เช่น การสนับสนุนเรียนภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน การซื้อสื่อการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า บทบาทของสังคมและสื่อมวลชนมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน O-NET วิชาภาษาอังกฤษ ผ่านกลไกของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาและความตั้งใจเรียน ด้วยเหตุนี้ โรงเรียนและหน่วยงานทางการศึกษาควรส่งเสริมการผลิตและกระจายสื่อคุณภาพสูงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาอังกฤษอย่างสร้างสรรค์และสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ โรงเรียนอาจเลือกใช้สื่อดิจิทัล เช่น YouTube, TikTok, รายการโทรทัศน์ หรือสื่อออนไลน์ด้านการศึกษา เป็นต้น มาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สื่อมวลชนและสังคมรอบตัวมีบทบาทสำคัญในการสร้างบริบทการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. จากผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน O-NET วิชาภาษาอังกฤษ โดยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ และความตั้งใจเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่าน ดังนั้น โรงเรียนหรือสถานศึกษาจึงควรมุ่งส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมกลุ่มเพื่อนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภายในชั้นเรียนและโรงเรียน โดยจัดให้มีกิจกรรมกลุ่มแบบเพื่อนช่วยในการเรียนรู้ (Peer-led learning) ที่นักเรียนสามารถช่วยกันเรียน เสริมแรงจูงใจและถ่ายทอดทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษให้แก่กันและกัน นอกจากนี้ โรงเรียนอาจควรส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาศักยภาพทางภาษา เช่น ชุมนุมภาษาอังกฤษ การประกวดภาษา หรือค่ายแลกเปลี่ยน เป็นต้น โดยมีนโยบายสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ ทรัพยากร และการพัฒนาครูที่ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลกลุ่มเพื่อนเชิงบวกอย่างเป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจและความตั้งใจเรียนในหมู่นักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของตัวแปรภายนอก (Exogenous variables) ได้แก่ ความรู้เดิม การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง บทบาทของสังคมและสื่อมวลชน และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ซึ่งตัวแปรเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษผ่านตัวแปรภายในบุคคลหรือตัวแปรทางจิตวิทยา (Psychological variables) ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ และความตั้งใจเรียน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross-sectional data) เท่านั้น ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปอาจทำการเก็บข้อมูลระยะยาว (Longitudinal data) เพื่อตรวจสอบว่าอิทธิพลต่าง ๆ เหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ซึ่งข้อค้นพบที่ได้จะนำไปสู่แนวทางการเสริมสร้างและการพัฒนาทักษะและความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การวิเคราะห์เส้นทางถึงปัจจัยเชิงสาเหตุของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นการตรวจสอบในตัวแปรระดับบุคคล (Individual level) เพื่อระดับเดียวเท่านั้น ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปอาจเพิ่มเติมตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนหรือตัวแปรบริบท (Contextual level) โดยการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพหุระดับ (Multilevel analysis) หรือการวิเคราะห์ข้อมูลพหุระดับแบบเส้นทาง (Multilevel path analysis) เพื่อให้เข้าใจและทราบถึงตัวแปรในบริบทของโรงเรียนที่ส่งอิทธิพลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. แม้ว่าผลการศึกษานี้จะศึกษาในผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษเป็นหลัก ซึ่งผลการศึกษาหรือตัวแบบการวิเคราะห์เส้นทางที่ได้ก็น่าจะสามารถนำไปใช้ในผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ในรายวิชาอื่น ๆ ได้ด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปอาจนำตัวแบบดังกล่าวไปทดสอบกับรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศในการพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกับรายวิชาอื่น ๆ ในลักษณะที่เป็นเชิงบูรณาการ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *มาตรฐานและตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระ
ภาษาต่างประเทศ*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จอมจักษ์ นาคะรัต. (2561). *ความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติของผู้บริหารธุรกิจการโรงแรม
เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของเขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออกและเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ
จังหวัดชลบุรี* [การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ]. DSpace at
Bangkok University.
- บุศรา เต็มลักษณ์. (2558). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา].
Burapha University Research Information.*
- ภักดีวิภา สมเพ็ง. (2558). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษา
อังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชายโสธร เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี].
Esanpedia.oar.ubu.ac.th.*
- วราภรณ์ ดวงवास. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
บูรพา]. Burapha University Research Information.*
- สุนทรี เข้มทอง. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 [วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา]. Burapha University Research Information.*
- สิทธิพันธ์ ชูชื่น. (2558). *การศึกษามาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนฝ่ายการศึกษานานาชาติขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ มหาวิทยาลัย
บูรพา [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา]. Burapha University Research
Information.*
- สมศักดิ์ วันโย. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
[วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี]. Esanpedia.oar.ubu.ac.th.*

แสงเดือน บุญเยี่ยม. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.]

webfoma.arc.nrru.ac.th

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1. (2564). รายงานผลการสังเคราะห์ SAR ประจำปีการศึกษา 2563. กลุ่มนโยบายและแผน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2. (2564). รายงานผลการสังเคราะห์ SAR ประจำปีการศึกษา 2563. กลุ่มนโยบายและแผน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. พริกหวานกราฟฟิค.

อัญชลี สกุลอินทร์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา]. Burapha University Research Information.

อินทอร์ สาราโรจ. (2557). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม]. rmu.ac.th

Chou, C. T. E. (2007). *Factors affecting language proficiency of English Language learners at language institute in the United States*. ProQuest Digital Dissertations. (AAT 3271411).

Morrow, V. M. (2012). *The relationship between the learning styles of middle school students and the teaching and learning styles of middle school teachers and the effects on student achievement of students' learning styles and teachers' learning and teaching styles*. Ann Arbor.

Rachmajanti, S. (2008). Impact of English Instruction at the Elementary Schools on the Students Achievement of English at the Lower Secondary School. *TEFLIN Journal*, 19(2), 160-185.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

ปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพื้นฐาน
(O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง โดยข้อคำถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับและเสนอผลงานวิจัยโดยภาพรวม จึงขอความร่วมมือจากนักเรียนตอบข้อคำถามทุกตอนและทุกข้อ เพื่อให้การวิจัยดำเนินการไปได้ด้วยความสมบูรณ์และถูกต้อง คำตอบของนักเรียนมีความสำคัญและจะเป็นประโยชน์ในการหาแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อไป

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

เกตุแก้ว แป้นจันทร์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิจัย วัฒนและสถิติการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

BUU-IRB Approved
27 Dec 2022

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ และเติมตัวเลข/ข้อความลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง
ของนักเรียน

1. เพศ ชาย หญิง

2. เกรดวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

0 2.5

1 3

1.5 3.5

2 4

3. โรงเรียนที่นักเรียนศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....

.....

4. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ
ปีการศึกษา 2565

คะแนนเต็มที่นักเรียนได้..... (จากคะแนนเต็ม 100)

BUU-IRB Approved
27 Dec 2022

**ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ
ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังต่อไปนี้และตัดสินใจว่าข้อความดังกล่าวมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในแต่ละข้อมากน้อยเพียงใด โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง นักเรียนเห็นว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงสำหรับนักเรียนในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง นักเรียนเห็นว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงสำหรับนักเรียนในระดับมาก
3 หมายถึง นักเรียนเห็นว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงสำหรับนักเรียนในระดับปานกลาง
2 หมายถึง นักเรียนเห็นว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงสำหรับนักเรียนในระดับน้อย
1 หมายถึง นักเรียนเห็นว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงสำหรับนักเรียนในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. นักเรียนต้องการเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้น					
2. นักเรียนต้องการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษให้มากขึ้น					
3. นักเรียนต้องการสอบให้ได้คะแนนสูงในวิชาภาษาอังกฤษ					
4. ถ้านักเรียนมีความรู้ภาษาอังกฤษดีจะได้ทำงานที่ดีในอนาคต					
5. นักเรียนต้องการเก่งภาษาอังกฤษเพื่อนำไปทำกิจกรรมที่ชอบ(เช่น ฟังเพลง ดูซีรีส์ต่างประเทศ แห่ในการเล่นเกมน เป็นต้น)					
6. นักเรียนอยากเก่งภาษาอังกฤษเพื่อนักเรียนจะมีโอกาสไปศึกษาต่อต่างประเทศ					

BUU-IRB Approved
27 Dec 2022

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
7. นักเรียนมีความสุขเมื่อเรียนวิชาภาษาอังกฤษ					
8. นักเรียนรู้สึกภูมิใจที่คะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษพัฒนาได้สูงขึ้น					
9. การได้เรียนภาษาอังกฤษทำให้นักเรียนรู้สึกว่าเป็นคนทันสมัย					
10. นักเรียนทบทวนบทเรียนและศึกษาเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษล่วงหน้าก่อนเรียน					
11. นักเรียนต้องการใช้เวลาเรียนวิชาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น					
12. ภาษาอังกฤษช่วยให้นักเรียนติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติได้					
13. ภาษาอังกฤษช่วยให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ดียิ่งขึ้น					
14. นักเรียนเชื่อว่าภาษาอังกฤษมีความจำเป็นมากต่ออนาคตของนักเรียน					
15. นักเรียนเข้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษสม่ำเสมอ					
16. นักเรียนตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษ					
17. นักเรียนฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษตามที่ครูสอนและแนะนำ					
18. นักเรียนชอบตอบคำถามเวลาที่ครูถาม					
19. เมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาที่ครูสอน นักเรียนซักถามครูเสมอ					
20. นักเรียนค้นคว้าทันที เมื่อไม่มีความหมายของคำศัพท์					
21. นักเรียนทำแบบฝึกหัด หรือทบทวนวิชาภาษาอังกฤษที่ครูมอบหมายได้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด					

BUU-IRB Approved
27 Dec 2022

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
22. นักเรียนเตรียมตัวก่อนเรียนวิชาภาษาอังกฤษล่วงหน้าเสมอ					
23. ผู้ปกครองจัดหาสื่ออุปกรณ์ หนังสือเสริมหรือสิ่งสนับสนุนเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ					
24. ผู้ปกครองซักถามถึงการเรียนรู้และการบ้านวิชาภาษาอังกฤษ					
25. ผู้ปกครองช่วยสอนภาษาอังกฤษให้นักเรียน					
26. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมเสริมเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ (เช่น เล่นเกม ดูภาพยนตร์ ทดสอบ หรือแข่งขัน เป็นต้น)					
27. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนดูรายการโทรทัศน์/รายการออนไลน์ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ					
28. ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ					
29. ผู้ปกครองให้รางวัลหรือชื่นชมเมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนภาษาอังกฤษดีขึ้น					
30. ผู้ปกครองมักพูดถึงประโยชน์และความจำเป็นของภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและในอนาคต					
31. รายการโทรทัศน์ หรือสื่อในสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้นักเรียนต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ					
32. นักแสดง นักร้อง หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงทำให้นักเรียนต้องการเก่งภาษาอังกฤษ					
33. นักเรียนกวดวิชาหรือดูคลิปวิดีโอออนไลน์เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ					

BUU-IRB Approved
27 Dec 2022

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
34. นักเรียนได้รับแบบอย่างที่ดีทางด้านภาษาอังกฤษจากบุคคลในสังคม และสื่อต่าง ๆ					
35. นักเรียนชื่นชมเพื่อนที่เก่งภาษาอังกฤษ					
36. นักเรียนต้องการเก่งภาษาอังกฤษเช่นเดียวกับเพื่อนในกลุ่ม					
37. เพื่อนมักช่วยเหลือนักเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษเสมอ					
38. การเรียนรู้หรือทำงานกับเพื่อนทำให้นักเรียนฝึกทักษะภาษาอังกฤษได้มากขึ้น					
39. หากเพื่อนในกลุ่มเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ นักเรียนสนใจไปด้วย					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

BUU-IRB Approved
27 Dec 2022

ภาคผนวก ข

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

สำเนา

ที่ IRB4-266/2565

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย : G-HU243/2565

โครงการวิจัยเรื่อง : บัณฑิตเชิงสาเหตุและแนวทางการพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดระยอง

หัวหน้าโครงการวิจัย : นางเกตแก้ว แป้นจันทร์

หน่วยงานที่สังกัด : คณะศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการหลัก (สารนิพนธ์/ งานนิพนธ์/ : อาจารย์ ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์
วิทยานิพนธ์/ ดุษฎีนิพนธ์)

หน่วยงานที่สังกัด : คณะศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการร่วม (สารนิพนธ์/ งานนิพนธ์/ : อาจารย์ ดร.สรพงษ์ เจริญกฤตยาวุฒิ
วิทยานิพนธ์/ ดุษฎีนิพนธ์)

หน่วยงานที่สังกัด : คณะศึกษาศาสตร์

วิธีพิจารณา : Exemption Determination Expedited Reviews Full Board

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดภัยอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ฉบับที่ 1 วันที่ 27 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565
2. เอกสารโครงการวิจัยฉบับภาษาไทย ฉบับที่ 1 วันที่ 27 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ฉบับที่ 1 วันที่ 27 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565
4. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ฉบับที่ 1 วันที่ 27 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565
5. เอกสารแสดงรายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ฉบับที่ 1 วันที่ 27 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565
6. เอกสารอื่นๆ ฉบับที่ - วันที่ - เดือน - พ.ศ. -

วันที่รับรอง : วันที่ 27 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565

วันที่หมดอายุ : วันที่ 27 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2566

สำเนา

ลงนาม นางสาวพิมพ์พรรณ เลิศล้ำ

(นางสาวพิมพ์พรรณ เลิศล้ำ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางเกตุแก้ว แป้นจันทร์
วัน เดือน ปี เกิด	16 พฤศจิกายน 2520
สถานที่เกิด	จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	ปัจจุบัน ครูชำนาญการพิเศษ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2544 การศึกษาระดับบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2568 วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัย วัสดุผลและสถิติการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา